

SEANCES DU MARDI 4 DECEMBRE 1984
VERGADERINGEN VAN DINSDAG 4 DECEMBER 1984ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERINGSEANCE DE L'APRES-MIDI
NAMIDDAGVERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 445.

PROJETS ET PROPOSITION DE LOI (Discussion):

Projet de loi portant confirmation des arrêtés royaux pris en exécution de l'article 1er, 3° à 10°, de la loi du 6 juillet 1983 attribuant certains pouvoirs spéciaux au Roi.

Projet de loi portant confirmation des arrêtés royaux pris en exécution de l'article 1er, 1° et 2°, de la loi du 6 juillet 1983 attribuant certains pouvoirs spéciaux au Roi.

Proposition de loi abrogeant l'arrêté royal n° 279 du 30 mars 1984.

Interpellations jointes:

- a) De M. Seeuws aux ministres de l'Education nationale sur «les conséquences désastreuses, pour le personnel et pour l'enseignement de l'Etat, de la circulaire du 24 novembre 1984 concernant le licenciement de tous les membres du personnel de maîtrise, gens de métier et de service temporaires, en exécution de l'arrêté royal n° 296 du 31 mars 1984»;
- b) De M. J. Peetermans aux ministres de l'Education nationale sur «l'envoi d'un préavis à 4 600 membres du personnel de maîtrise, gens de métier et de service des établissements d'enseignement de l'Etat».

Discussion générale (suite) (commission de l'Enseignement et de la Science). — *Orateurs*: M. Bertouille, ministre de l'Education nationale, M. Coens, ministre de l'Education nationale, M. Seeuws, p. 445.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1984-1985
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1984-1985

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 445.

ONTWERPEN EN VOORSTEL VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten vastgesteld ter uitvoering van artikel 1, 3° tot 10°, van de wet van 6 juli 1983 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning.

Ontwerp van wet tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten vastgesteld ter uitvoering van artikel 1, 1° en 2°, van de wet van 6 juli 1983 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning.

Voorstel van wet tot opheffing van het koninklijk besluit nr. 279 van 30 maart 1984.

Toegevoegde interpellaties:

- a) Van de heer Seeuws tot de ministers van Onderwijs over «de rampzalige gevolgen voor het personeel en voor het rijksonderwijs die voortvloeien uit het omzendschrijven van 24 november 1984 betreffende het ontslag van alle tijdelijke leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel, ter uitvoering van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984»;
- b) Van de heer J. Peetermans tot de ministers van Onderwijs over «de opzegging van 4 600 leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het rijksonderwijs».

Algemene bespreking (voortzetting) (commissie voor het Onderwijs en de Wetenschap). — *Sprekers*: de heer Bertouille, minister van Onderwijs, de heer Coens, minister van Onderwijs, de heer Seeuws, blz. 445.

Discussion et vote d'articles. — *Orateurs*: Mme N. Maes, M. Coens, ministre de l'Education nationale, M. Hismans, M. Bertouille, ministre de l'Education nationale, p. 451.

Discussion générale (commission des Affaires sociales). — *Orateurs*: M. Claeys, rapporteur, M. le Président, M. Egelmeeers, Mme Remy-Oger, MM. W. Peeters, Van In, M. Hansenne, ministre de l'Emploi et du Travail, M. Dehaene, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles, p. 455.

Discussion et vote d'articles, p. 465.

Discussion générale (commission de la Santé publique et de l'Environnement). — *Orateurs*: MM. Vangeel, rapporteur, de Wasseige, Coppens, Van In, M. Aerts, secrétaire d'Etat à la Santé publique et à l'Environnement, adjoint au ministre des Affaires sociales, p. 467.

Discussion et vote d'articles. — *Orateur*: M. Trussart, p. 472.

Projet 758:

Vote sur les amendements et articles réservés, p. 473.

A l'article 12 (nouveau): *Orateur*: M. Van In, p. 474.

Projet 759:

Vote sur les amendements et articles réservés, p. 475.

A l'article 7: Justification de vote: *Orateur*: Mme N. Maes, p. 477.

PROJETS DE LOI (Vote):

Projet de loi portant confirmation des arrêtés royaux pris en exécution de l'article 1er, 3° à 10°, de la loi du 6 juillet 1983 attribuant certains pouvoirs spéciaux au Roi, p. 481.

Projet de loi portant confirmation des arrêtés royaux pris en exécution de l'article 1er, 1° et 2°, de la loi du 6 juillet 1983 attribuant certains pouvoirs spéciaux au Roi, p. 481.

PROPOSITION DE LOI (Dépôt):

Page 481.

M. Edg. Peetermans. — Proposition de loi restituant à la commune de Léau le titre de ville.

INTERPELLATION (Demande):

Page 481.

M. Deworme au ministre des Relations extérieures sur « l'attitude prise par le gouvernement du grand-duché de Luxembourg à l'égard des travailleurs frontaliers belges et le non-respect du traité instituant la Communauté économique européenne ».

Beraadslaging en stemming over artikelen. — *Sprekers*: mevrouw N. Maes, de heer Coens, minister van Onderwijs, de heer Hismans, de heer Bertouille, minister van Onderwijs, blz. 451.

Algemene bespreking (commissie voor de Sociale Aangelegenheden). — *Sprekers*: de heer Claeys, rapporteur, de Voorzitter, de heer Egelmeeers, mevrouw Remy-Oger, de heren W. Peeters, Van In, de heer Hansenne, minister van Tewerkstelling en Arbeid, de heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen, blz. 455.

Beraadslaging en stemming over artikelen, blz. 465.

Algemene bespreking (commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu). — *Sprekers*: de heren Vangeel, rapporteur, de Wasseige, Coppens, Van In, de heer Aerts, staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken, blz. 467.

Beraadslaging en stemming over artikelen. — *Spreker*: de heer Trussart, blz. 472.

Ontwerp 758:

Stemming over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen, blz. 473.

Bij artikel 12 (nieuw): *Spreker*: de heer Van In, blz. 474.

Ontwerp 759:

Stemming over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen, blz. 475.

Bij artikel 7: Stemverklaring: *Spreker*: mevrouw N. Maes, blz. 477.

ONTWERPEN VAN WET (Stemming):

Ontwerp van wet tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten vastgesteld ter uitvoering van artikel 1, 3° tot 10°, van de wet van 6 juli 1983 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning, blz. 481.

Ontwerp van wet tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten vastgesteld ter uitvoering van artikel 1, 1° en 2°, van de wet van 6 juli 1983 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning, blz. 481.

VOORSTEL VAN WET (Indiening):

Bladzijde 481.

De heer Edg. Peetermans. — Voorstel van wet waarbij aan de gemeente Zoutleeuw opnieuw de titel van stad wordt verleend.

INTERPELLATIE (Verzoek):

Bladzijde 481.

De heer Deworme tot de minister van Buitenlandse Betrekkingen over « het standpunt van de regering van het groothertogdom Luxemburg ten opzichte van de grensarbeiders en de schending van het verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap ».

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

M. Coen, secrétaire, prend place au bureau.

De heer Coen, secretaris, neemt plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 14 h 05 m.

De vergadering wordt geopend te 14 u. 05 m.

CONGES — VERLOF

MM. Thys, Hoyaux et Spitaels, pour d'autres devoirs; Delmotte, pour raison de santé; Noerens, à l'étranger; Mme Staels-Dompas, en mission à l'étranger, demandent d'excuser leur absence à la réunion de cet après-midi.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Thys, Hoyaux en Spitaels, wegens andere verplichtingen; Delmotte, om gezondheidsredenen; Noerens, in het buitenland; mevrouw Staels-Dompas, met opdracht in het buitenland.

— Pris pour information.

Vooc kennisgeving.

PROJET DE LOI PORTANT CONFIRMATION DES ARRETES ROYAUX PRIS EN EXECUTION DE L'ARTICLE 1er, 3° A 10°, DE LA LOI DU 6 JUILLET 1983 ATTRIBUANT CERTAINS POUVOIRS SPECIAUX AU ROI

PROJET DE LOI PORTANT CONFIRMATION DES ARRETES ROYAUX PRIS EN EXECUTION DE L'ARTICLE 1er, 1° et 2°, DE LA LOI DU 6 JUILLET 1983 ATTRIBUANT CERTAINS POUVOIRS SPECIAUX AU ROI

PROPOSITION DE LOI ABROGEANT L'ARRETE ROYAL N° 279 DU 30 MARS 1984

Reprise de la discussion générale

INTERPELLATIONS JOINTES AUX MINISTRES DE L'EDUCATION NATIONALE:

A) DE M. SEEUWS SUR « LES CONSEQUENCES DESASTREUSES, POUR LE PERSONNEL ET POUR L'ENSEIGNEMENT DE L'ETAT, DE LA CIRCULAIRE DU 24 NOVEMBRE 1984 CONCERNANT LE LICENCIEMENT DE TOUS LES MEMBRES DU PERSONNEL DE MAITRISE, GENS DE METIER ET DE SERVICE TEMPORAIRES, EN EXECUTION DE L'ARRETE ROYAL N° 296 DU 31 MARS 1984 »;

B) DE M. J. PEETERMANS SUR « L'ENVOI D'UN PREAVIS A 4 600 MEMBRES DU PERSONNEL DE MAITRISE, GENS DE METIER ET DE SERVICE DES ETABLISSEMENTS D'ENSEIGNEMENT DE L'ETAT »

ONTWERP VAN WET TOT BEKRACHTIGING VAN DE KONINKLIJKE BESLUITEN VASTGESTELD TER UITVOERING VAN ARTIKEL 1, 3° TOT 10°, VAN DE WET VAN 6 JULI 1983 TOT TOEKENNING VAN BEPAALDE BIJZONDERE MACHTEN AAN DE KONING

ONTWERP VAN WET TOT BEKRACHTIGING VAN DE KONINKLIJKE BESLUITEN VASTGESTELD TER UITVOERING VAN ARTIKEL 1, 1° EN 2°, VAN DE WET VAN 6 JULI 1983 TOT TOEKENNING VAN BEPAALDE BIJZONDERE MACHTEN AAN DE KONING

VOORSTEL VAN WET TOT OPHEFFING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT NR. 279 VAN 30 MAART 1984

Hervatting van de algemene beraadslaging

TOEGEVOEGDE INTERPELLATIES TOT DE MINISTERS VAN ONDERWIJS:

A) VAN DE HEER SEEUWS OVER « DE RAMPZALIGE GEVOLGEN VOOR HET PERSONEEL EN VOOR HET RIJKSONDERWIJS DIE VOORTVLOEIEN UIT HET OMZENDSCHRIJVEN VAN 24 NOVEMBER 1984 BETREFFENDE HET ONTSLAG VAN ALLE TIJDELIJKE LEDEN VAN HET MEESTERS-, VAK- EN DIENSTPERSONEEL, TER UITVOERING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT NR. 296 VAN 31 MAART 1984 »;

B) VAN DE HEER J. PEETERMANS OVER « DE OPZEGGING VAN 4 600 LEDEN VAN HET MEESTERS-, VAK- EN DIENSTPERSONEEL VAN HET RIJKSONDERWIJS »

M. le Président. — Nous reprenons la discussion générale des projets de loi relatifs à l'attribution de certains pouvoirs spéciaux au Roi, et de la proposition de loi abrogeant l'arrêté royal n° 279 du 30 mars 1984, par l'examen du rapport fait au nom de la commission de l'Education nationale auquel sont jointes les interpellations de M. Jules Peetermans et de M. Seeuws aux ministres de l'Education nationale.

Wij gaan over tot de algemene bespreking van de ontwerpen van wet betreffende de toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning en van het voorstel van wet tot opheffing van het koninklijk besluit nr. 279 van 30 maart 1984, met het onderzoek van het verslag namens de commissie voor het Onderwijs, waaraan zijn toegevoegd de interpellaties van de heer Jules Peetermans en van de heer Seeuws tot de ministers van Onderwijs.

La parole est à M. Bertouille, ministre.

M. Bertouille, ministre de l'Education nationale. — Je voudrais tout d'abord remercier les rapporteurs, et spécialement M. Coen qui, de cette tribune, a fort bien résumé les grands objectifs des arrêtés royaux dont les projets de loi demandent la confirmation en exécution de l'article premier de la loi du 6 juillet 1983 attribuant certains pouvoirs spéciaux au Roi.

Dans son intervention, M. Seeuws a fait état de la façon dont les travaux se sont déroulés en commission.

Le gouvernement est toujours à la disposition de la commission, mais il n'a pas à s'immiscer dans la façon dont celle-ci organise ses travaux.

En ce qui concerne les grandes orientations critiquées par M. Seeuws, je conteste le fait que la Commission du Pacte scolaire ait été mise « hors jeu ». C'est le terme qu'il a employé à cette tribune.

Nous avons des objectifs budgétaires à atteindre. Nous nous sommes concertés avec les organisations syndicales qui avaient accepté de s'asseoir à notre table et, en exécution du point 12 de l'accord de gouvernement, pour lequel nous avons obtenu la confiance du Parlement, nous avons utilisé de nombreuses solutions alternatives. Je n'y reviendrai pas, car elles sont connues.

Je comprends fort bien — et M. Seeuws en a fait état — les difficultés budgétaires des communes. Mais, à mon avis, ce ne sont pas ces difficultés budgétaires qui perturbent fondamentalement l'équilibre entre les réseaux scolaires.

Je rappelle d'ailleurs à l'honorable intervenant, comme aux autres collègues qui se sont exprimés sur ce problème, que l'équilibre entre les réseaux, en matière de fonctionnement, c'est la règle des trois quarts, c'est-à-dire l'obligation pour l'Etat d'intervenir à 75 p.c. pour le fonctionnement de l'enseignement subventionné, par rapport aux dépenses de fonctionnement de l'enseignement de l'Etat. C'est la règle contenue dans le Pacte scolaire de 1958. C'est aussi la règle reprise dans la loi du 29 mai 1959.

Mais il est vrai qu'il est temps de faire la lumière sur ce qu'on entend comme frais de fonctionnement dans tous les réseaux. M. De Bondt a raison lorsqu'il demande des précisions à ce sujet. Chacun exagère dans le sens qui lui paraît le meilleur pour obtenir ce qu'il souhaite. La vérité se trouve à mi-chemin entre les chiffres cités par les uns et par les autres. Nous nous employons, au niveau des deux départements, à faire toute la lumière sur cet important dossier.

Dans son intervention, Mme Maes a critiqué la façon dont les arrêtés royaux ont été adoptés et la difficulté de pouvoir les amender. Elle a pris comme exemple l'arrêté royal n° 275 et l'amendement qu'elle a déposé tendant à supprimer l'article 4 de cet arrêté royal numéroté.

Je veux simplement souligner, une fois de plus, qu'il est vrai que les contraintes de la crise obligent le gouvernement à agir vite. Et nous n'aurions pu le faire si nous n'avions pas eu la procédure des arrêtés numérotés.

Je voudrais rappeler deux justifications connues aux économies qui doivent être réalisées partout, et donc aussi dans les budgets de l'Education nationale.

La première concerne le solde net à financer pour 1985 qui est de l'ordre de 500 milliards. Cela signifie que, malgré les économies réalisées au travers des différentes lois de redressement par les arrêtés royaux

numérotés, l'Etat dépensera encore, en 1985, 500 milliards de plus que ses recettes.

M. Seeuws. — 550 milliards!

M. Bertouille, ministre de l'Education nationale. — La deuxième justification de l'impérieuse nécessité de réaliser des économies : pour les dix premiers mois de 1984, la dette publique a augmenté de plus de 500 milliards.

Je conteste l'affirmation de Mme Maes selon laquelle les arrêtés royaux numérotés porteraient préjudice à la qualité de l'enseignement.

Je pourrais citer de nombreux exemples, notamment ce qui a été fait dans le domaine de l'enseignement maternel et primaire où l'encadrement a été amélioré, où la moyenne par classe est aujourd'hui une des plus faibles de la Communauté économique européenne, les actions qui ont été menées en faveur de l'enseignement de la langue maternelle dans la Communauté française, la multiplication des stages linguistiques, de nouveaux programmes pour l'enseignement de l'histoire, le recyclage des enseignants qui est annoncé à partir de janvier 1985. Toutes ces initiatives vont dans le sens de l'amélioration de la qualité de l'enseignement.

J'ajoute à l'intention de Mme Maes que les difficultés en Commission du Pacte scolaire n'ont rien à voir avec la qualité de l'enseignement; ce sont les contraintes qui pèsent sur l'organisation de l'enseignement officiel, au niveau de l'enseignement communal du fait de la troisième heure de cours philosophique, au niveau de l'enseignement de l'Etat pour en assurer la neutralité, qui font aujourd'hui problème.

Je suis convaincu qu'il était nécessaire de supprimer des options semblables ou des sections identiques dans l'enseignement secondaire. Nous l'avons fait aussi en vue de réaliser des économies et cela ne nuit pas à la qualité de l'enseignement.

Je prends deux exemples : le fait de supprimer une section « soudage » dans un centre d'enseignement secondaire où existe une section « soudure » ne nuit pas à la qualité de l'enseignement de l'Etat; de même supprimer dans un centre d'enseignement secondaire une section « prêt à porter - cadre moyen » alors qu'il existe une option « prêt à porter » ne nuit pas à la qualité de l'enseignement.

En ce qui concerne la section « infirmière » du régime néerlandophone à Bruxelles, à laquelle a fait allusion Mme Maes, je lui suggère de demander de plus amples renseignements à mon collègue M. Coens, absent au moment de son intervention. Il s'agit en fait de l'application de l'arrêté royal n° 301.

Le problème du capital-périodes dans l'enseignement fondamental soulevé à cette tribune par Mme Maes n'est pas traité par les arrêtés royaux numérotés. Je lui signale toutefois que le gouvernement procède actuellement à l'évaluation budgétaire qui avait été décidée et qui est demandée avant de prendre une décision en ce qui concerne l'octroi de stagiaires. Cette mesure fait partie de ce qui avait été convenu au sein du gouvernement.

Enfin, je confirme que l'arrêté royal n° 296 sera exécuté. J'y reviendrai tout à l'heure lorsque je répondrai aux interpellations de MM. Seeuws et Peetermans.

Mme Maes a posé la question de savoir combien d'hommes et de femmes étaient actuellement en préavis. Ces précisions lui seront communiquées. Mais il sera également intéressant de comparer les pourcentages d'hommes et de femmes qui seront réengagés dans le cadre de l'autonomie de gestion des établissements.

Je remercie Mme Maes qui comprend l'obligation qui nous est imposée de réaliser des économies. Je m'emploie en tout cas à préserver la qualité de l'enseignement et l'équilibre entre les réseaux imposé par le Pacte scolaire et qui doit garantir la paix scolaire dans notre pays.

M. Van Der Niepen a, entre autres, contesté certains chiffres. Je voudrais lui dire qu'avant d'avancer certains chiffres, il devrait les connaître et les analyser. Nous aurons l'occasion d'y revenir dans le cadre de l'examen des budgets de l'Education nationale de 1985.

M. Van Der Niepen a critiqué le système des CST. Pour la première fois, nous avons obtenu, au bénéfice des budgets de l'Education nationale, le transfert d'une enveloppe du budget de l'Emploi et du Travail pour l'enseignement fondamental, ce qui va dans le sens souhaité par l'intervenant puisqu'il voudrait voir moins de CST dans l'enseignement et spécialement dans l'enseignement fondamental.

C'est une première réalisation, un premier pas; nous espérons pouvoir poursuivre dans cette voie.

Je lui confirme que l'arrêté royal n° 269, qui vise l'enseignement de promotion sociale, a effectivement pour objectif de lutter contre les cumuls et d'amener un certain nombre de personnes à abandonner une charge supplémentaire en vue de permettre de donner du travail à de jeunes enseignants, notamment des régents en langues germaniques, nombreux parmi les demandeurs d'emploi de notre département.

Les renseignements chiffrés que l'honorable membre souhaite obtenir lui seront communiqués dès que nous aurons pu les recueillir. Je demande, en tout cas, en ce qui concerne cet arrêté, le rejet de l'amendement qu'il a introduit.

M. Van Der Niepen a parlé ensuite de l'arrêté royal n° 299.

Il était nécessaire de réglementer la désignation et, dès lors, de réduire le nombre des chargés de mission, ceux-ci devenant chaque année plus nombreux, au sein du département de l'Education nationale.

Pour 1984, la réduction prévue par l'arrêté royal n° 299 a été effectuée. Ce n'est pas le nombre de chargés de mission qui garantit la qualité de l'enseignement. Si nous avons besoin, au département, d'un cadre adapté tenant compte des besoins de l'administration, on ne peut cependant suppléer aux manquements ou absences de titulaires dans l'administration en recourant de façon inconsidérée au recrutement de chargés de mission.

Vous proposez, dans le secondaire, de prendre en considération les chiffres les plus favorables soit au 15 septembre, soit au 1er février, mais on ne peut faire deux choix car cela énerverait les vérifications ou, en tout cas, obligerait de les effectuer à deux reprises.

Les règles d'adaptation qui ont été prévues, tenant compte du seuil négatif de 10 p.c., négociées avec les pouvoirs organisateurs, permettent, je crois, d'éviter des classes anormalement surpeuplées.

Je demande donc également le rejet des amendements déposés et défendus par vous concernant les arrêtés 295 et 300.

A M. Humblet qui a fait trois observations, je confirme — il l'a soulignée — l'importance des plans d'assainissement des universités qui ont tous été approuvés, avec un échéance en 1988, par arrêté royal.

Nous ne changeons rien au plan approuvé. Je n'ignore pas que dans certaines universités, des difficultés peuvent exister. Nous nous évertuons à les rencontrer dans une concertation permanente avec les recteurs.

En ce qui concerne sa deuxième observation relative au personnel d'entretien, je confirme que l'arrêté royal n° 296 réalisera l'autonomie de gestion. Il me paraît impossible d'une part, de vouloir l'autonomie et, d'autre part, de prôner le contraire.

La troisième observation formulée par M. Humblet vise l'accroissement de la charge des licenciés dans le secondaire. Pour les régents, l'accroissement d'une heure interviendra dès le 1er septembre prochain.

L'accroissement qui est d'application pour les licenciés dans l'enseignement supérieur depuis le 1er septembre ne me paraît pas une mesure insensée. En effet, elle ne me semble pas avoir créé de grosses difficultés dans les écoles. L'évaluation est en cours et nous pourrions à nouveau examiner ce problème lorsque le budget de 1985 sera discuté devant cette assemblée, puisqu'il s'agissait d'une mesure tendant à réduire, de l'ordre de trois milliards, le budget de l'Education nationale de 1985.

J'en arrive aux interpellations développées par MM. Peetermans et Seeuws.

D'autres intervenants se sont également inquiétés des conséquences de l'application de l'arrêté royal n° 296.

Je rappellerai que cette mesure vise un objectif budgétaire, mais s'inscrit aussi dans le cadre de l'autonomie de gestion accordée aux chefs d'établissement et voulue par le gouvernement.

En ce qui concerne mon département, l'économie de 750 millions a été rendue nécessaire par les dépassements annuels importants des crédits affectés au paiement de ce personnel.

C'est ainsi que, depuis 1979, les dépenses de personnel ont excédé les crédits initialement prévus, dans des proportions qui varient de trois cents millions en 1979 à cinq cents millions en 1980, avec des chiffres intermédiaires : deux cents millions en 1981, trois cent cinquante millions en 1982 et deux cents millions en 1983.

Il fallait arrêter cette hémorragie. Nous le faisons en rendant responsables les chefs d'établissement, en mettant à leur disposition une enveloppe budgétaire, réalisant ainsi une autonomie de gestion qu'ils demandaient d'ailleurs depuis un certain nombre d'années.

Quant aux personnes qui ne pourront être réengagées au 1er janvier 1985 et qui devront donc aller au chômage, leur nombre dépendra de

l'utilisation que les chefs d'établissement feront de l'enveloppe de crédits qui leur sera accordée.

Je rappelle que, dans le cadre de l'autonomie de gestion, les chefs d'établissement ne seront pas limités, pour le recrutement de leur personnel, par ces 750 millions. En effet, l'enveloppe comprend aussi les montants nécessaires pour couvrir les frais d'entretien et d'énergie. Les économies réalisées sur ceux-ci et les recettes qu'enregistreront les écoles pourraient permettre un recrutement de personnel plus important.

La circulaire demandant aux chefs d'établissement dépendant de mon département, de licencier le personnel temporaire à la date du 31 décembre 1984 est datée du 20 novembre 1984 et est parvenue dans les écoles le 22 novembre 1984.

Ces licenciements se sont faits, tous les préavis ayant été envoyés, dans le respect des dispositions légales et réglementaires.

Ainsi que l'engagement en avait été pris par les deux ministres, la circulaire du 20 novembre 1984 indique clairement la priorité à donner, pour le recrutement à partir du 1er janvier 1985, aux membres du personnel qui étaient en fonction au 31 décembre 1984 et qui n'ont pas été l'objet d'observations négatives.

Les recrutements effectués à partir du 1er janvier prochain seront soumis aux dispositions des titres I et II de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail, qui précise notamment les devoirs et les droits des parties.

Une circulaire sera envoyée dans les prochains jours; elle indiquera aux chefs d'établissement dans quelles limites ils pourront réengager du personnel sous contrat, en attendant de connaître le montant de leur enveloppe.

Je peux, dès à présent, indiquer que l'effectif minimum auquel ils pourront prétendre se situera à 75 p.c. de leur cadre actuel. Ainsi que je l'ai déjà dit, ce pourcentage pourra être favorablement influencé par la manière dont l'enveloppe budgétaire sera gérée.

Quant aux questions se rapportant au chômage de ce personnel, elles relèvent de la compétence de mon collègue de l'Emploi et du Travail.

Vous demandez, monsieur Seeuws, si ce personnel sera indemnisé?

M. Seeuws. — Vous devez connaître et respecter les droits du personnel que vous licenciez. Il faut qu'il y ait un responsable.

M. Bertouille, ministre de l'Education nationale. — Ces droits sont ceux qui découlent de la réglementation en matière de chômage. Il faut avoir travaillé un certain nombre de jours, etc.

M. Seeuws. — On nous renvoie chaque fois au ministre...

M. Bertouille, ministre de l'Education nationale. — Je ne développerai pas ici la réglementation en matière de chômage. Peut-être mon collègue Coens répondra-t-il à cette question.

En ce qui concerne la gestion séparée, après avoir reçu, début novembre, les propositions de l'administration, j'ai donné les instructions afin que le montant de l'enveloppe budgétaire soit communiqué, le plus rapidement possible aux chefs d'établissement.

Un projet d'arrêté royal sur le budget, la comptabilité et le contrôle des services de l'Etat à gestion séparée a été rédigé. Il doit encore recevoir l'accord du ministre du Budget. Je ne comprends cependant pas les craintes exprimées à ce sujet. Nous travaillons actuellement à la préparation de ces dispositions réglementaires afin que la gestion puisse être assurée au niveau des écoles.

L'autonomie de gestion est réclamée depuis des années par les chefs d'établissement. Cette autonomie leur est donnée. Que signifie-t-elle?

La liberté pour les chefs d'établissement, d'affecter les crédits sans être tenus par la spécificité budgétaire, de disposer des recettes provenant de l'occupation des locaux des services prestés, de pouvoir garder le fruit des économies consenties pour l'achat d'équipement ou l'engagement de personnel.

Je puis vous assurer que les contacts qui ont eu lieu avec l'association des chefs d'établissement, notamment à Liège, se sont déroulés dans de bonnes conditions. Il semble que les chefs d'établissement apprécient l'effort d'autonomie ainsi réalisé.

Les écoles sont mieux à même d'apprécier leurs besoins et d'y faire face dans les délais et les conditions les plus favorables que ne l'est une administration centralisée et lourde, comme celle du département de l'Education nationale.

A cet effet, les chefs d'établissement pourront apprécier, au cours de l'année 1985, s'ils souhaitent recourir au groupement, avec qui et dans quelles conditions.

Il appartient à l'administration d'organiser, de conseiller, d'informer et de documenter les écoles de l'Etat pour la mise en application de cette autonomie.

Il va de soi que nous surveillerons très attentivement la réalisation de cette opération difficile, mais nécessaire et même indispensable du fait des économies budgétaires que nous devons réaliser. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Coens.

De heer Coens, minister van Onderwijs. — Mijnheer de Voorzitter, aansluitend op het antwoord van minister Bertouille, nog enkele verduidelijkingen.

Ik wil er even aan herinneren dat het hier gaat over het ontwerp van wet tot bekrachtiging van bepaalde koninklijke besluiten. In deze genummerde besluiten vindt u een en ander terug van het beleid dat wij pogen te realiseren. Het gaat kort samengevat over een driesporenbeleid.

Wij moeten terzelfder tijd de algemene sanering tot stand brengen, niet zomaar op een blinde wijze, maar op een structurele manier. In de sector van het onderwijs is de verhoogde autonomie één van de belangrijke hefboomen om dat te realiseren. Ik kom daar straks op terug.

Een tweede facet van dit beleid is de arbeidsherverdeling en zelfs de bevordering van de tewerkstelling. Ik heb tijdens de bespreking in de commissie van de Senaat gezegd dat wij in het Nederlandstalig onderwijs zijn gekomen tot een toename van de werkgelegenheid niettegenstaande de bezuinigingen, precies ingevolge de diverse maatregelen van hervordering. De cijfers bewijzen het. Van mei 1983 tot mei 1984 is er een verhoging met 3 140 eenheden, hetzij 385 full-time betrekkingen en 2 755 part-time betrekkingen. Wij beschikken momenteel nog niet volledig over de cijfers voor het huidige schooljaar. Wij zullen deze cijfers graag geven, want dit beleid van hervordering en bevordering van de werkgelegenheid wordt verder gezet.

Het derde en voornaamste facet waarover men helaas, te weinig spreekt, is dit van de bevordering van de kwaliteit van het onderwijs. Ik sluit mij aan bij een opmerking die hier werd gemaakt door de heer De Bondt die duidelijk illustreerde dat kwaliteit niet zomaar gelijk staat met het geld dat wordt geïnvesteerd en ook niet met het aantal personen die men inzet voor het onderwijs.

Het is ook een kwestie van de kracht om het onderwijs soepel en dynamisch te beheren en aan te passen zowel op materieel, financieel als pedagogisch vlak. Het is een nieuwe visie ter zake die wij pogen te realiseren.

Wij weten allemaal dat er ten aanzien van het VSO een en ander moest worden bijgestuurd en dat ook op andere onderwijsniveaus enkele aanpassingen moesten gebeuren. Ik ga daar nu niet op in. Ik druk erop dat wij voor een stuk, al snoeiend, komen tot vernieuwde groeikansen in het onderwijs ter ondersteuning van de kwaliteit die moet worden waargemaakt op het lokale vlak door de betrokken leerkrachten. Deze krachten moeten worden gebundeld door bekwame directies. Het is daar dat het moet gebeuren, met inspraak van alle betrokkenen. Het is niet mogelijk vanuit de centrale overheid zomaar overal die kwaliteit meteen te realiseren. Ik herhaal het, het is de verantwoordelijkheid van de leerkrachten zelf.

Al wat wij kunnen doen om hen daartoe in staat te stellen, trachten wij te realiseren.

Men heeft terecht, bij de bespreking gehandeld over het operationele van het genummerde besluit 297 waarover hier reeds herhaaldelijk werd gediscussieerd. Omdat nu op het terrein de weerslag ervan, zowel door de betrokkenen als door de scholen zelf wordt ervaren, is het goed dat hierover op parlementair vlak terug wordt gesproken.

Sta mij toe dat ik eerst antwoord op de vragen van mevrouw De Pauw. Ik meen deze te kunnen samenvatten in drie punten. Ten eerste, zegt u, mevrouw, dat wij door de maatregelen het rijksonderwijs schaden. Ik hou niet van een sloganmatige benadering. Wij moeten oordelen over de feiten.

In deze optiek ben ik gaarne bereid te onderzoeken waar en hoe eventueel het rijksonderwijs wordt benadeeld. Op basis van het principe van gelijkgerechtigdheid doe ik alles om het onderwijs in het algemeen

te bevorderen, rekening houdend natuurlijk met de zuinigheid die wij moeten hanteren.

De vaak geuite, maar te goedkope beschuldiging dat in het onderwijs zou worden bezuinigd en niet in andere sectoren, aanvaard ik niet. Het geheel van de onderwijsbegroting bedraagt in 1985 270 miljard. In vergelijking met 1984 is het aandeel van de begroting voor Onderwijs in de lopende uitgaven van het Rijk toegenomen. Indien we het bedrag van de rijksschuld ervan aftrekken, is de toename natuurlijk nog spectaculairder. Ik wil mij echter houden aan de pure cijfergegevens. Hierop kunnen wij tijdens de bespreking van de begroting van Onderwijs nog terugkomen.

Men zou ook eens de evolutie van het aandeel van de begroting van Landsverdediging ten opzichte van de begroting van Onderwijs in het geheel van de rijksuitgaven moeten onderzoeken. Ik durf deze vergelijking maken. Er is een toenemend aandeel van de begroting van Onderwijs, zeker in 1985 ten opzichte van 1984. Volgend jaar zal meer dan één frank op vijf die de Staat uitgeeft, naar Onderwijs gaan en dit terecht. Ik verheug mij daarover met u ten zeerste.

Een tweede probleem dat u aanhaalt, mevrouw De Pauw, is dit van de vrije keuze. Ik ben evenzeer als wie ook voorstander van de vrije keuze inzake onderwijs. Ik tracht een keuze tot werkelijke vrijheid in te bouwen op basis van gelijkwaardige kansen. De ouders en op bepaalde leeftijd de jongeren zelf, kiezen het onderwijs van hun keuze en het project dat zij het meest geschikt achten. In ons land kunnen wij gelukkig kiezen tussen diverse pedagogische projecten.

U heeft een citaat gegeven van wat katholiek onderwijs volgens u moet inhouden. Ik denk ook dat katholiek onderwijs katholiek moet zijn, pluralistisch onderwijs pluralistisch en rijksonderwijs officieel neutraal. Elke richting heeft recht op een eigenheid. Ik kom daar niet in tussen. Ik wil terloops wel vermelden dat wij vorige week de keure voor het pluralistisch onderwijs hebben ontvangen en aan de betrokken raad alle nodige werkinstrumenten hebben verzekerd om dit onderwijs verder uit te bouwen. Het is nu aan het lokale initiatief om voorstellen in te dienen conform de keure die werd overeengekomen.

Ik wil ook nog een woord zeggen over de wetenschappelijke instellingen, die onder de bevoegdheid van de beide ministers van Onderwijs vallen. Wij kunnen eindelijk overgaan tot de benoemingen van de directeurs voor de nationale wetenschappelijke instellingen. Dit heeft ook naar mijn mening te veel tijd in beslag genomen. In de culturele instellingen hebben wij eveneens de nodige interimarissen aangesteld. Ook daar kampen wij met taalkaders, niet-aangepaste personeelsformaties en andere problemen in verband met het taalkader, een traditioneel ingewikkelde kwestie in ons land.

Wij benoemen nu in deze nationale instellingen bovendien het personeel volgens de procedures die werden vastgelegd. Het wetenschappelijk personeel zal worden benoemd via de geëigende jury's op wetenschappelijke gronden. Deze procedure loopt op zijn einde. Het andere personeel zal via het Vast Wervingssecretariaat worden benoemd op basis van de normale examens.

Het koninklijk besluit betreffende de groepering van het patrimonium in vier groepen kan thans aan de Raad van State worden voorgelegd. Op basis van de zeer verdienstelijke rapporten van de koninklijke commissaris en van de eigen verantwoordelijkheid van de regering ter zake, zijn wij begonnen met het moeilijke proces van de sanering en herstructurering van de nationale wetenschappelijke en culturele instellingen in ons land.

Op de achtergrond hebben wij ook nog de problematiek van de betrokkenheid van de gemeenschappen. Net als u zijn wij daarmee begaan. Verschillende overlegcomités regering-executieven handelden daarover, maar dat heeft weinig resultaten opgeleverd. Ik kan u verzekeren dat wij vanuit onze gemeenschap verder proberen een motor te zijn om de volwaardige betrokkenheid van onze gemeenschap in het geheel van deze instellingen tot stand te brengen.

Collega Seeuws heeft met een diepe sociale bewogenheid en een even diepe en serieuze bewogenheid voor het rijksonderwijs een interpellatie gehouden over de afvloeiing van het meesters-, vak- en dienstpersoneel in het rijksonderwijs. Het kader van deze beslissing hoeft ik niet te schetsen en u weet ook dat deze maatregelen reeds in maart werden beslist en dat de datum van toepassing enigszins werd opgeschoven. Nu worden wij geconfronteerd met de uitvoering van wat wettelijk is bekrachtigd.

Mijnheer Seeuws, u maakte een aantal vaststellingen en formuleerde een aantal vragen. Eerst wil ik aan deze vaststellingen een paar beschouwingen knopen en daarna zal ik die vragen beantwoorden.

Mijnheer Seeuws, u stelde vast dat er een verschil is tussen een afdankingsoperatie in de particuliere sector en de publieke sector. Het is evident dat zulks duidelijk verschillend is. U mag echter niet vergeten dat het hier om tijdelijke aanwervingen ging van mensen die niet vast benoemd waren.

Waarom werden deze personeelsleden niet vast benoemd?

Omdat men in plaats van hen vast te benoemen, verkoos tijdelijken aan te stellen, hoewel er meer dan 3 000 laureaten van examens waren. En deze reserve bestond al lang voordat wij de verantwoordelijkheid voor het onderwijs opnamen. Ik begrijp dan ook niet waarom men steeds opnieuw de voorkeur aan tijdelijken heeft gegeven.

Ik kan mij wel inbeelden dat het voor mijn voorgangers waarschijnlijk interessanter was tijdelijken aan te stellen in plaats van laureaten van de examens. Deze aanstelling van tijdelijken is dus een van de verklarende elementen van deze problematiek. Soms konden de mensen ook niet worden behouden, omdat zij boven de destijds gestelde normen waren aangeworven.

Welke stappen worden en werden nu gezet om de problemen die wij thans kennen op te lossen?

Ten eerste, hebben wij alle laureaten van het examen aangeschreven. Voor het Nederlandstalig onderwijs zijn er dat een goede 3 000, die in al die voorbije jaren geen kans hebben gekregen.

Ten tweede, hebben wij de extra mogelijkheid bekomen om voor het Franstalig en Nederlandstalig onderwijs 250 personeelsleden tot de stage toe te laten. Op die manier hebben wij de vitale functies in de scholen laten verzekeren. Dat gebeurde volledig in samenwerking met de administratie en die samenwerking is volkomen correct verlopen.

Ten derde, op grond van het autonomieprincipe wordt aan elke scholengroep een enveloppe toegekend waardoor de scholen zelf contractuelen kunnen aanwerven en voorrang kunnen geven aan degenen die reeds hun goede diensten hebben bewezen.

Ziedaar de toestand in het kader van de vooropgestelde ideeën en wettelijke beschikkingen betreffende autonomie voor onze rijkscholen. Wij hebben dus de nodige maatregelen op tijd getroffen en na overleg tussen de ministeries van Begroting en van Financiën. Het was trouwens niet zo eenvoudig autonome diensten van het Rijk te organiseren voor onze rijkscholen. Dat veronderstelt heel wat wijzigingen en onderzoek van de bestaande reglementeringen.

Het is evident dat de betrokken personeelsleden zelf geen enkele schuld treft. Het gaat hier trouwens niet om schuld. Het betreft mensen die tijdelijk zijn gebleven in de situatie die ik daarnet heb geschetst. De verantwoordelijkheid daarvoor moet men ook in een historisch perspectief zien.

Uiteraard kan hier geen sprake zijn van regularisatie. Het gaat niet om mensen die benoemd zijn geweest maar wel om tijdelijk personeel.

Ik wil nu twee opmerkingen voegen bij de vaststellingen die u hebt gedaan.

Ten eerste, de kwaliteit van het onderwijs wordt natuurlijk bepaald door het personeel, onderwijzend en ander, maar ook door de werkingskredieten waarover men beschikt. Ik stel vast dat in het onderwijs waarvoor ik rechtstreeks verantwoordelijkheid draag, het rijksonderwijs, in tegenstelling tot het gesubsidieerd onderwijs, de besteding van de werkingsmiddelen anders verloopt. Twee derde van wat in het rijksonderwijs gemiddeld per leerling als werkingskrediet ter beschikking wordt gesteld, gaat naar uitgaven voor meesters-, vak- en dienstpersoneel. In het gesubsidieerd onderwijs wordt hieraan slechts een derde van de werkingsmiddelen besteed. De verhouding is er net omgekeerd.

Voor de kwaliteit van het onderwijs is niet alleen het personeel van belang, natuurlijk naast onderwijs- en hulpopvoedend personeel ook onderhoudspersoneel. Waarschijnlijk is de huidige verhouding in het rijksonderwijs toch niet optimaal. Er zouden meer mogelijkheden en meer ruimte kunnen worden gegeven door de specifieke kredieten ook te gebruiken voor de eigenlijke werkingskosten.

Als ik een vergelijking maak, blijkt dat de gemiddelde prijs, wat door de overheid als werkingskrediet wordt gegeven, voor het gesubsidieerd onderwijs 10 000 frank per leerling bedraagt en in het rijksonderwijs 30 000 frank. Dat is de realiteit van vandaag. Desondanks spreekt men toch nog over discriminatie.

Een tweede vaststelling die werd vergeten, is dat wij meer gelijkberechtiging hebben tot stand gebracht door deze maatregel. De gemiddelde werkingskosten per leerling bedroegen in het Franstalig onderwijs van het Rijk 36 000 frank en in het Nederlandstalig onderwijs van het

Rijk 32 000 frank. Dit wordt nu gemiddeld 30 000 frank voor beide landsgedeelten.

Zoals collega Seeuws heeft gezegd, is de uitvoering van deze maatregel reeds ingezet in het Nederlandstalig onderwijs, waar sinds twee jaar reeds een zekere afvloeiing aan de gang is. Daarom is de operatie op dit moment ongetwijfeld zwaarder in het Franstalig onderwijs, maar dat komt omdat wij de noodzaak reeds eerder hebben onderkend en afvloeiingsmaatregelen hebben genomen.

Deze maatregelen worden genomen volgens de budgettaire orthodoxie die wij ook hier moeten respecteren met zin voor gelijkberechtiging. Ook daarover valt heel wat te zeggen, en ik kom er nog op terug naar aanleiding van de uiteenzetting van de heer De Bondt.

Ik deel uw bezorgdheid, mijnheer Seeuws, voor de bij deze maatregel betrokken mensen. Ik word evenzeer als u geconfronteerd met de sociale problematiek daaromtrent. Ik bevestig dat er problemen voor de betrokkenen kunnen ontstaan. U hoort mij dat niet tegenspreken.

Ik moet in deze ook respect opbrengen voor de regels van aanwerving. Ik hoop dat een maximaal aantal mensen opnieuw aan de slag kunnen als contractuelen. Wij zullen de directies daartoe stimuleren.

U heeft een aantal concrete vragen gesteld die ook leven bij de betrokken personeelsleden en bij de scholen. Wij werken als het ware dag en nacht om eerstdaags alle richtlijnen ter zake — en dat is een volumineus pak — te kunnen bezorgen aan alle scholen zodat de betrokken personeelsleden kennis kunnen nemen van de mogelijkheden van aanwerving in het kader van een contract in de overheidssector, wat niet kan worden vergeleken met een contract in de privé-sector.

Dit is weliswaar een algemeen maar niettemin een belangrijk antwoord. Alle maatregelen worden genomen opdat de betrokkenen hun rechten maximaal zouden kunnen doen gelden, zowel op het gebied van de werkloosheidsuitkering en van de werkloosheidsreglementering als in het kader van de sociale en van de arbeidswetgeving.

In de bundel richtlijnen voor de scholen en de betrokkenen die, zoals ik daarstraks reeds heb gezegd, virtueel klaar is, bieden wij aan de betrokkenen de grootste garanties die in het kader van de huidige wetgeving mogelijk zijn. Wij hebben van deze gelegenheid niet kunnen gebruik maken om de sociale en de arbeidswetgeving te veranderen. Wij moesten uiteraard de bestaande wetgeving eerbiedigen. Het is zeer begrijpelijk dat u vraagt de mensen te helpen ten einde hun rechten maximaal te doen gelden en wij wensen natuurlijk op dat verzoek positief in te gaan.

Uw vraag in verband met de minder-validen treft mij heel in het bijzonder. Wij zullen geval per geval onderzoeken en in overleg met de betrokken directies daarop een gepast antwoord trachten te geven. Ik kom daar niet graag in tussen, omdat de directies ter zake een grotere verantwoordelijkheid hebben gekregen. Wie A zegt, moet ook B zeggen.

Wij moeten de autonomie respecteren. Voor de minder-validen wil ik echter wel een uitzondering maken. Wij onderzoeken momenteel hoeveel mensen zich in dit geval bevinden. Hun aantal is vrij beperkt maar u hebt terecht onze aandacht gevestigd op dit probleem en wij zullen dat met nog meer aandacht dan gewoonlijk onderzoeken.

De scholen vragen zich inderdaad af over welke enveloppe zij zullen kunnen beschikken en waarvoor zij die zullen kunnen aanwenden. Wij zijn overgegaan tot het samenstellen van scholengroepen op voorstel van de directies zelf, waarmede wij geregeld overleg plegen. Wij houden daarbij ook rekening met de bestaande scholengemeenschappen en met de aanwezigheid van verschillende niveaus in een zelfde ruimtelijk kader. Zij worden zoveel mogelijk gegroepeerd.

Mijn administratie heeft dat nauwkeurig onderzocht en in overleg met provinciale en lagere niveaus bestudeerd op welke manier men het best tot groepering kon overgaan.

Er zijn gemiddeld maximum zes instellingen per groep. Het samenstellen van die groepen is van zeer groot belang gelet op de solidariteit en de spreiding van de middelen over een groter geheel dat zich dan ook sterker zal kunnen affirmeren. In het belang van het rijksonderwijs komt het erop aan evenwichtige groepen samen te stellen die leefbaar zijn en waar in de beste omstandigheden kan worden gewerkt. Indien er plaatselijk moeilijkheden zouden ontstaan, stellen wij steeds alles in het werk om deze zo vlug mogelijk op te lossen.

De indeling in scholengroepen, evenals de andere maatregelen die wij eerstdaags zullen bekend maken, in de eerste plaats aan de betrokken scholen, zijn uiteraard voor herziening vatbaar.

De hervorming is zo fundamenteel dat wij er van meet af aan moeten toe bereid zijn — en dat zijn wij —, correcties aan te brengen indien deze zich op grond van de ervaring opdringen.

Mijn grote zorg — ook die van u trouwens — is dat de betrokken scholen vanaf 1 januari eerstkomend op een ordentelijke wijze kunnen starten met het nieuw systeem. Ik kan u verzekeren, tot welke opinie directies en ter zake bevoegde administraties ook mogen behoren, dat men enorm veel verwacht van deze verruiming van de autonomie van de lokale scholen en scholengroepen.

Ik ben ervan overtuigd dat wij dat allemaal samen moeten waarmaken. Ik neem het engagement in eer en geweten ten aanzien van het Parlement dat het hier om een goed systeem gaat, dat de belangen van het rijksonderwijs dient.

De enveloppe bevat tal van elementen. Wat de afvloeiing van het tijdelijk onderhoudspersoneel betreft, is het evident dat de helft van het personeel dat voor januari met pensioen gaat daarbij hoort. Wij moeten echter niet alleen dit element zien, maar het geheel. Er mogen geen scholen zijn met allemaal tijdelijk personeel en andere scholen met allemaal vastbenoemd personeel. Het ene en het andere moet in één enveloppe worden berekend en op basis van objectieve criteria worden verdeeld in de vooropgestelde scholengroep.

Ik kan u verzekeren dat het geheel evenwichtig, objectief, en eerlijk is en dat het alle waarborgen biedt. Uiteraard zullen wij in de praktijk moeten vaststellen waar correcties nodig zijn. De kritiek en de suggesties die vanuit het Parlement worden vertolkt op basis van die ervaring, zullen wij ter harte nemen.

Het bestuur van de scholengroep bestaat uit hoofden van de deeltuitmakende instellingen. Het is geen eenmanszaak. Het dagelijks bestuur is in handen van de ordinator en de ondervoorzitter, beiden voorgedragen uit het genoemd bestuur en door ons aangesteld, benevens de oudste rekenplichtige in de scholengroep. Die ordinator doet natuurlijk niet zomaar wat hij wil; hij kan niet zomaar afdanken, hij is gebonden door de wetgeving en de regels ter zake. Hij kan wel in overleg met collega's contractuelen aanwerven, eventueel ontslaan, volgens de vigerende arbeidswetgeving.

Wat betreft de inspraak van de betrokkenen en meer bepaald de vakbonden, houdt op het ogenblik de syndicale raad zich bezig met een deel van deze problematiek. Ik hoop dat met bekwaame spoed een beslissing wordt genomen want het is hoge tijd dat wij een en ander naar de basis en de betrokken scholen kunnen doorspelen. In elk geval werden vanmiddag te 14 uur de besprekingen formeel aangevat.

Kortom, het is een kwestie van dagen om alle richtlijnen ter zake te geven aan al degenen die daaraan nood hebben. De tijd dringt. Ik leg er de nadruk op dat het hier gaat om een nieuw en fundamenteel veranderend systeem. Ik ben er zeker van dat de toekomst ons gelijk zal geven.

Naar mijn bescheiden mening is het evenwel een proces dat onomkeerbaar is. Verbeteringen zullen wenselijk en noodzakelijk zijn. Die gang van zaken is de enige juiste en volkomen verantwoord in de gegeven context en het perspectief waarin wij geloven, namelijk het verantwoordelijk maken van alle betrokkenen bij het onderwijs en het herstel van het geloof en het vertrouwen van de mensen die de uiteindelijke verantwoordelijkheid dragen aan de basis.

Iets moet mij nog van het hart in deze. Ik heb hier niet horen spreken over de gelijkaardige categorie van personen maar dan in het gesubsidieerd onderwijs, zowel gemeentelijk, provinciaal als vrij, waar tengevolge van de jaarlijkse bezuinigingen in het kader van de veranderingen die wij jaarlijks door wetswijziging tot stand brengen ook heel wat afvloeiingen noodzakelijk zijn. Wat wij thans aan de Schoolpactcommissie voorleggen is een vermindering van de werkingstoelagen van 1,5 miljard voor 1985; een derde hiervan betreft het personeel, dus een half miljard, wat betekent dat een duizendtal onderhoudspersoneelsleden moeten afvloeien. Daarover heb ik hier niemand horen spreken.

Ik betreurt dit, want indien men de wettelijke bepalingen zou toepassen, dan zou dit meer inkomsten voor de gesubsidieerde sector tot gevolg hebben, namelijk 1,5 miljard. Dit zou veel mogelijkheden scheppen voor tewerkstelling, behoud en aanwerving van personeel. Dit is geen eenmalige operatie want vijf of zes jaren na elkaar werden dergelijke bezuinigingen ingevoerd. Ook daar is er tewerkstelling, ook daarmee zijn mensen gemoeid.

De heer De Bondt heeft verschillende beschouwingen geformuleerd. Hij heeft zich uitgesproken over de noodzaak van rationalisatie en programmatie in de diverse sectoren met het oog op het effectief operationeel maken van het Nationaal Waarborgfonds, en over de stijging van dit Fonds, wat wettelijke maatregelen impliceert. Het is goed daar nu reeds aan te denken. Ik ben niet blind voor de realiteit.

Wat de kosten per leerling betreft, heeft hij gepleit voor een wetenschappelijke studie. Ik wens niets liever. Ik vind dit absoluut dringend

en noodzakelijk. Ik weet waar wij budgettair aan toe zijn op het ogenblik en ik merk ook de verschillen op. Ik heb terloops enkele cijfers gegeven, maar daarmee is niet alles gezegd over deze moeilijke en delicate materie. Er zijn ook de elementen als grootte van de school, afstand tussen de scholen, de noodzaak voor het officieel onderwijs om vrije keuze aan te bieden bijvoorbeeld tussen diverse godsdiensten en zedenleer, wat niet zonder invloed is op de kosten.

Ik ben van zins dit wetenschappelijk te laten onderzoeken. In ons land wordt moeilijk aanvaard dat een minister of zijn administratie dergelijke studie uitvoert. Dat moet gebeuren door een externe instantie, hoewel het niet gemakkelijk zal zijn voor om het even welke wetenschappelijke instelling, de delicate materie van het onderwijs, zoals dit in België is gestructureerd, te doorgronden. Toch ben ik van mening dat een meer wetenschappelijke benadering van deze problematiek ons allen ten zeerste kan helpen.

Niet dat wij van de wetenschap antwoord moeten verwachten op politieke vragen; er zijn hier immers politieke vragen aan de orde in het geheel van de financiering van het onderwijs, niet alleen wat het aspect van de gebouwen maar ook wat het ruime domein van de functionering van het onderwijs betreft.

Ondertussen moeten wij, gevat als wij zijn door de bestaande wetgeving en meer bepaald door de Schoolpactwet, uitvoeren wat is vastgelegd. Dit betekent onder meer de rationalisatie en de programmatie uitwerken in de diverse sectoren en prioritair in het buitengewoon onderwijs, waar wij virtueel klaar zijn om deze kwestie af te ronden.

Dit is een absolute *must*, naar ik hoop, voor een ieder. Het is misschien ook mogelijk in de wetgeving datgene in te passen waarover een consensus kan groeien, namelijk meer dan wat sommigen op het ogenblik formuleren, ook binnen de Schoolpactcommissie. Ik kan mij niet neerleggen bij de gedachte dat men zomaar een en ander wil blokkeren en dat het redelijk inzicht, dat toch bij iedereen aanwezig is tot welke politieke overtuiging men ook behoort, niet zou kunnen leiden tot een ruimere consensus dan die welke bij wet is vastgelegd sedert 1973-1975.

Laten wij dus doen wat vereist is in het belang van het onderwijs waarvan wij de kwaliteit moeten blijven verzekeren, maar ook de betaalbaarheid. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Seeuws.

De heer Seeuws. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb het woord gevraagd voor een korte repliek op de antwoorden van de ministers op mijn interpellatie en op de uiteenzetting van de heer De Bondt.

Ik heb uit de antwoorden van minister Bertouille een paar punten genoteerd. De minister veronderstelt dat de mogelijkheid om contractuelen aan te werven op ongeveer 75 pct. van de huidige effectieven zou kunnen liggen, maar dan binnen de enveloppe. Ik wil daarbij opmerken dat aangezien de enveloppe andere werkingskosten bevat, onder andere, de energie, die maatregel zou kunnen leiden — en dat zou absurd zijn — tot het feit dat wanneer de winter iets strenger uitvalt en er meer moet worden verwarmd, er minder aan wedden zou kunnen worden besteed.

Maar dit is wellicht de problematiek van de oefening waarover minister Coens sprak in verband met de werking «in eigen economie met werkingskosten.»

Zoals ik reeds heb gezegd, kan ik niet aanvaarden dat steeds wordt verwezen naar andere verantwoordelijken in het departement.

Wat mijn vraag betreft over de sociale gevolgen van de werkloosheid en de lage pensioenen, daarop heb ik geen antwoord gekregen. Ik heb de zeer concrete vraag gesteld of een half-time werknemer, in het geval dat de minister kent, een beroep kan doen op werkloosheidsuitkering en voor hoelang.

Ik maak even een zijsprongetje naar aanleiding van het antwoord van minister Bertouille op de opmerkingen van de heer De Bondt. De heer De Bondt heeft hier een uitermate belangwekkende uiteenzetting gehouden, ik durf eraan toe te voegen, zoals steeds. Jammer genoeg werd deze uiteenzetting gehouden voor een haast lege vergaderzaal en werd de dialoog niet aangegaan in de commissie. Het is uiteraard nu niet het moment om op die problematiek dieper in te gaan.

Waar de heer De Bondt sprak over het wetenschappelijk onderzoek heeft hij de vergelijking gemaakt van de kosten van dit onderzoek. Mij valt daarbij op dat men in openbare dienst vaak dingen gaat vergelijken die haast niet vergelijkbaar zijn. Wanneer men aan de firma's die nu zijn belast met het onderzoek van de openbare diensten, op dezelfde manier

de onderwijsaangelegenheden gaat laten onderzoeken, zal men tot gekke resultaten komen.

De heer De Bondt. — Dat heb ik niet bedoeld. Ik heb gesproken over OESO.

De heer Seeuws. — Daarmee ben ik het eens, mijnheer De Bondt, maar ik wilde dit even vooraf aanstippen.

De ministers die het rijksonderwijs onder hun bevoegdheid hebben, moeten er zich van bewust zijn dat het rijksonderwijs grondwettig een opdracht heeft te vervullen die niet te vergelijken is met privé-, vrij of gesubsidieerd onderwijs. Het rijksonderwijs moet een aantal opdrachten vervullen die in ieder geval meer en andere kosten meebrengen dan — minister Coens heeft daar even allusie op gemaakt — gesubsidieerd onderwijs.

De minister heeft gesproken over de tijdelijke aanstellingen. Ik ga mij in dat debat nu niet mengen. In ieder geval moet de minister eraan toevoegen dat de vele tijdelijken, voor wie geen normen bestaan of voor wie geen examens worden ingericht, die zouden moeten weten dat zij tijdelijk in dienst zijn, die vaak reeds drie, vier tot zelfs zeven en acht jaar zijn tewerkgesteld, niet meer in die sfeer leven van: vanaf morgen kunnen wij om een of andere reden aan de deur worden gezet.

Nog een kleine opmerking in verband met de laureaten. Ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag hoeveel van de laureaten die werden aangeschreven en die nog niet waren aangesteld of nog niet tot een stage werden toegelaten, zich in juni uiteindelijk beschikbaar hebben gemeld.

De heer Coens, minister van Onderwijs. — Praktisch allemaal, mijnheer Seeuws.

Ik zeg niet dat zij allemaal werkloos waren. Ik stel alleen vast dat praktisch iedereen die aangeschreven werd als laureaat van de examens — in het Nederlandstalig onderwijs waren er dat meer dan drieduizend — positief heeft geantwoord wat betreft hun beschikbaarheid voor het rijksonderwijs.

De heer Seeuws. — Mijnheer de minister, u zult ook wel uit ervaring weten — dat geldt eveneens voor de posterijen en andere nationale diensten — dat laureaten ja zeggen wanneer het gaat om een plaats in de buurt van hun woonplaats en dat deze personen niet beschikbaar zijn, wanneer zij bijvoorbeeld in Gent wonen en naar Turnhout moeten gaan werken. Ik zeg dit alleen maar om te objectiveren waarom vroeger een aantal kandidaten hebben geweigerd bepaalde functies te aanvaarden.

Een van de problemen waar wij wellicht nog lang zullen mee worden geconfronteerd, is dat wat de minister de vergeten vaststellingen heeft genoemd.

De minister heeft precies de omgekeerde verhouding vastgesteld en het is niet de eerste keer dat hij dit zegt. Hij verklaarde dat per leerling in het rijksonderwijs twee derde gaat naar het personeel en dat die verhouding omgekeerd is in het gesubsidieerd onderwijs. Hij zegt daarbij niet hoe die verhouding ligt in het vrij gesubsidieerd onderwijs en in het gemeentelijk en provinciaal gesubsidieerd onderwijs. Ik neem aan dat er ook daar verschillen zijn.

Het zou interessant zijn deze cijfers op een bepaald ogenblik te kennen. Maar daaromtrent zou u toch objectieve toelichting moeten geven. Degenen die het onderwijs kennen — ik ken toch ook enkele onderwijsinstellingen van de verschillende netten —, weten onder welke omstandigheden welk soort personeel en van waar komend, in een gesubsidieerde instelling kan worden aangeworven, wat niet altijd kan in het rijksonderwijs. Ik bedoel daarmee dat u zeer goed weet dat in een aantal vrije instellingen mensen worden tewerkgesteld die in openbare dienst niet zouden kunnen worden tewerkgesteld en die daardoor een minkost betekenen.

De heer De Bondt. — Wat wil u daarmee insinueren? Dat wordt door het paritair comité van de Horeca geregeld. Dat staat trouwens in de wet.

De heer Seeuws. — Wij zullen daar inderdaad te gepasten tijde op terugkomen.

Ik wil mijn kritiek besluiten met de opmerking dat ik betreffende een aantal vragen in verband met het personeel, geen of een onvolledig antwoord heb gekregen. Dat lijkt mij nog begrijpelijk.

Ik stel met genoeg vast dat de minister bereid is om, wat betreft de minder-validen, geval per geval te onderzoeken, samen met de directies. Ik meen te hebben begrepen — dat was één van de knelpunten die ik wenste te belichten — dat u, zowel als uw collega, bereid bent om de directies te vragen bij voorrang en onder de gegeven omstandigheden tot contractuele aanwerving over te gaan dan wel een beroep te doen op firma's. (*Applaus op de socialistische banken.*)

De Voorzitter. — Tot besluit van deze interpellatie heb ik twee moties ontvangen.

De eerste, ingediend door de heren Van Der Niepen, De Baere, Houben en mevrouw De Pauw, luidt:

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Willy Seeuws en het antwoord van de minister van Onderwijs,

Vraagt dat de afdankingen van het tijdelijk meesters-, vak-, en dienstpersoneel in het rijksonderwijs, in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984, worden ingetrokken. »

De tweede, ingediend door de heren Gijs en Califice en door de dames Herman en Delruelle, luidt:

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Seeuws en het antwoord van de regering,

Gaat over tot de orde van de dag. »

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Seeuws et la réponse du gouvernement,

Passe à l'ordre du jour. »

Nous procéderons, ultérieurement au vote sur l'ordre du jour pur et simple, qui bénéficie de la priorité.

Wij stemmen later over de eenvoudige motie, die de voorrang heeft.

Plus personne ne demandant la parole, je déclare clos l'incident en ce qui concerne les interpellations, de même que la discussion générale.

Daar niemand meer het woord vraagt, verklaar ik het incident met betrekking tot de interpellaties, alsmede de algemene bespreking voor gesloten.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen die behandeld werden in het verslag namens de commissie voor het Onderwijs.

Nous passons à la discussion des articles examinés dans le rapport de la commission de l'Education nationale.

Artikel 8 van wetsontwerp 758 luidt:

Art. 8. 1° Het koninklijk besluit nr. 226 van 7 december 1983 betreffende de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden van de personeelsleden van de onderwijsinrichtingen en van de psychomedisch-sociale centra, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

2° Het koninklijk besluit nr. 265 van 31 december 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 169 van 30 december 1982 betreffende de verloven voor verminderde prestaties wegens persoonlijke aangelegenheden of gewettigd door sociale en familiale redenen, toegekend aan sommige personeelsleden van de universitaire instellingen, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

3° Het koninklijk besluit nr. 267 van 31 december 1983 tot wijziging van de wet van 22 april 1958 houdende statuut van het Nationaal Orkest van België en tot wijziging van de wet van 19 april 1963 tot oprichting van een openbare instelling genaamd Koninklijke Muntschouwburg, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

4° Het koninklijk besluit nr. 270 van 31 december 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 63 van 20 juli 1982 houdende wijziging van de bezoldigingsregels van toepassing op het onderwijzend en daarmee gelijkgesteld personeel van het onderwijs met volledig leerplan en van het onderwijs voor sociale promotie of met beperkt leerplan, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

5° Het koninklijk besluit nr. 272 van 31 december 1983 tot vervanging van artikel 25 van de wet van 28 april 1953 betreffende de inrichting van

het universitair onderwijs door de Staat, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

6° Het koninklijk besluit nr. 275 van 31 december 1983 betreffende sommige wetenschappelijke inrichtingen van de Staat, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

Art. 8. 1° L'arrêté royal n° 226 du 7 décembre 1983 relatif à la disponibilité pour convenance personnelle des membres du personnel des établissements d'enseignement et des centres psycho-médico-sociaux, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

2° L'arrêté royal n° 265 du 31 décembre 1983 modifiant l'arrêté royal n° 169 du 30 décembre 1982 relatif aux congés pour prestations réduites justifiées par des raisons de convenance personnelle ou par des raisons d'ordre social ou familial, accordés à certains membres du personnel des institutions universitaires, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

3° L'arrêté royal n° 267 du 31 décembre 1983 modifiant la loi du 22 avril 1958 portant statut de l'Orchestre national de Belgique et modifiant la loi du 19 avril 1963 créant un établissement public dénommé Théâtre royal de la Monnaie, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

4° L'arrêté royal n° 270 du 31 décembre 1983 portant modification de l'arrêté royal n° 63 du 20 juillet 1982 modifiant les dispositions des statuts pécuniaires applicables au personnel enseignant et assimilé, de l'enseignement de plein exercice, de l'enseignement de promotion sociale ou à horaire réduit, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

5° L'arrêté royal n° 272 du 31 décembre 1983 remplaçant l'article 25 de la loi du 28 avril 1953 concernant l'organisation par l'Etat de l'enseignement universitaire, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

6° L'arrêté royal n° 275 du 31 décembre 1983 relatif à certains établissements scientifiques de l'Etat, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

Mevrouw De Pauw-Deveen c.s. stelt volgend amendement voor:

« Het 6° van dit artikel te doen vervallen. »

« Supprimer le 6° de cet article. »

Het woord is aan mevrouw De Pauw.

Mevrouw De Pauw-Deveen. — Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn uiteenzetting tijdens de algemene bespreking.

De Voorzitter. — Mevrouw Nelly Maes stelt volgend amendement voor:

« In het 6° van dit artikel, op de derde regel, na het woord « is », in te voegen de woorden: « uitgezonderd artikel 4 ». »

« A la deuxième ligne du 6° de cet article, insérer entre les mots « confirmé » et « avec effet », les mots « exception faite de l'article 4. » »

Het woord is aan mevrouw Nelly Maes.

Mevrouw N. Maes. — Mijnheer de Voorzitter, na het antwoord van de minister krijg ik nieuwe hoop. Ik hoop namelijk dat het respect voor de statutaire aanwervingen zal verder gaan en dat de minister niet bij volmacht een aantal contractuelen zal trachten binnen te sluiten, daar waar hij in de wetenschappelijke instellingen andere wettelijke maatregelen dan volmachtbesluiten kan treffen om reglementaire benoemingen te doen.

Daarom hoop ik dat mijn amendement zal worden goedgekeurd.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Coens.

De heer Coens, minister van Onderwijs. — Mijnheer de Voorzitter, het amendement is overbodig. Het vertrouwen van mevrouw Maes zal niet beschaamd worden.

De Voorzitter. — Wij stemmen later over deze amendementen en over artikel 8.

Artikel 7 van wetsontwerp 759 luidt:

Art. 7. 1° Het koninklijk besluit nr. 209 van 23 september 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 mei 1967 houdende vaststelling der regels tot becijfering van de duur der keuken-, restaurant- en onderhoudsprestaties in de rijksonderwijsinrichtingen, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

2° Het koninklijk besluit nr. 210 van 23 september 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 november 1967 houdende vaststelling der regels tot becijfering van de duur van de prestaties die in aanmerking genomen wordt voor de stookdienst en het leerlingenvervoer in de rijksonderwijsinrichtingen, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

3° Het koninklijk besluit nr. 211 van 23 september 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit van 2 december 1969 tot vaststelling van de normen voor de oprichting van betrekkingen van rekenplichtig correspondent en geselecteerd rekenplichtig correspondent in de rijksonderwijsinrichtingen, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

4° Het koninklijk besluit nr. 233 van 22 december 1983 betreffende de aanpassing van het bedrag van de werkingstoelagen bedoeld in artikel 32 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

5° Het koninklijk besluit nr. 266 van 31 december 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 mei 1981 betreffende de vakantie- en verlofregeling van het stagedoend en vastbenoemd technisch personeel van de rijkspsycho-medisch-sociale centra, de rijksvormingscentra en de inspectiediensten, wordt bekrachtigd op de datum van zijn inwerkingtreding.

6° Het koninklijk besluit nr. 268 van 31 december 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 80 van 21 juli 1982 tot vaststelling van het aantal aanvaardbare bijkomende lestijden in het pedagogisch hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan georganiseerd of gesubsidieerd door de Staat, en tot beheersing van het aantal aanvaardbare lestijden in de afdelingen van de middelbare technische normalscholen, georganiseerd of gesubsidieerd door de Staat, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

7° Het koninklijk besluit nr. 269 van 31 december 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 63 van 20 juli 1982 houdende wijziging van de bezoldigingsregels van toepassing op het onderwijzend en daarmee gelijkgesteld personeel van het onderwijs met volledig leerplan en van het onderwijs voor sociale promotie of met beperkt leerplan, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

8° Het koninklijk besluit nr. 271 van 31 december 1983 tot nadere regeling van de financiering der universitaire investeringen voor zware wetenschappelijke apparatuur, onroerend door bestemming, voor 1980, 1981 en 1982, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

9° Het koninklijk besluit nr. 273 van 31 december 1983 tot wijziging van de artikelen 30 en 31 van de wet van 27 juli 1971 op de financiering en de controle van de universitaire instellingen, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

10° Het koninklijk besluit nr. 274 van 31 december 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 167 van 30 december 1982 betreffende de financiering van de universitaire investeringen, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

11° Het koninklijk besluit nr. 294 van 31 maart 1984 waarbij de voorwaarden bepaald worden voor het uitbetalen van de uitgestelde bezoldiging aan sommige tijdelijk personeelsleden van het onderwijs die tijdens de zomervakantie andere beroepsinkomsten hebben, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

12° Het koninklijk besluit nr. 295 van 31 maart 1984 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 49 van 2 juli 1982 betreffende de oprichtings- de behouds- en splitsingsnormen en de berekening van het urenkrediet van het secundair onderwijs van het type I en betreffende de fusie van instellingen en bepaalde personeelsbetrekkingen van de instellingen voor

secundair onderwijs met volledig leerplan van type I en type II, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

13° Het koninklijk besluit nr. 299 van 31 maart 1984 tot beperking van het aantal verloven wegens opdracht en van het aantal terbeschikkingstellingen met behoud van wedde of met genot van een wachtgeld, verleend aan de personeelsleden van het rijksonderwijs en van de rijkspsycho-medisch-sociale centra, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

14° Het koninklijk besluit nr. 300 van 31 maart 1984 tot vaststelling van het aantal lesuren-leerkracht in het secundair onderwijs van het type II, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

15° Het koninklijk besluit nr. 301 van 31 maart 1984 houdende vaststelling van de minimale studentenbevolking van de afdelingen van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

Art. 7. 1° L'arrêté royal n° 209 du 23 septembre 1983 modifiant l'arrêté royal du 23 mai 1967 fixant les règles de calcul de la durée des prestations à prendre en considération pour les travaux de cuisine, de restaurant et d'entretien dans les établissements de l'Etat, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

2° L'arrêté royal n° 210 du 23 septembre 1983 modifiant l'arrêté royal du 10 novembre 1967 fixant les règles de calcul de la durée des prestations à prendre en considération pour le service du chauffage et le transport des élèves dans les établissements de l'Etat, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

3° L'arrêté royal n° 211 du 23 septembre 1983 modifiant l'arrêté royal du 2 décembre 1969 fixant les normes de création d'emplois de correspondant comptable et de correspondant comptable sélectionné dans les établissements d'enseignement de l'Etat est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

4° L'arrêté royal n° 233 du 22 décembre 1983 relatif à l'adaptation du montant des subventions de fonctionnement visées à l'article 32 de la loi du 29 mai 1959 modifiant certaines dispositions de la législation de l'enseignement, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

5° L'arrêté royal n° 266 du 31 décembre 1983 modifiant l'arrêté royal du 19 mai 1981 relatif aux vacances et aux congés des membres stagiaires ou nommés à titre définitif du personnel technique des centres psychomédico-sociaux de l'Etat, des centres de formation de l'Etat et des services d'inspection, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

6° L'arrêté royal n° 268 du 31 décembre 1983 modifiant l'arrêté royal n° 80 du 21 juillet 1982 fixant le nombre total de périodes supplémentaires admissibles dans l'enseignement supérieur pédagogique de type court et de plein exercice, organisé ou subventionné par l'Etat, et maîtrisant le nombre total de périodes admissibles dans les sections des écoles normales techniques moyennes, organisées ou subventionnées par l'Etat, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

7° L'arrêté royal n° 269 du 31 décembre 1983 portant modification de l'arrêté royal n° 63 du 20 juillet 1982 modifiant les dispositions des statuts pécuniaires applicables au personnel enseignant et assimilé de l'enseignement de plein exercice et de l'enseignement de promotion sociale ou à horaire réduit, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

8° L'arrêté royal n° 271 du 31 décembre 1983 réglant le financement des investissements universitaires pour le matériel scientifique lourd, immeuble par destination, pour 1980, 1981 et 1982, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

9° L'arrêté royal n° 273 du 31 décembre 1983 modifiant les articles 30 et 31 de la loi du 27 juillet 1971 sur le financement et le contrôle des institutions universitaires, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

10° L'arrêté royal n° 274 du 31 décembre 1983 modifiant l'arrêté royal n° 167 du 30 décembre 1982 relatif au financement des investissements universitaires, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

11° L'arrêté royal n° 294 du 31 mars 1984 fixant les conditions d'octroi de la rémunération différée à certains membres du personnel temporaire de l'enseignement qui ont d'autres revenus professionnels pendant les vacances d'été, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

12° L'arrêté royal n° 295 du 31 mars 1984 modifiant l'arrêté royal n° 49 du 2 juillet 1982 relatif aux normes de création, de maintien et de

dédoublément et au calcul du crédit d'heures de l'enseignement secondaire de type I, concernant la fusion d'établissements, ainsi que certains emplois du personnel des établissements d'enseignement secondaire de plein exercice de type I et de type II, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

13° L'arrêté royal n° 299 du 31 mars 1984 visant à limiter le nombre de congés pour mission et de mises en disponibilité avec maintien du traitement ou avec traitement d'attente, accordés aux membres du personnel de l'enseignement de l'Etat et des centres psycho-médico-sociaux de l'Etat, confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

14° L'arrêté royal n° 300 du 31 mars 1984 fixant le nombre de périodes-professeur dans l'enseignement secondaire du type II, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

15° L'arrêté royal n° 301 du 31 mars 1984 portant fixation de la population scolaire minimale des sections de l'enseignement supérieur de type court et de plein exercice, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

De heer Seeuws en c.s. stelt volgende amendementen voor:

« A. In fine van het 1° van dit artikel de woorden « wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding » te vervangen door de woorden « wordt opgeheven ».

Subsidiar:

Het 1° van dit artikel aan te vullen als volgt:

« Evenwel wordt artikel 3, § 1, van dit besluit gewijzigd als volgt:

« De Koning kan bij een in Ministerraad overlegd besluit, met inachtneming van de budgettaire mogelijkheden en de behoeften van het rijksonderwijs, het aantal... »

B. In fine van het 2° van hetzelfde artikel de woorden « wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding » te vervangen door de woorden « wordt opgeheven ».

Subsidiar:

Het 2° van dit artikel aan te vullen als volgt:

« Evenwel wordt artikel 3, § 1, van dit besluit als volgt gewijzigd:

« De Koning kan bij een in Ministerraad overlegd besluit, met inachtneming van de budgettaire mogelijkheden en de behoeften van het rijksonderwijs, het aantal... »

C. In fine van het 3° van hetzelfde artikel de woorden « wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding » te vervangen door de woorden « wordt opgeheven ».

Subsidiar:

Het 3° van dit artikel te vullen als volgt:

« Evenwel wordt artikel 3, § 1, van dit besluit als volgt gewijzigd:

« De Koning kan bij een in Ministerraad overlegd besluit, met inachtneming van de budgettaire mogelijkheden en de behoeften van het rijksonderwijs, het aantal... »

« A. In fine du 1° de cet article, remplacer les mots « est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur » par les mots « est abrogé ».

En ordre subsidiaire:

Compléter le 1° de cet article par la disposition suivante:

« L'article 3, § 1er, de cet arrêté est modifié comme suit:

« Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres et en tenant compte des possibilités budgétaires et des besoins de l'enseignement de l'Etat, réduire... »

B. In fine du 2° du même article, remplacer les mots « est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur » par les mots « est abrogé ».

En ordre subsidiaire:

Compléter le 2° de cet article par la disposition suivante:

« L'article 3, § 1er, de cet arrêté est modifié comme suit:

« Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres et en tenant compte des possibilités budgétaires et des besoins de l'enseignement de l'Etat, réduire... »

C. In fine du 3° du même article, remplacer les mots « est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur » par les mots « est abrogé ».

En ordre subsidiaire:

Compléter le 3° de cet article par la disposition suivante:

« L'article 3, § 1er, de cet arrêté est modifié comme suit:

« Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres et en tenant compte des possibilités budgétaires et des besoins de l'enseignement de l'Etat, réduire... »

Het woord is aan de heer Seeuws.

De heer Seeuws. — Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn uiteenzetting tijdens de algemene bespreking.

De Voorzitter. — Mevrouw De Pauw-Deveen c.s. stelt volgende amendementen voor:

« A. In fine van het 6° van dit artikel de woorden « wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding » te vervangen door de woorden « wordt opgeheven ».

B. Het 9° van dit artikel te vervangen als volgt:

« In het koninklijk besluit nr. 273 van 31 december 1983 tot wijziging van de artikelen 30 en 31 van de wet van 27 juli 1971 op de financiering en de controle van de universitaire instellingen, wordt artikel 1, § 2, 10, vervangen door:

« Wanneer het aantal studenten, ingeschreven in een studierichting of in een onderverdeling van deze richting, lager is dan het minimum-basiscijfer, vastgesteld, overeenkomstig artikel 31 van de wet van 27 juli 1971, wordt de werkingstoelage toegekend voor een studentenaantal, gelijk aan dit minimum-basiscijfer.

Het aldus gewijzigde koninklijke besluit nr. 273 van 31 december 1983 wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

C. In het 15° van dit artikel de woorden « wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding » te vervangen door de woorden « wordt opgeheven ».

« A. Remplacer, in fine du 6° de cet article, les mots « est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur » par les mots « est abrogé ».

B. Remplacer le 9° de cet article par la disposition suivante:

« A l'arrêté royal n° 273 du 31 décembre 1983 modifiant les articles 30 et 31 de la loi du 27 juillet 1971 sur le financement et le contrôle des institutions universitaires, l'article 1er, § 2, 10, est remplacé par la disposition suivante:

« Lorsque le nombre d'étudiants inscrits dans une orientation d'études ou dans une subdivision de cette orientation est inférieur au nombre plancher déterminé comme il est dit à l'article 31 de la loi du 27 juillet 1971 l'allocation de fonctionnement est attribuée pour un nombre d'étudiants égal à ce nombre plancher.

L'arrêté royal n° 273 du 31 décembre 1983 ainsi modifié est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

C. Au 15° de cet article, remplacer les mots « est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur » par les mots « est abrogé ».

Het woord is aan mevrouw De Pauw.

Mevrouw De Pauw-Deveen. — Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs eveneens naar mijn uiteenzetting tijdens de algemene bespreking.

M. le Président. — M. Hismans et consorts présentent les amendements que voici:

« A. Remplacer le 7° de cet article par la disposition suivante:

« 7° L'arrêté royal n° 269 du 31 décembre 1983 portant modification de l'arrêté royal n° 63 du 20 juillet 1982 modifiant les dispositions des statuts pécuniaires applicables au personnel enseignant et assimilé de l'enseignement de plein exercice et de l'enseignement de promotion sociale ou à horaire réduit est abrogé.

Cette disposition entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge.

B. Remplacer le 11° de cet article par la disposition suivante:

« 11° L'arrêté royal n° 294 du 31 mars 1984 fixant les conditions d'octroi de la rémunération différée à certains membres du personnel temporaire de l'enseignement qui ont d'autres revenus professionnels pendant les vacances d'été, est abrogé.

Cette disposition entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge.

C. Remplacer le 13° de cet article par la disposition suivante :

« 13° L'arrêté royal n° 296 du 31 mars 1984 relatif aux membres du personnel de maîtrise, gens de métier et de service des établissements d'enseignement de l'Etat est abrogé.

Cette disposition entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge.

« A. Het 7° van dit artikel te vervangen als volgt :

« 7° Het koninklijk besluit nr. 269 van 31 december 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 63 van 20 juli 1982 houdende wijziging van de bezoldigingsregels van toepassing op het onderwijzend en daarmee gelijkgesteld personeel van het onderwijs met volledig leerplan en van het onderwijs voor sociale promotie of met beperkt leerplan, wordt opgeheven.

Deze bepaling treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

B. Het 11° van dit artikel te vervangen als volgt :

« 11° Het koninklijk besluit nr. 294 van 31 maart 1984 waarbij de voorwaarden bepaald worden voor het uitbetalen van de uitgestelde bezoldiging aan sommige tijdelijke personeelsleden van het onderwijs die tijdens de zomervakantie andere beroepsinkomsten hebben, wordt opgeheven.

Deze bepaling treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

C. Het 13° van dit artikel te vervangen als volgt :

« 13° Het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 betreffende de leden van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de rijksinrichtingen wordt opgeheven.

Deze bepaling treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

La parole est à M. Hismans.

M. Hismans. — Monsieur le Président, mes amendements tendent à corriger des mesures que je juge malheureuses.

Je cite un premier exemple, celui d'un tout jeune enseignant temporaire qui est au bas de l'échelle barémique, et qui a travaillé pendant les dix mois de fonctionnement d'un établissement scolaire.

L'arrêté n° 269 lui fait perdre le bénéfice de sa rémunération pendant les deux mois de vacances. Je trouve lamentable qu'on pénalise ainsi quelqu'un qui ne bénéficie pas de 30 000 francs de revenu mensuel, uniquement parce qu'il est jeune et intérimaire. Ce procédé ne crée pas d'emplois et entraîne une économie sordide.

Prenons un deuxième exemple, celui d'un instituteur, également au bas de l'échelle barémique, qui est temporaire et qui, seul à travailler dans le ménage et ayant charge de famille, assume, pendant les vacances, la responsabilité d'une plaine de jeux, apportant ainsi un petit revenu supplémentaire à sa famille. On confie très logiquement cette responsabilité à quelqu'un qui connaît bien les bâtiments et les enfants mais il sera pénalisé, pendant les vacances, par la perte des traitements des mois de juillet et d'août. Je ne vois pas ce que cette mesure apporte dans la situation présente.

Enfin, un troisième exemple, celui des enseignants de promotion sociale qui se voient, eux aussi, pénalisés dans leur ancienneté. C'est lamentable!

Quant à l'arrêté n° 296 qui entraîne le licenciement de 3 000 agents temporaires dans les services techniques des écoles de l'Etat, il s'agit, précise-t-on, d'une mesure d'économie. Soit, mais ces établissements sont chargés de confier leur entretien au secteur privé, ou de recruter eux-mêmes des gens sous contrat, en ne disposant que de la moitié de la somme affectée à cet effet l'année précédente. Je ne vois pas comment il leur sera possible d'assurer cet entretien.

Je demande donc d'abroger l'arrêté n° 296. (Applaudissements sur les bancs socialistes.)

M. le Président. — La parole est à M. Bertouille, ministre.

M. Bertouille, ministre de l'Education nationale. — Monsieur le Président, le gouvernement demande le rejet des amendements déposés par M. Hismans concernant les arrêtés n° 269 et 296.

L'arrêté royal n° 269 complète et modifie les arrêtés numérotés 63 et 161 relatifs à la rémunération des temporaires et aux fonctions accessoires.

Le gouvernement a estimé que les temporaires devaient être payés en 360èmes à partir de l'année scolaire 1983-1984, que la rémunération différée ne devait plus être payée pendant les vacances d'été aux temporaires qui n'ont pas atteint l'âge minimum de leur échelle de traitement avant le 31 août précédant l'année scolaire, que la rémunération différée ne devait plus être payée aux bénéficiaires d'autres revenus professionnels et au personnel des centres PMS, que le montant des augmentations périodiques devait être réduit de 50 p.c. pour les titulaires de fonctions accessoires dans l'enseignement de promotion sociale, de façon à éviter certains cumuls et à ouvrir des possibilités d'emplois, qu'il y avait lieu de supprimer la prime de fin d'année et le pécule de vacances pour les fonctions accessoires.

Toutes ces mesures ont été prises pour réaliser des économies et dans le but de mettre fin à certaines situations considérées comme relativement abusives.

Quant à l'arrêté royal n° 296, nous nous sommes longuement expliqués sur ce point, en réponse aux interpellations de M. Seeuws et de M. Jules Peetermans.

Le rapport au Roi indique très clairement l'intention de diminuer progressivement l'effectif et la possibilité pour les chefs d'établissement d'engager leur personnel sous contrat dans le cadre d'une enveloppe budgétaire, bien entendu, réduite...

M. Hismans. — De moitié!

M. Bertouille, ministre de l'Education nationale. — ... car nous subissons la contrainte d'un millier d'emplois créés lorsqu'un de vos amis politiques, monsieur Hismans, avait la responsabilité du département. En 1981, il a fallu enregistrer des dépassements budgétaires de l'ordre de cinq cents millions pour ce seul article relatif au personnel d'entretien temporaire et pour le seul secteur de l'Education nationale.

Ou bien on en revient à des effectifs plus raisonnables, ou bien on augmente les subventions de fonctionnement, qui se calculent sur base de 75 p.c. des dépenses consacrées par l'Etat à l'entretien de ses écoles. Il n'existe pas d'autre possibilité: on réduit les dépenses ou on les augmente parce qu'il faut rétablir la règle des trois quarts contenue dans la loi du 29 mai 1959.

Nous demandons donc le rejet de ces amendements.

M. Vercaigne. — Il est plus facile de sortir un livre sur la jeunesse.

M. le Président. — Il sera procédé tout à l'heure au vote sur les amendements de M. Hismans et sur l'article 7.

De Voorzitter. — De heer Van Der Niepen c.s. stelt volgende amendementen voor:

« A. Op de voorlaatste regel van het 7° van dit artikel na het woord « wordt » in te voegen de woorden « met uitzondering van artikel 3 ».

B. In fine van het 12° van dit artikel de woorden « wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding » te vervangen door de woorden « wordt opgeheven ».

Subsidiair 1

Het 12° van dit artikel aan te vullen als volgt:

« Evenwel worden in artikel 2 van dat besluit de woorden « 5 pct. » telkens vervangen door « 10 pct. ».

Subsidiair 2

Op de voorlaatste regel van het 12° van dit artikel, na het woord « wordt » in te voegen de woorden « met uitzondering van artikel 5 »:

Subsubsidiar

Het 12° van dit artikel aan te vullen als volgt:

« Evenwel worden in artikel 5 van dat besluit de woorden « 5 p.c. » vervangen door « 10 p.c. ».

C. In het 13° van dit artikel de woorden « wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding » te vervangen door de woorden « wordt opgeheven ».

Subsidiar

Het 13° van dit artikel aan te vullen als volgt:

« Evenwel wordt artikel 1, § 2, van dat besluit aangevuld als volgt:

« Tevens zijn in die percentages niet begrepen:

— Terbeschikkingstellingen die ten goede komen aan het rijksonderwijs;

— Terbeschikkingstellingen van personeelsleden waarvoor de Staat de wedde elders recupereert;

— Terbeschikkingstellingen bij de Taalunie. »

D. In het 14° van dit artikel de woorden « wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding » te vervangen door de woorden « wordt opgeheven ».

Subsidiar

Het 14° van dit artikel aan te vullen als volgt:

« Evenwel wordt het onder artikel 2, 2°, van dat besluit bepaalde percentage van 5 p.c. vervangen door 10 p.c. ».

« A. A la dernière ligne du 7° de cet article, insérer, après le mot « confirmé », les mots « l'article 3 excepté ».

B. In fine du 12° de cet article remplacer les mots « est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur » par les mots « est abrogé ».

En premier ordre subsidiaire

Compléter le 12° de cet article par ce qui suit:

« Toutefois, à l'article 2 du même arrêté, les mots « 5 p.c. » sont chaque fois remplacés par « 10 p.c. ».

En deuxième ordre subsidiaire

Compléter le 12° de cet article par les mots « à l'exception de l'article 5 ».

En ordre subsubsidiar

Compléter le 12° de cet article par ce qui suit:

« Toutefois, à l'article 5 du même arrêté, les mots « 5 p.c. » sont remplacés par « 10 p.c. ».

C. Au 13° de cet article remplacer les mots « est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur » par les mots « est abrogé ».

En ordre subsidiaire

Compléter le 13° de cet article par ce qui suit:

« Toutefois, l'article 1er, § 2, de cet arrêté est complété comme suit:

« Ne sont pas non plus compris dans ces pourcentages:

— Les mises en disponibilité au profit de l'enseignement de l'Etat;

— Les mises en disponibilité d'agents dont l'Etat récupère le traitement par ailleurs;

— Les mises en disponibilité à la Taalunie. »

D. Au 14° de cet article remplacer les mots « est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur » par les mots « est abrogé ».

En ordre subsidiaire

Compléter le 14° de cet article par ce qui suit:

« Toutefois, le taux de 5 p.c. mentionné à l'article 2, 2°, de cet arrêté est remplacé par 10 p.c. »

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur les amendements et articles.

Wij stemmen later over de amendementen en over de artikelen.

Wij gaan nu over tot de bespreking van het verslag namens de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

Nous abordons à présent la discussion du rapport de la commission des Affaires Sociales.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Claeys, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, uw commissie voor de Sociale Aangelegenheden heeft een viertal vergaderingen gewijd aan het « Ontwerp van wet tot bekrachtiging van 28 koninklijke besluiten vastgesteld ter uitvoering van de artikelen 1, 3° tot 10°, en 1, 1° en 2°, van de wet van 6 juli 1983 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning. »

Wij behandelen eerst het document 758, artikel 7. Het koninklijk besluit nr. 213 van 26 september 1983 beoogt een arbeidsduurvermindering en een vermindering van de gedeeltelijke werkloosheid in de sector van het bouwbedrijf.

De arbeidsduurvermindering wordt gerealiseerd door het toekennen van vastgestelde vorstdagen tijdens het winterseizoen. De rustdagen worden betaald ten laste van het Fonds voor bestaanszekerheid van de bouwnijverheid. De bedoelde werkgevers hebben recht op de verhoogde Maribel-premie alsmede op de vrijstelling van storting aan het Tewerkstellingsfonds.

Een lid was de mening toegedaan dat dit artikel geen rechtsgrond heeft binnen de wet van 6 juli 1983, wat wordt bevestigd door de Raad van State. Hij stelde verder vast dat de werkloosheid in de bouwsector even groot blijft en dat niets werd gedaan om het Fonds voor bestaanszekerheid uit de rode cijfers te halen. Over de huidige toestand van dit Fonds werden nog door een ander lid vragen gesteld.

Ten tweede, het koninklijk besluit nr. 216 van 20 oktober 1983 wijzigt het koninklijk besluit nr. 181 van 30 december 1982 tot oprichting van een fonds met het oog op de aanwending van de bijkomende loonmatiging voor de tewerkstelling, ten einde de normale afwikkeling van de aanwending van de bijkomende loonmatiging alsmede haar doeltreffend te verzekeren.

De voornaamste wijzigingen hadden tot doel de RSZ te belasten met de ontvangst en de inning van de aan het fonds verschuldigde sommen, en hetzij het orgaan *ad hoc* ingesteld bij collectieve arbeidsovereenkomst, hetzij de ondernemingsraad of de vakbondsafvaardiging te laten deelnemen aan het toezicht op de aanwending van de bijkomende loonmatiging.

Een lid stelde de ongecontroleerde wildgroei vast van fondsen, waarvan een aantal in het buitenland lenen en stelde voor de mechanismen te herzien alvorens nieuwe fondsen in het leven te roepen. Waarop de minister antwoordde dat dit fonds los staat van andere fondsen en het koninklijk besluit tot doel had de werking te verbeteren.

Een aantal leden informeren verder naar de resultaten: opbrengst van de matiging, resultaat op het gebied der tewerkstelling enzovoort. De minister antwoordde dat hij bij de bespreking van de begroting, cijfergegevens zal verstrekken.

Ten derde, het koninklijk besluit nr. 224 van 7 december 1983. Dit koninklijk besluit wijzigt artikel 81, § 1, van de wet van 22 december 1977 betreffende de budgettaire voorstellen 1977-1978. De wijziging heeft tot doel twee categorieën van volledig werklozen die geen uitkeringsge-rechtigden zijn de mogelijkheid te bieden om tewerkgesteld te worden in BTK-projecten, namelijk jonge werklozen van minder dan 30 jaar, familieleden van Belgen werkzaam in het kader van de Belgische strijdkrachten in de Duitse Bondsrepubliek, en werklozen die van hun uitkeringen vrijwillig hebben afgezien op basis van artikel 123, § 5, van het koninklijk besluit van 20 december 1983.

Van de gelegenheid van de bespreking van dit koninklijk besluit maakte een lid gebruik om de traagheid aan te klagen van de afhandeling van de BTK-dossiers.

Ten vierde, het koninklijk besluit nr. 225 van 7 december 1983 houdende maatregelen met het oog op de beperking van overwerk vooral door een betere herverdeling van de arbeid en door het verplicht inhalen van de overuren.

Een lid onderkende een aantal positieve punten in het koninklijk besluit maar meende dat het uitschakelen van overuren, als middel om arbeidsplaatsen te creëren, niet is bereikt.

De overuren werden geïnstitutionaliseerd in plaats van weggewerkt, en hij ervaarde de eindbalans van het koninklijk besluit negatief. Hij tilde vooral zeer zwaar aan het feit dat het koninklijk besluit niet strookt met het verslag aan de Koning. Het heeft bovendien een weerslag op de sociale zekerheid en is niet mede ondertekend door de ter zake bevoegde minister.

Ten vijfde, het koninklijk besluit nr. 230 van 21 december 1983 kadert in de context van de maatregelen genomen ten gunste van de tewerkstelling van jongeren door de Europese Ministerraad van de ministers van Tewerkstelling en heeft tot doel zowel de openbare besturen als de ondernemingen ertoe in staat te stellen de kwantitatieve doelstelling van tewerkstelling van jonge stagiairs te verwezenlijken. In de openbare besturen worden de stagiairs noodzakelijk deeltijds tewerkgesteld. De ondernemingen in de privé-sector mogen stagiairs, naar keuze, zowel voltijds als deeltijds tewerkstellen.

Een aantal leden ondervroegen de minister over het feit dat kandidaat-stagiairs uitkeringsgerechtigd moeten zijn, over de gevallen waarin overheidsdiensten bij koninklijk besluit werden vrijgesteld van aanwerving van stagiairs, over de aanwerving en begeleiding van de stagiairs, waarom verschillende regelingen in overheidsdienst en in de particuliere sector.

De minister antwoordde uitvoerig op de gestelde vragen. Wij vatten samen.

Sedert 1981 daalde het aantal werkloze jongeren van minder dan 25 jaar met 30 000, ondanks het feit dat zowel in 1982 als in 1983 100 000 jongeren op de arbeidsmarkt zijn gekomen.

De regering meende dat een bijzondere inspanning diende gedaan voor de langdurig werklozen en dat moest worden nagegaan welke de oorzaken zijn van hun situatie, vandaar dat zij uitkeringsgerechtigden dienden te zijn.

Er is slechts één koninklijk besluit dat de centrale overheid vrijstelt van de aanwerving van stagiairs, namelijk de buitendiensten van het departement van Buitenlandse Zaken.

De minister gaf verder toe dat stagiairs in overheidsdienst de kans zouden moeten krijgen om definitief te worden aangeworven. De reden waarom er verschillende regelingen bestaan in de overheidsdiensten en in privé-sector is volgens de minister te zoeken in de budgettaire moeilijkheden, dus liever vier vijfde dan helemaal niets, en de stagiairs worden op dezelfde manier behandeld als diegenen die momenteel worden aangeworven.

Tenslotte verwonderde zich een lid over de discussie met betrekking tot de bevoegdheid. Hij wees erop dat het hier gaat om een aanpassing van een vroegere wet en dat de toenmalige meerderheidspartijen zich rekenschap gaven van de noodzakelijkheid om het stelsel der stages aan te passen. Bovendien kaderen de maatregelen in een Europees kader en zou men de Europese ministers moeten ter verantwoording roepen.

Ten zesde, het koninklijk besluit nr. 231 van 21 december 1983 dat het koninklijk besluit nr. 213 aanvult, ten einde te verduidelijken dat op het loon, toegekend voor rustdagen bedoeld in artikel 2 van dit koninklijk besluit, geen sociale-zekerheidsbijdragen verschuldigd zijn en dat deze rustdagen voor de sociale zekerheid gelijkgesteld worden met arbeidsdagen.

Een lid was de mening toegedaan dat dit koninklijk besluit niet behoort tot de bevoegdheid van de minister van Tewerkstelling en Arbeid maar wel van de minister van Sociale Zaken.

Ten zevende, het koninklijk besluit nr. 253 van 31 december 1983 dat het koninklijk besluit nr. 179 van 30 december 1982 wijzigt betreffende de experimenten van aanpassing van de arbeidstijd in de ondernemingen met het oog op de herverdeling van de beschikbare arbeid.

De wijzigingen hebben tot doel:

— Sommige wettelijke bepalingen te verduidelijken, waarvan er in het kader van een experiment van aanpassing van de arbeidstijd zal kunnen worden afgeweken;

— De voorwaarden van de tussenkomst van het Hulpfonds voor de experimenten van aanpassing van de arbeidstijd te verduidelijken en de Koning de macht te geven om een bijzondere berekeningswijze voor een tussenkomst van dit fonds vast te stellen voor de ondernemingen die bedreigd worden met sluiting of een stelsel van gedeeltelijke werkloosheid kennen;

— Het sluiten van overeenkomsten tot aanpassing van de arbeidstijd te doen afhangen van het naleven van de verplichtingen die inzake stage van jongeren aan de ondernemingen zijn opgelegd;

— Strafsancties te voorzien tegen de werkgever die de bepalingen van het koninklijk besluit tot vaststelling van de wettelijke en reglementaire bepalingen waarvan de onderneming kan afwijken, niet naleeft.

Een lid had heel wat bezwaren tegen de experimenten met de aanpassing van de arbeidstijd. De Raad van State heeft erop gewezen dat er geen rechtsgrond te vinden is voor dit koninklijk besluit. De Koning heeft geen volmacht om bestaande wetten op te schorten of individuele vrijstellingen te verlenen. Het tewerkstellingseffect is marginaal en er zijn ernstige gevolgen voor de levensomstandigheden van de betrokken werknemers.

Een ander lid merkte op dat men van mening kan verschillen over de draagwijdte van het mandaat gegeven aan de regering, maar wanneer tewerkstelling wegvloeit en nieuwe tewerkstelling onmogelijk wordt gemaakt, zijn experimenten aanvaardbaar op voorwaarde dat er overleg is met de werknemers. Hij heeft slechts een opmerking: men zou via de bedrijven of de sectoren op geregelde tijdstippen, tot een evaluatie van de experimenten moeten overgaan en eventueel van buiten uit bijsturen of regelend optreden.

De minister van zijn kant was ervan overtuigd dat formules van herverdeling van de arbeid noodzakelijk zijn. Naast datgene wat nu bestaat moet naar nieuwe formules worden gezocht. Hij wees er nog op dat de experimenten slechts kunnen worden verricht met het akkoord van de vakorganisaties en dat er regelmatig evaluaties plaatshebben.

Ten achtste, het koninklijk besluit nr. 254 van 31 december 1983 dat de artikelen 49 en 51 wijzigt van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten en een betere controle beoogt op de gedeeltelijke werkloosheid tengevolge van economische oorzaken of tengevolge van een technische stoornis. Het gaf geen aanleiding tot opmerkingen.

Ten negende, het koninklijk besluit nr. 255 van 31 december 1983 beoogt wijzigingen, namelijk wat het toepassingsgebied betreft van de stelsels van werkverschaffing in de niet-commerciële sector, derde arbeidscircuit, Interdepartementaal Begrotingsfonds.

Een lid wenste te vernemen hoe het beroep op het Interdepartementeel Begrotingsfonds zich recentelijk heeft ontwikkeld. De minister antwoordde dat het fonds aan andere besturen bedragen overdraagt wanneer deze aantonen dat zij personen tewerkstellen tegen kosten die lager liggen dan de werkloosheidskost. De bedoeling was niet duizenden arbeidsplaatsen te creëren, momenteel betekent dit ongeveer 900 arbeidsplaatsen.

Een ander lid meende dat het koninklijk besluit nr. 255 in tegenspraak is met het koninklijk besluit nr. 25, waarop de minister repliceert dat de enige wijziging is, dat de voorwaarde van langdurig werkloos te zijn vervalt.

Ten tiende, het koninklijk besluit nr. 257 van 31 december 1983 beoogt de toepassingsmogelijkheden van het koninklijk besluit nr. 123 te verruimen. Dit gaf geen aanleiding tot opmerkingen.

Ten elfde, het koninklijk besluit nr. 258 van 31 december 1983 beoogt bij te dragen tot een betere steunverlening aan de KMO, door de indiensteming van werklozen voor bepaalde projecten mogelijk te maken.

Volgens een lid loopt men met dit koninklijk besluit het risico dat gekwalificeerd personeel onderbetaald wordt. De minister daarentegen was van oordeel dat gekwalificeerde jongeren vrij gemakkelijk werk zullen vinden en dat dit koninklijk besluit mogelijkheden biedt voor gekwalificeerde oudere werklozen.

Artikel 10 heeft betrekking op volgende besluiten:

Ten eerste, het koninklijk besluit nr. 214 van 30 september 1983 tot wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van sociale zekerheid voor werknemers en andere aanverwante wetten.

Een lid vroeg hoe het Parlement bij de controle op het Fonds voor het financieel evenwicht van de sociale zekerheid zal worden betrokken. De minister verwees naar de bijlagen van het Kamerverslag, de algemene toelichting bij de Rijksmiddelenbegroting 1985 en naar zijn uiteenzetting in de Kamercommissie over de begroting Sociale Zaken 1985 die aan alle commissieleden werd verstuurd.

Een aantal leden formuleerde bezwaren tegen de steeds grotere parafiscale druk, het afwenden van de specifieke opbrengsten van hun eigenlijke bestemming en de fundamentele wijziging van de financieringswijze van de sociale zekerheid.

De minister repliceerde dat het evenwicht in de sociale zekerheid werd hersteld door maatregelen die meer inkomsten en minder uitgaven tot gevolg hebben en gestreefd werd naar een meer globale benadering. Het geheel van de bijzondere-machtenbesluiten sluiten aan bij de hervormingsvoorstellen. Gezien de weerslag op de rijksfinanciën — 40 à 50 pct. van de inkomsten komen van het Rijk — dienen deze binnen de perken te blijven.

Ten tweede, het koninklijk besluit nr. 222 van 1 december 1983 tot wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende algemene beginselen van de sociale zekerheid der werknemers.

Een lid was het ermede eens dat de regering een werkgelegenheidsbeleid voert, maar dat mocht niet ten koste van het stelsel van de sociale zekerheid en hij kante zich tegen de vermindering van de werkgeversbijdrage in het kader van de Maribel-operatie. De minister daarentegen was van oordeel dat de Maribel-operatie zorgt voor compenserende aanwervingen en dat valt positief uit voor de sociale zekerheid.

Document 759, artikel 8.

Een eerste koninklijk besluit, nr. 203, van 8 augustus 1983 wijzigt artikel 3 van de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de zeelieden ter koopvaardij. Er waren geen opmerkingen.

Een tweede koninklijk besluit, nr. 207, van 13 september 1983 wijzigt de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders. Volgens een lid vonden een aantal artikelen van het koninklijk besluit onvoldoende rechtsgrond in de opdrachtwet, omdat het ging om de verfijning van de wetgeving en niet om maatregelen die konden bijdragen tot het financieel evenwicht van de sociale zekerheid. De minister daarentegen meent dat de toekenningsvoorwaarden strakker werden gesteld en dat ze de uitgaven afremmen, wat conform de opdrachtwet is.

Een derde koninklijk besluit, nr. 212, van 26 september 1983 wijzigt de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 en artikel 3 van het koninklijk besluit nr. 85 van 31 juli 1982 tot storting van een bedrag van 400 miljoen frank door de verzekeringsondernemingen aan het Fonds voor arbeidsongevallen. De leden van de commissie hadden geen opmerkingen.

Een vierde koninklijk besluit, nr. 220, van 30 november 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 214 van 30 september 1983 tot wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, van de besluitwet van 19 januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers en ermede gelijkgestelden, van de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de zeelieden ter koopvaardij en van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering. Er waren geen opmerkingen.

Een vijfde koninklijk besluit, nr. 221, van 30 november 1983 tot wijziging van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering. De leden hadden geen opmerkingen.

Een zesde koninklijk besluit, nr. 227, van 9 december 1983 tot instelling voor de loon- en weddetrekkenden van de openbare en van de privé-sector, van een bijzondere bijdrage ten laste van de alleenstaanden en van de gezinnen zonder kinderen.

In antwoord op de gestelde vragen antwoordde de minister, dat de vermindering van de bijdragen een eerste stap is naar de volledige afschaffing.

In antwoord op een andere vraag antwoordde de minister dat de begroting van de sociale zekerheid niet los mag worden gezien van de Rijksbegroting.

De regering kan twee wegen volgen:

— De wet-Dhoore niet volledig volgen;

— Of de wet-Dhoore toepassen en nagaan wat de toestand van de sociale zekerheid is.

De regering heeft de tweede weg gevolgd. De minister was verder van oordeel dat het logischer was het overschot te transfereren en zo min mogelijk aan de voordelen te raken.

Een zevende koninklijk besluit, nr. 228, van 9 december 1983 houdende vermindering van de kinderbijslag voor werknemers en voor de personeelsleden van de openbare sector. Geen opmerkingen vanwege de commissieleden.

Een achtste koninklijk besluit, nr. 242, van 31 december 1983 tot wijziging van de wet van 20 juli 1971 tot instelling van gewaarborgde gezinsbijslag.

Een lid wees erop dat reeds herhaaldelijk de reserves werden aangesproken om de tekorten in andere sectoren te verlichten. Er wordt nu een definitieve extra last opgelegd.

De minister wees er in zijn antwoord onder meer op dat vorige regeringen soortgelijke maatregelen troffen, dat vanaf volgend jaar het evenwicht ongeveer zal worden bereikt en dat men bovendien, gelet op de demografische evolutie, vanaf 1985 in evenwicht zal zijn.

Een negende koninklijk besluit, nr. 277, van 14 februari 1984 betreffende de hoofdelijke bijdragen verschuldigd in de kinderbijslagregeling voor loonarbeiders. Er waren geen opmerkingen.

Een tiende koninklijk besluit, nr. 278, van 30 maart 1984 houdende bepaalde maatregelen inzake loonmatiging met het oog op de bevordering van de tewerkstelling, de vermindering van de openbare lasten en het financieel evenwicht van de stelsels van sociale zekerheid.

Een aantal leden verzetten zich tegen dit besluit, omdat het de last van de herstelmaatregelen volledig op de werknemers legt, en menen dat het hier niet zozeer om een begrotingstechniek gaat, maar wel om een belastingverhoging.

In zijn repliek antwoordde de minister dat de maatregel aan de hele bevolking wordt opgelegd en hij geeft toe dat andere technieken denkbaar waren. Er werd met de opmerkingen van de Raad van State rekening gehouden en het koninklijk besluit is volledig conform de opdrachtwet.

Een ander lid meende dat het hier om een nieuwe volmachtwet gaat aangezien een artikel bepaalt dat de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, kan bepalen dat de voor 1986 geplande matiging niet of slechts gedeeltelijk toegepast wordt.

De minister is het daarmede niet eens; er wordt alleen voorzien in de mogelijkheid om de matiging af te zwakken ingeval de economische groei hoger zou komen te liggen dan de verwachtingen.

Een elfde koninklijk besluit, nr. 281, van 31 maart 1984 houdende tijdelijke wijzigingen in de regeling inzake de koppeling van sommige sociale uitkeringen van de maatschappelijke zekerheid en uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk en tot toekenning van een inhaalpremie aan sommige gerechtigden op sociale uitkeringen.

Verschillenden leden stelden vragen over de door de regering beloofde tegemoetkoming voor degenen die de minimumuitkeringen ontvangen, waarop de minister antwoordde dat er bij de toekenning van de inhaalpremie nog een technisch probleem rijst dat dient te worden opgelost vóór de eerstvolgende indexverhoging.

De minister verzette zich eveneens tegen de bewering als zou het indexcijfer gemanipuleerd zijn. De werkelijke prijzen werden opgenomen, maar de minister geeft toe dat het budgetair niet onbelangrijk is dat de volgende indexverhoging eerst in 1985 plaatsvindt.

Een twaalfde koninklijk besluit, nr. 282, van 31 maart 1984 tot wijziging van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders en houdende zekere bepalingen betreffende de gezinnen.

Op de bemerkingen van een lid dat hier opnieuw de misdeelden werden getroffen antwoordde de minister dat een regeling werd ingevoerd die reeds in de sector der zelfstandigen bestond, dat tijdens de eerste maand de geboortetoeelage wordt uitbetaald en dat de verhoogde bijslagen voor werklozen inderdaad meer selectief worden toegekend ten einde de werkelijke misdeelden te beschermen.

Een dertiende koninklijk besluit, nr. 283, van 31 maart 1984 wijzigt de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering. Een lid meent dat de getroffen maatregel zijn doel niet heeft bereikt, waarop de minister toegeeft met betrekking tot de *generics*, dat de maatregel ook voor de apothekers moet worden ingevoerd. Wat de verpleegdagprijs betreft,

heeft het koninklijk besluit tot doel het door het lid opgeworpen probleem op te lossen.

Een veertiende koninklijk besluit, nr. 285, van 31 maart 1984 tot wijziging van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 werd zonder verder commentaar afgehandeld.

Een vijftiende koninklijk besluit, nr. 286, van 31 maart 1984 houdende maatregelen om een betere inning te verzekeren van de sociale-zekerheidsbijdragen en de solidariteitsbijdragen verschuldigd door publiekrechtelijke rechtspersonen.

Op een vraag van een lid of er geen discriminatie is tussen de publiekrechtelijke instellingen en de particuliere bedrijven antwoordde de minister ontkennend.

Een zestiende koninklijk besluit, nr. 287, van 31 maart 1984 tot wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers.

Inzake de opmerkingen van de Raad van State antwoordde de minister dat dit koninklijk besluit zijn rechtsgrond vindt in de artikelen 1, 2°, en 2, § 3, van de opdrachtwet.

Een zeventiende koninklijk besluit, nr. 288, van 31 maart 1984 tot opheffing van de Dienst voor maatschappelijke zekerheid van de zeelieden ter koopvaardij.

Op een opmerking van een lid dat het maximumbedrag, waarmee rekening wordt gehouden voor de berekening van de pensioenen in de sector werknemers lager ligt dan dat van de openbare sector, antwoordde de minister dat de regering geoordeeld heeft dat een verhoging van het plafond niet verantwoord was.

Tenslotte heeft uw commissie artikel 7 van ontwerp nr. 758 aangenomen met 12 stemmen tegen 6. Artikel 10, 1 en 2°, van hetzelfde ontwerp werd aangenomen met 9 stemmen tegen 5. De artikelen 8 en 9, 1°, van ontwerp 759 werden aangenomen met 9 stemmen tegen 6. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — Mesdames, messieurs, avant de donner la parole à M. Egemeers, je tiens à signaler qu'il reste dans la discussion des deux derniers rapports, des orateurs inscrits pour environ une heure. Cela signifie que les votes ne pourront avoir lieu avant 17 h 15 voire 17 h 30.

« Une femme avertie en vaut deux », ... et même trois, madame Remy. (*Sourires.*)

Het woord is aan de heer Egemeers.

De heer Gramme, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op

De heer Egemeers. — Mijnheer de Voorzitter, allereerst ga ik mij richten tot de minister van Sociale Zaken om daarna de minister van Arbeid en Tewerkstelling aan te pakken.

Mijnheer de minister, luidens uw nota « Twee jaar bijzondere machten... aanloop tot de hervorming van de sociale zekerheid! », ging het in de eerste plaats om het veilig stellen van het financieel evenwicht van de sociale zekerheid. De bijzondere machten waren dus duidelijk beperkt en lieten niet toe de sociale zekerheid fundamenteel te hervormen.

Wat hebben wij vastgesteld inzake de begrenzing van de volmachten?

Op de 19 besluiten bent u driemaal buiten de schreef gegaan, dit wil zeggen, dat uw koninklijk besluit geen rechtsgrond had om uit te voeren wat u in de koninklijke besluiten 278 betreffende de indexsprong, 287 betreffende de bijdrage op het dubbel vakantiegeld en 288 betreffende de opheffing van de Dienst voor maatschappelijke veiligheid van de zeelieden, hebt vastgelegd.

Ik kom nu tot de financiering van de sociale zekerheid. Het gaat hier op de eerste plaats over de verhoging van de werknemersbijdrage voor de pensioenen van de werknemers die met 0,5 pct. werden opgetrokken tot 7,5 pct. Hetzelfde geldt voor de openbare diensten. Voor de zelfstandigen is er slechts een verhoging van 0,20 pct.

In de sector gezondheidszorgen werd de persoonlijke bijdrage van de werknemers, de ambtenaren en de gepensioneerden verhoogd van 1,80 pct. tot 2,55 pct. Dat geldt weliswaar ook voor de zelfstandigen.

Maar in de eerste reeks volmachten ging het voor de werkgeversbijdragen slechts om verschuivingen. Dat was dus een blanco-operatie voor deze categorie, met bovenop werkgeversbijdrageverminderingen om de tewerkstelling zagezegd aan te zwengelen of om de competitiviteit te herstellen of te behouden. Dit heeft echter alleen maar de verhouding in de financiering van de sociale zekerheid schever getrokken.

Terecht rijst de vraag in welke verhouding de werkgeversbijdragevermindering — het gaat om een aanzienlijk bedrag — staat tegenover de resultaten op het vlak van de tewerkstelling enerzijds, en het financieel evenwicht van de sociale zekerheid, anderzijds.

Ik geef toe dat op het stuk van de betere inning van de bijdragen door de Rijksdienst voor sociale zekerheid de besluiten ter zake positief zijn, maar met betrekking tot het indexcijfer werd van 1 april 1984 af, ook de indexsprong toegepast op de sociale prestaties. Dit is zeer eigenaardig.

In de eerste reeks volmachten werd de maatregel verantwoord als een poging tot herstel van de concurrentiekracht van de ondernemingen.

In de tweede reeks volmachten echter wordt de maatregel bestempeld als het respecteren van het parallelisme tussen de loonevolutie en de stijging van de sociale prestaties.

Ondertussen is echter de concurrentiekracht hersteld, maar op de sociale prestaties blijft de indexsprong ook geldig in 1985 en in 1986. Ik verwijs hierbij naar het koninklijk besluit nr. 281.

Vanuit een positieve maatregel voor de ondernemingen verlengt men een negatieve beslissing voor de gerechtigden op sociale prestaties via twee reeksen van volmachten.

Bepaalde volmachten zijn gesteund op een selectiviteit in de uitkering. Dit geldt vooral inzake de samenstelling van gezinnen, meer in het bijzonder in de sector van de kinderbijlagen.

Het is duidelijk dat deze selectieve toepassing in het kader van het gezin zonder meer een deelaspect van een mogelijke fundamentele hervorming van de sociale zekerheid is, wat niet toegelaten was binnen een volmachtbeleid. Het begrip « gezin » kan dus niet als basis dienen in de aanloop tot de hervorming van de sociale zekerheid. Alleen het individuele recht was de enige factor die diende te worden gerespecteerd.

Men kan dus van discriminatie gewagen in plaats van selectiviteit. Inderdaad, wanneer de dertiende en de veertiende maand kinderbijslag voor het eerste kind worden afgeschaft en niet voor het tweede kind en volgende, ongeacht de gezinsinkomsten, dan volstaat één voorbeeld. Een gezin met een kind met 500 000 frank inkomsten, vergeleken met een gezin met meerdere kinderen en met 1,5 miljoen inkomsten of meer. U kan de rekening zelf maken en zien of men hier nog te maken heeft met selectiviteit of met discriminerende maatregelen.

Men ging zelfs zo ver de verhoogde kinderbijslag voor kinderen van invaliden, werklozen en gepensioneerden selectief toe te kennen.

Ook de behoeftigsten, gewoonlijk de « minst-begoeden » genoemd, en vooral de beveliging van hun koopkracht, werd als een publiciteitsaffiche gebruikt. Nochtans werd er nooit een begripsomschrijving gegeven van wat « minst-begoeden » zijn.

In het volmachtbeleid werden zij op evenveel verschillende wijzen behandeld als het paste in het regeringsplan. Met andere woorden, naargelang van het geval werden zij anders aangeduid en hanteerde men verschillende toepassingen voor deze « minst-begoeden ». Ik heb in de commissie daaromtrent een zestal voorbeelden gegeven tijdens de bespreking van de herstelwet.

Ondertussen moeten de minst-begoeden wachten op de beloofde inhaalpremie waarvoor zij dan weer worden gecatalogeerd op basis van 200 000 frank inkomsten voor een alleenstaande en 300 000 frank inkomsten voor een gezin.

Bij het doorlopen van de volmachtbesluiten inzake de sociale zekerheid is het klaar dat via die besluiten een eerste fase van fundamentele hervormingen werd ingeluid in de lijn van de hervormingsvoorstellen van de minister van Sociale Zaken, ik verwijs daarvoor naar een nota die al enkele maanden circuleert, en niet volgens de mogelijke voorstellen ten gronde op basis van de opties van de vertegenwoordigende organisaties en partijen in de koninklijke commissie.

Indien het waar is dat een goede concurrentiepositie van de ondernemingen tewerkstelling behoudt, maar daarom nog niet verhoogt, mag worden aangenomen dat via de bijdragen van werkgevers en werknemers ons sociale-zekerheidsstelsel daar zijn voordeel uit haalt.

Ingrepen in de financiële structuur van de sociale zekerheid ten voordele van de sanering van de publieke financiën, heeft niets te maken met een financieel evenwicht van de sociale zekerheid of met de uitkeringen aan de gerechtigden. Het is een keuze die verwoord staat in het verslag over de besprekingen betreffende de sociale zekerheid reeds in 1944.

Zij is altijd nageleefd in de naoorlogse jaren en werd zelfs bevestigd in de wet over de beginselen van de sociale zekerheid, de wet-Dhoore. Daarin staat dat de Staat, de regering dus, zijn deel neemt in de financiering van de sociale zekerheid. Dat moet worden nagekomen. In de

hypothese dat het sociale-zekerheidsstelsel niet meer leefbaar kan worden gehouden, tenzij zijn principes, die kosten niets, dan zijn er andere methodes gevestigd op andere basissen.

In deze visies zijn ook tijdens een economische crisis financieringswijzen mogelijk. Hiervoor moet men echter durven de hervorming van de sociale zekerheid ten gronde aan te pakken. Dit gaat blijkbaar niet met deze regering.

De beveiliging van de sociale zekerheid is niet gewaarborgd, mijnheer de minister, maar de afbraak van de tegemoetkomingen is wel verzekerd. Het is een kwestie van benadering, maar de feiten liegen er niet om. De volmachtbesluiten zijn er het bewijs van.

Ik kom nu tot een tweede reeks van volmachtbesluiten, die onder de bevoegdheid vallen van de minister van Tewerkstelling en Arbeid. Van de twaalf genomen besluiten onder de verantwoordelijkheid van de minister van Tewerkstelling en Arbeid zijn er twee die, geheel of gedeeltelijk, geen rechtsgrond vinden binnen de wet van 6 juli 1983.

Het verbod gepensioneerd tewerk te stellen in het bouwbedrijf bij gebrek aan nauwkeurige aanwijzingen, is er één voorbeeld van.

Het antwoord van de minister in de commissie bijstelt trouwens dat een volmachtbesluit hiervoor onnodig was en dat het dus zeker niet moest gebeuren binnen de volmachtwet van 6 juli 1983.

Het schoolvoorbeeld is echter de verlenging van de experimenten, bepaald in het basisbesluit nr. 172, via het koninklijk besluit nr. 253. Ik heb het een nefast koninklijk besluit genoemd en gezegd dat het een monster is. Waarom? De regering of de minister van Tewerkstelling en Arbeid had immers niet de volmacht om op de arbeidswetten afwijkingen toe te staan waarvan de gevolgen van die aard kunnen zijn dat de scheefgetrokken arbeidsverhoudingen in een latere periode, na de experimententijd, zullen verslechteren ten nadele van de onderneming zelf.

In uw droomwereld, mijnheer de minister, hebt u een systeem laten ontwikkelen waarvan u zelf niet beseft welke de gevolgen zullen zijn. De mentaliteit onder de arbeiders was en is er niet rijp voor. U hebt in uw droomwereld het dagelijkse leven van de onderneming niet naar waarde geschat. Uw experimenten vertrekken niet van de basis, waar zowel werkgever als werknemer direct aanvoelen hoe de onderneming moet worden aangepakt. Men heeft u gemanipuleerd en in een valstrik geleid, hoewel u hiervoor waarschijnlijk geen verantwoording zult moeten afleggen.

U hebt ook de humaniserende mogelijkheden, die de factor arbeid een andere dimensie hadden kunnen geven, niet in acht genomen. Hierdoor worden uw experimenten arbeidrovend voor andere werknemers en concurrerend voor ondernemingen die zich houden aan de wettelijke overeenkomsten en reglementeringen.

Men heeft geëxperimenteerd met het productieproces van de onderneming bij de invoering van de vijfdaagse week, zonder volmachten die afwijkingen toelieten. Men heeft in de ondernemingen geëxperimenteerd met de glijdende arbeidsduur, zonder volmachten die afwijkingen toelieten. Hierdoor werden in overleg met de betrokken partijen en met medewerking van uw arbeidsinspecties resultaten bekomen, maar u hebt dit noodzakelijke klimaat vernietigd. Dit is in zoverre waar dat er bij de basis van de vakorganisatie die u aan de top nog steunt, meer dan twijfels bestaan over de noodzakelijkheid van uw experimenten en over de wijze waarop zij werden ingevoerd en toegepast.

De heer Leemans treedt opnieuw als voorzitter op

Correct zou geweest zijn de bekrachtiging van dit koninklijk besluit niet te vragen, maar het vrijwillig initiatief ter zake aan te moedigen. Hierdoor zou u de basis hebben gelegd voor het uitwerken van flexibiliteit, maar vanuit een andere invalshoek. Ik zal hierop nog terugkomen bij de bespreking van de sociale herstelwet in verband met de competitiviteit van de ondernemingen. U had er beter aan gedaan de initiatieven — en die zijn er — te steunen die de ploegarbeider een statuut willen geven.

In «bevolen dienst» hebt u echter de vertegenwoordigers van de christelijke arbeiders gevraagd die initiatieven niet verder te steunen niettegenstaande dat ook zij ervan overtuigd waren dat de humanisering van de arbeid via wettelijke normen noodzakelijk was voor ploegenarbeid. En uw experimenten viseren bij voorrang de ploegenarbeid, maar dan in omgekeerde zin.

U hebt de economische crisis uitgespeeld tegen de werknemers, tegen hun statuut en tegen hun rechten. Dat gebeurde op een eenzijdige manier en dat druist in tegen alle regels van de arbeidsverhoudingen in de structuur die u wel bekend is.

Indien het om politieke redenen niet meer mogelijk is het koninklijk besluit nr. 253 ongedaan te maken, zou u best verklaren dat u via een gewone wet initiatieven ter zake wil nemen.

Ik kom nog even terug op het koninklijk besluit nr. 225 betreffende de beperking van het overwerk. In de jongste tien jaren heeft iedere regering in haar regeringsmededeling geschreven dat «overuren beteugeld dienden te worden». Zij waren een bron van sociale en fiscale fraude. Vooral de jongste drie jaren bleek de maatregel inefficiënt voor de verlaging van de werkloosheidscijfers.

Om het overwerk tegen te gaan vaardigt u het koninklijk besluit nr. 225 uit en introduceert u nieuwe begrippen: enerzijds, het urenkrediet en anderzijds het duurder maken van de overuren. Hiermede institutionaliseert u in feite de overuren. Uw koninklijk besluit geeft echter geen enkele zekerheid dat de werkloosheid zal worden teruggedrongen, hoewel men al jarenlang om die operatie vraagt.

U hebt alleen een versoepeling van de regels inzake arbeidsuur ingevoerd. Resultaat: niemand is nog tevreden, noch de werkgevers, noch de vakorganisaties, zij het om verschillende redenen.

Mijnheer de minister, met deze tweede reeks van volmachten hebt u de tegenslag gehad niet veel verandering te kunnen brengen aan de werkloosheidssituatie. U zoekt uw toevlucht in statistieken. Dagelijks weegt u het aantal werklozen af. Soms is er een eentje meer, soms eentje minder. Het eindresultaat blijft echter stagneren en er zit een verhogingstrend in. Uw volmachtbesluiten verhelpen de toestand niet, evenmin als uw aandeel in de sociale herstelwet, maar dat is voor over enkele dagen. (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — La parole est à Mme Remy.

Mme Remy-Oger. — Monsieur le Président, avec votre assentiment, je me permettrai de faire, en une intervention, les remarques que j'ai à émettre sur les deux rapports. Les deux ministres intéressés étant présents, je leur épargnerai ainsi l'ennui de me voir remonter une seconde fois à la tribune.

M. Dehaene, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles. — C'est un plaisir, madame!

Mme Remy-Oger. — C'est gentil, monsieur le ministre. Je n'en attends pas moins de votre part.

M. Hansenne, ministre de l'Emploi et du Travail. — Ce plaisir est d'ailleurs partagé.

Mme Remy-Oger. — En abordant la discussion du projet de loi portant confirmation des arrêtés royaux pris en exécution de l'article 1er de la loi du 6 juillet 1983 attribuant certains pouvoirs spéciaux au Roi, et plus particulièrement les points relevant de la commission des Affaires sociales, on ne peut ignorer les effets de la loi similaire du 2 février 1982, ni de la loi de redressement passée, ni de celle à venir dans les jours tout proches. On est tenté de se demander si le gouvernement est pleinement conscient de l'échec de sa politique puisque aussi bien les lois et projets de redressement que tous les arrêtés de pouvoirs spéciaux traitent, dans les matières sociales en tout cas, de mesures identiques toujours accentuées avec l'effet du temps.

N'est-ce pas M. Collignon qui disait à la Chambre, en s'adressant à M. le Premier ministre, «qu'on pouvait nourrir son expérience d'échecs répétés, mais que l'obstination du gouvernement, même s'il la présente comme étant courageuse, conduit la plupart des citoyens de ce pays sinon à la catastrophe, du moins à un désarroi certain»?

Combien je partage cette opinion et j'ajouterais qu'à ce désarroi s'ajoute la précarité des conditions de vie d'une frange grandissante de la population.

Il est malaisé de rester strictement dans le débat qui fait l'objet de notre ordre du jour. En effet, on ne peut compartimenter son esprit, ne voir aujourd'hui que les projets 758 et 759, sans se souvenir de ce qui a fait l'essentiel de la politique d'un gouvernement qui se prévaut de tenir

fermement la barre. Or il ne peut éviter les coups de roulis qui éclaboussent exagérément le monde du travail et les assurés sociaux; un lapsus pourrait me conduire à dire «les assistés sociaux» en pensant aux chômeurs et à ceux qui, en raison de votre politique, tombent au travers des mailles de la sécurité sociale.

La confirmation que vous nous demandez de vous accorder, en soulignant le caractère correctif de plusieurs des arrêtés pris, porte essentiellement sur la prolongation de mesures qu'on pourrait comprendre et admettre en période de crise économique, si elles n'accroissent d'une façon inacceptable les distances entre les classes sociales. La crise peut s'assimiler à une catastrophe naturelle. Elle frappe la population sans que celle-ci puisse, en aucun cas, en être responsable. Mais elle en subit aussi les effets directs, comme les effets induits, et votre politique y ajoute une troisième dimension en cernant la solidarité indispensable en temps de récession économique, à l'intérieur d'une même classe sociale. C'est ce que vous appelez la solidarité entre les actifs et les inactifs.

Pour ne reprendre que les plus significatifs de vos arrêtés — le rapport de M. Claeys, extrêmement complet, me dispense de rappeler la portée de chacun de ces arrêtés —, nous soulignerons dans le désordre l'arrêté n° 278 qui apporte le freinage de la hausse salariale au cofinancement du chômage; l'économie réalisée par ce biais sera affectée à la diminution directe des charges publiques et au financement de programmes de résorption du chômage. Le gouvernement reconnaît qu'il s'agit d'une technique budgétaire. Était-ce bien la voie qu'il fallait emprunter?

Les arrêtés n°s 227 et 228 prorogent les retenues sur allocations familiales et imposent de nouvelles cotisations. En 1982, ces mesures, d'après le gouvernement, avaient été qualifiées d'«uniques». Elles constituent un mode de financement parallèle de la sécurité sociale, ce qui confirme bien que ce sont les assurés sociaux, et les familles suivant leur composition, qui suppléent à l'absence de décisions dans d'autres secteurs de la sécurité sociale.

Dans la nomenclature des arrêtés à confirmer, arrêtons-nous un moment à l'arrêté n° 246. Il a un double objet: maintenir la procédure d'information et de contrôle par les travailleurs — prévue dans l'arrêté royal n° 18 — de l'affectation de la modulation salariale dans les entreprises, et l'étendre aux mesures de redistribution du travail disponible et au développement de l'emploi.

C'est dans le cadre de l'opération «5-3-3» que cet arrêté royal devait sortir ses effets. Cependant, on peut s'interroger sur la contribution effective qu'apporte ce arrêté au système «5-3-3» quand on voit quel est le véritable succès de cette opération.

En fait, seule la modulation salariale de 3 p.c. a été effectivement appliquée; en revanche, en 1983-1984, la diminution moyenne de la durée du travail n'a été que de 1,4 p.c. au lieu des 5 p.c. prévus et les engagements compensatoires présentent un solde franchement négatif. Nous aurons l'occasion de revenir sur cette mesure lors de la discussion du projet de loi de redressement.

L'arrêté royal n° 281 instaure un parallélisme entre l'évolution des salaires et des allocations sociales, en freinant la hausse de celles-ci par trois sauts d'index. Cet arrêté prévoit l'augmentation de 2 p.c. des petites allocations le 1er janvier 1985 et le 1er janvier 1986.

Il est également prévu l'octroi d'une prime de rattrapage aux bénéficiaires de revenus modestes se situant entre une fourchette de 200 et 300 000 francs.

Rien n'a encore été fait et nous attendrons donc, avec cette catégorie de citoyens, le premier saut d'index de 1985, pour voir arriver cette compensation. Espoir donc pour ces défavorisés, pourvu qu'ils aient eu le temps d'attendre et surtout pourvu que le gouvernement ne stabilise pas, une seconde fois, artificiellement l'index.

La population peut admirer la précision, la ponctualité du gouvernement quand il s'agit de fixer les sauts d'index pour les prestations sociales, mais elle peut évaluer simultanément le vague et le peu d'empressement quand il faut prévoir une modique compensation ayant pour but d'atténuer un peu les effets de sa mauvaise politique à l'égard de certains ménages.

Quant à l'arrêté royal n° 282, il frappe «sélectivement» dit le ministre des Affaires sociales, les allocations familiales majorées, accordées aux chômeurs depuis plus de six mois, aux pensionnés, aux malades à partir du septième mois et aux invalides.

Ces allocations majorées ne seront plus octroyées que dans les cas où le revenu de remplacement constitue la seule ou la principale source de revenus de ménage.

L'ONAFS a fait une première évaluation; elle montre que quelques 67 000 personnes contribueront à faire une économie de 710 millions en 1984 et de 994 millions pendant les années 1985 et 1986.

Il faut aussi retenir qu'en ce qui concerne les suppléments d'âge, l'arrêté royal prévoit la possibilité pour le Roi de modifier les catégories d'âge pour l'octroi de suppléments et de modifier les montants de ceux-ci, d'où une double menace pour les familles.

Les économies prévues ne sont pas négligeables: si elles ne sont que de 277 millions en 1984, on prévoit qu'elles atteindront 1 milliard 48 millions en 1985 et 1 milliard 700 millions en 1986.

Serait-ce là une contribution du gouvernement au redressement de la démographie?

Quant à l'arrêté royal n° 216 qu'il faut lire en parallèle avec l'arrêté royal n° 278, il ne touche en rien aux dispositions qui étaient contenues dans l'arrêté royal n° 181 du 30 décembre 1982, mais il prévoit une modification des dates limites pour la conclusion des conventions collectives.

Six mille huit cent vingt-cinq entreprises «tombent», dirons-nous, sous l'application de l'arrêté royal n° 181. Plus ou moins 3 200 entreprises ont rendu une attestation justifiant de son application. Près de 3 000 entreprises restent muettes, il y a donc des mises en demeure de paiement au Fonds pour l'emploi s'il n'y pas eu d'embauche.

Encore une fois, la modulation salariale a été prélevée sur la rémunération des travailleurs dès l'entrée en vigueur de l'arrêté royal susdit. Mais cette modulation, dont on ne connaît pas le montant global, reste dans la trésorerie des entreprises en attendant l'application des mises en demeure.

Là aussi, la facture payée est exorbitante eu égard aux emplois obtenus.

Examinons la portée de l'arrêté royal n° 225 relatif à la limitation des heures de travail supplémentaires et mon collègue Egelmeeers en a déjà assez longuement parlé.

Si la lutte contre cette pratique constitue certainement un des moyens de combattre le chômage, nous lisons dans le rapport au Roi qu'en 1982, on pouvait estimer ces heures à 1 804 219 pour 289 829 travailleurs. Les principes retenus sont simples: ils sont basés sur la récupération des heures prestées au cours d'une période donnée et sur des dispositions pour éviter les abus.

Mais quelle garantie nous donne le gouvernement d'un contrôle efficace et comment vérifier l'impact de cet article sur le niveau du chômage?

J'en arrive à l'article concernant peut-être plus spécialement M. le secrétaire d'Etat Aerts, mais M. le ministre Dehaene étant présent je puis, je crois, compter sur sa collégialité pour lui faire part de mes observations.

Sans revenir sur les articles 10, 3°, des deux projets, je souhaite m'attarder un moment sur l'article 11 du projet 758. Il s'agit de la confirmation de l'arrêté royal n° 244 apportant des modifications à la loi organique des CPAS du 8 juillet 1976. Mais ces modifications changent substantiellement la notion d'aide qui prévalait dans cette loi surtout lorsqu'elles touchent aux articles 6-1°, 8-1°, 12-1°, 18, 22, 98, 99-1°, 100, 101-4°-5° et 111 de la loi.

Il est pour le moins curieux, sinon inquiétant dans la démarche, d'inclure l'aide sociale dans la panoplie des moyens mis en œuvre pour «assurer le redressement économique et financier du pays, la diminution des charges publiques et surtout l'assainissement des finances publiques». Ainsi, dans la philosophie du gouvernement, les principales victimes de la crise sont aussi pénalisées par ces mesures non seulement dans leurs revenus, mais dans les conditions d'octroi de l'aide indispensable.

Est-il bien équitable et surtout social de retirer quelque chose à ceux qui n'ont rien ou presque? Votre imagination ne pourrait-elle trouver d'autres cibles, messieurs les ministres?

Dans le rapport au Roi de l'arrêté royal n° 244 on lit «que l'intention n'est pas de rendre plus difficile l'octroi de l'aide sociale aux plus défavorisés».

Mais qu'en est-il sur le terrain du travail journalier et que va devenir le droit à l'aide sociale s'il est subordonné dorénavant à un pouvoir discrétionnaire?

Le gouvernement a souhaité une meilleure interprétation et une harmonisation de la loi de juillet 1976.

Cette notion est tellement illusoire que M. le secrétaire d'Etat à la Santé publique et à la Famille et à l'Environnement a, par-dessus la compétence communautaire en matière d'aide sociale, adressé aux man-

dataires publics, présidents et membres des centres publics d'aide sociale, et non à l'administration, une lettre circulaire afin d'attirer leur attention sur les dispositions de cet arrêté royal et sur le contenu du rapport au Roi afin qu'ils s'imprègnent de l'esprit de la nouvelle législation et qu'ils l'appliquent avec équité: c'est là un mot qu'on ne trouve pas souvent dans la réflexion du gouvernement. Il n'est pas sans intérêt de lire une partie de cette lettre circulaire datée du 6 septembre 1984.

«L'intention du gouvernement était toutefois de s'opposer à la manière d'agir de certains CPAS qui renonçaient systématiquement à opérer les recouvrements ou qui ne consacraient pas un examen approfondi à la possibilité de recouvrement.

Telle est la raison pour laquelle le recouvrement obligatoire a été institué comme principe général, mais ce toutefois dans les limites des règles et conditions fixées par le Roi dans l'arrêté royal du 9 mai 1934 et compte tenu de la possibilité de renoncer au recouvrement en totalité ou en partie pour des raisons d'équité.»

Et plus loin: «L'objectif est de réaliser une répartition équitable des charges de l'aide sociale, compte tenu des charges réelles.»

Ces obligations pour les CPAS ainsi que les enquêtes systématiques avant l'octroi du minimex vont entraîner, surtout dans les grosses communes et plus encore dans les centres urbains, un surcroît de travail considérable, surtout pour les assistants sociaux, à un moment où la situation financière des communes et, par voie de conséquence des CPAS, les amène à restreindre leurs dépenses aussi bien de personnel que de fonctionnement.

Où les CPAS vont-ils trouver les moyens humains pour faire face aux nouvelles exigences à leur égard?

Comme pour l'établissement de la carte de sécurité sociale qui va être examinée par notre assemblée, le gouvernement n'envisage-t-il pas d'octroyer du personnel du troisième circuit de travail aux CPAS?

Ils en auront un urgent besoin s'ils veulent respecter l'esprit de l'arrêté royal n° 244, mais surtout s'ils veulent respecter la dignité et les besoins élémentaires de ceux qui sont en droit de recourir à l'aide sociale?

Dans le compte rendu de la séance du 26 octobre de la Chambre, M. le secrétaire d'Etat dit «que le travailleur social est désormais protégé au lieu d'être menacé. L'assistant social doit pouvoir établir un dossier sur la base d'une conversation qu'il a eue avec le demandeur et ensuite formuler une proposition au Conseil de l'aide sociale».

Les mandataires, praticiens sur le terrain, savent quelle est la nature de l'enquête pour l'octroi de l'aide sociale et du minimex.

Il m'apparaît curieux qu'une simple conversation puisse suffire pour établir un dossier suffisamment structuré, comme l'arrêté n° 244 confirmé le souhaite.

La citation de M. le secrétaire d'Etat est-elle compatible avec le prescrit des articles 8, 9, 10, 11, 14 et 15 de l'arrêté royal en cause? Je ne le pense pas et la circulaire précitée est une preuve de la complexité de l'application dans la lettre et dans l'esprit des mesures ordonnées.

Dans les matières dites sociales, la politique du gouvernement porte les stigmates d'une austérité pour certains qui frise l'inacceptable même si M. le ministre des Affaires sociales dit qu'en termes financiers, il a recherché une approche plus globale de la sécurité sociale et qu'il a préféré ne pas porter atteinte aux mécanismes de la loi Dhoore.

Pour notre groupe, les mesures contenues dans ces arrêtés de pouvoirs spéciaux comme dans les précédents qu'ils prolongent souvent, sont amères et indigestes pour ceux qui sont visés; ils sont nombreux et le deviennent tous les jours davantage.

Notre amertume s'accroît au fil de vos dispositions qui ne varient pas dans le choix des «payeurs de la crise».

Votre tiercé: assainissement des finances publiques; restauration de la compétitivité des entreprises; diminution du solde net à financer de l'Etat, repose uniquement ou très certainement en ordre principal sur les travailleurs du secteur privé comme du secteur public et sur les assurés et les assistés sociaux.

Nous ne pouvons vous suivre sur cette voie unique et nous croyons le moment proche où vos «boucs émissaires privilégiés» vous traduiront leur amertume.

Pour nous, dans l'immédiat, nous ne pouvons que persister dans le refus des arrêtés royaux pris dans le cadre des pouvoirs spéciaux, peut-être plus particulièrement encore dans les matières que je viens d'énumérer. *(Applaudissements sur les bancs socialistes.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Walter Peeters.

De heer W. Peeters. — Mijnheer de Voorzitter, de regering vraagt het Parlement opnieuw een aantal volmachtbesluiten te bekrachtigen.

In artikel 8 ter uitvoering van artikel 1, 1° en 2°, van de wet van 6 juli 1983 gaat het over een aantal volmachtbesluiten, meer specifiek in de sector van de sociale zekerheid.

Naast onze meer fundamentele, grondwettelijke bezwaren tegen het volmachtinstrument als dusdanig, hebben we hier heel wat bedenkingen zowel wat betreft coherentie als wat betreft «doelmatigheid, selectiviteit en administratieve vereenvoudiging», om de principes in het regeerakkoord zelf te citeren, van het sociaal beleid van deze regering door middel van volmachten.

Inderdaad, mijnheer de minister van Sociale Voorzorg, niettegenstaande het feit dat uzelf zich reeds herhaaldelijk akkoord hebt verklaard met de vaststelling dat een fundamentele hervorming van de sociale zekerheid zich steeds dwingend en dringender aandient, beperkt u zich ter zake nog steeds tot een totaal incoherent beleid van fragmentaire maatregelen bij middel van volmachten.

In de sociale herstellwet, die we hier eerstdaags eveneens zullen te bespreken krijgen, houdt u trouwens dezelfde gedragslijn obstinaat aan. Wij komen daar dan ook bij die gelegenheid uitgebreid op terug.

Als er dan een grootste gemene deler kan worden gevonden voor dit dispaaraat geheel van sociale, of toch als sociaal bedoelde maatregelen, dan kan die nagenoeg herleid worden tot uw louter en eenzijdige bekommernis om het financieel evenwicht van het stelsel van de sociale zekerheid en de hieraan gekoppelde sanering van het overheidsdeficit. U geeft dat trouwens zelf grif toe. En het is inderdaad terecht een prioritaire bekommernis voor iedereen met enige beleidsverantwoordelijkheid.

U beperkt zich daarbij echter tot louter budgettaire evenwichtsoefeningen zonder enige bekommernis om een meer doelmatige en selectieve herverdeling ten gronde zowel van de inderdaad alsmäär schaarser wordende middelen als van de sociale voorzieningen zelf. En dienaangaande geldt onze meest fundamentele kritiek.

Inderdaad, niemand zal betwisten dat het financieel evenwicht van het sociale-zekerheidstelsel noodzakelijk is. Geen enkel stelsel kan zich op lange termijn handhaven als zijn financiële basis fundamenteel ongezond is. Het lag bijgevolg in de lijn van de verwachtingen dat de regering, die het overheidstekort wil aanzuiveren, ook de sociale zekerheid zou aanpakken.

De doelstelling dienaangaande van deze regering konden wij in de regeringsverklaring trouwens lezen: «Een groter doelmatigheid van de middelen, een sterker selectiviteit bij de toekenning van de uitkeringen en een grotere administratieve vereenvoudiging.»

Verder stelde de regering in haar verklaring dat zij de sociale zekerheid als één van de voornaamste verwezenlijkingen van onze welvaartstaat blijft beschouwen: «een instrument om de armoede uit te bannen, om een bestaanminimum te waarborgen en om de verzekerde tegen bestaansrisico's te beveiligen».

De essentie van de sociale zekerheid moet te allen prijze behouden blijven, aldus deze regering. Of om het met uw woorden te zeggen, mijnheer de minister, «het geklasseerd historisch monument van de sociale zekerheid mag niet worden gesloopt, maar het is wel dringend aan herstellingswerken toe, wil men beletten dat het ineensloort».

Woorden als «bezuinigingen» en «besparingen» komen hierbij in de regeringsverklaring niet voor, wel «doelmatigheid», «vereenvoudiging», «selectiviteit». Tegenwoordig is deze drievuldigheid uit geen enkel onderzoeks- of beleidsdocument over sociale zekerheid nog weg te denken.

Bij de beoordeling van twee jaar volmachtbeleid rijst dan ook de vraag: Streeft de regering haar eigen drievuldige doelstelling na? Is de gevolgde weg doelmatig? En dan is de balans snel opgemaakt.

Financieel is het misschien enigszins doelmatig, maar het is in geen geval sociaal doelmatig. Het volmachtbeleid is gezingericht selectief, maar beperkt selectief naar draagkracht. Administratieve vereenvoudiging als die er dan al is, is het niet om te vereenvoudigen, wel om in te leveren. Dit is de essentie van het volmachtbeleid. Nog nooit is de «paradox van de sociale zekerheid» zo duidelijk voelbaar geweest, namelijk dat die gezinnen die alleen van de sociale zekerheid moeten leven, juist daardoor bestaansonzeker worden.

De cijfermatige gegevens betreffende de betrokken gezinsinkomens bewijzen dat ten overvloede en staven ontstellend en onomstootbaar

onze conclusie aangaande het volmachtbeleid van deze regering inzake de nochtans zo noodzakelijke grondige hervorming van de sociale zekerheid naar een meer rechtvaardige, doelmatige, gerichte inkomensverdeling. Het oordeel van deze harde feitelijkheid is ronduit verpletterend.

Er is bovendien een bijkomend feit dat deze negatieve balans nog komt verzwaren. Door het totaal gebrek aan samenhang van het volmachtbeleid is het voor heel wat gezinnen — en dat zijn dan meteen dan nog de kansarmsten — uit het cumulatief effect op het gezinsinkomen, enerzijds, van de verschillende fragmentaire volmachtbesluiten onderling en anderzijds, van volmachtbesluiten met andere ingrepen van deze regering, meer en meer duidelijk dat hierdoor juist deze gezinnen het zwaarst getroffen worden die het meest of uitsluitend van de sociale zekerheid afhankelijk zijn.

Recente cijferdossiers, onder meer van gezinsorganisaties en van organisaties van minder-validen, objectiveren trouwens ten overvloede deze vaststelling. In een bepaald geval van een gezin waar de man ziek en gehandicapt is en de vrouw langdurig werkloos, de vermindering van de werkloosheidsuitkering voor langdurig werklozen van 18 000 frank tot 11 000 frank, de vermindering van 65 pct. ziektevergoeding voor gehuwde mannen wier echtgenote een inkomen heeft van 29 000 frank tot 23 000 frank, de wijziging van de wetgeving inzake voorkeurregeling met een plafondverlaging in de Riziv-regeling, de verhoging inzake remgeld kinesietherapie, de afschaffing van de tegemoetkoming voor derden ingevolge een nieuw administratief onderzoek, de wijziging van de regeling van het Rijksfonds en de meerbelastingen door het wegvallen van de vrijstelling van de vervangingsinkomens, resulteert deze cumulatie van volmacht- en andere besluiten in een totale inlevering voor dit gezin van gemiddeld 25 000 frank per maand of zo een 300 000 frank per jaar.

Een ander pregnant voorbeeld betreft het geval van een gezin met twee kinderen, waar de man zwaar gehandicapt is en werkzaam is in een beschuttende werkplaats. Hier resulteert de cumulatie van maatregelen, herziening van tegemoetkoming, afschaffing van wezenbijslag voor personen boven 25 jaar, wijziging in de kinderbijslagwetgeving, waar de kas de bijslag niet meer uitbetaalt voor zijn echtgenote — want zij moet haar rechten laten gelden bij de kas van haar vader, die toevallig zelfstandige is — en het verlies van de verhoogde kinderbijslag voor invalide werknemers, omdat de echtgenote deeltijds gaat werken in een beschuttende werkplaats, in een inkomensverlies van 105 000 frank per jaar.

Ik wil het bij deze twee pregnante randgevallen laten, maar ik kan er gemakkelijk meer citeren.

Mijnheer de minister, in de motivering voor uw volmachtbesluiten inzake de sociale zekerheid hebt u verzekerd « dat ernaar gestreefd werd de minst-gegoeden niet te treffen en hun koopkracht te beveiligen ». Wie dezer dagen « veldwerk » verricht, zoals dat heet, zit in het licht van deze uitspraken dikwijls met de handen in het haar. Aan uw volmachtbesluiten zijn immers, na de aanvankelijke principesmaatregelen tot herstel van het financieel evenwicht in de sociale zekerheid zonder veel ruchtbaarheid in de media, een aantal bijkomende bepalingen en koninklijke besluiten vastgehaakt, welke voor sommige categorieën zware gevolgen hebben. Een aantal van de meest behoeftigen zien hierdoor een substantieel deel van hun levensnoodzakelijke verworven rechten wegvallen.

Toegegeven dat het hier nog steeds, en gelukkig maar, een minderheidsgroep betreft, maar dan toch een minderheidsgroep waarvoor ons stelsel van sociale zekerheid in eerste instantie werd opgebouwd. Het is bovendien een machteloze groep die niet kan protesteren en niet op straat kan komen.

Mijnheer de minister, het is juist ingevolge het cumulatief effect van de genomen maatregelen dat deze zwaar getroffen uitzonderingsgevallen door de mazen van het beveiligingsnet van uw volmachtbeleid zijn geglipt. Zij vormen de stilzwijgende, maar daarom niet minder schrijnende aanklacht tegen het beleid van sociale afbraak waartoe het door de regering gevoerde volmachtbeleid heeft geleid.

Dit sociaal beleid, dat in grote mate heeft bijgedragen tot het vergroten van de nieuwe armoede, kunnen wij niet anders dan veroordelen. (*Applaus op de banken van de Volksunie en op de socialistische banken.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, eigenlijk zou het bespreken van de teksten die de bekrachtiging inhouden van een aantal maatregelen die bij wijze van volmachten of bijzondere machten werden uitgevaardigd, een plechtig en eerbiedwaardig moment moeten zijn in deze Hoge Vergadering. Ik bekijk de collega's in dit halfrond en ik vraag me af,

mijnheer de Voorzitter, in welke mate zij van de ernst van dit moment overtuigd zijn.

De heer Lagae. — U was hier ook niet daarnet.

De heer Van In. — Alvorens ik even aan de telefoon werd geroepen, heb ik het hele debat hier van op mijn bank gevolgd, wat van de meerderheid van de leden van uw partij niet kan worden gezegd.

De heer Lagae. — Zij waren aan de telefoon geroepen.

De heer Van In. — In feite behandelen wij op de vooravond van de bespreking van een reeks maatregelen tot sociaal herstel dezelfde materie als die welke wij zullen behandelen wanneer de begroting van Tewerkstelling en Arbeid hier aan de orde zal komen. Dus zou hetgeen hier vanavond wordt gedebiteerd opgewarmde kost of slecht voorbereide kost kunnen zijn. Ik maak me geenszins illusies over de draagwijdte van de uiteenzettingen die hier vanavond zullen worden gehouden. Misschien zullen de Vlaamse socialisten ter zake met mij van mening verschillen?

De heer Egelmeers. — Neen!

De heer Van In. — Ik stel vast dat zij stilzwijgend de reeksen van maatregelen die het jongste anderhalf jaar werden uitgevaardigd, hebben geslikt en misschien zelfs hebben verteerd.

De heer Egelmeers. — Dat doet geen afbreuk aan onze overtuiging dat ze slecht zijn.

De heer Van In. — Daar kom ik dadelijk toe.

Ik begin met een onderscheid te maken tussen het vormelijk en het inhoudelijk aspect van deze teksten. Wat het vormelijk aspect betreft, beklagen wij elke rechtsonderhorige die nu of in de toekomst met deze massa's moeilijk verteerbare artikelen, paragrafen en alinea's geconfronteerd wordt, onverstaanbaar voor de gewone burger.

Ter intentie van de minister van Tewerkstelling en Arbeid kan ik vertellen dat ik de leider van een bedrijf, waar stagiairs zijn tewerkgesteld, gevraagd heb hoe hij dit opvat en hoe hij het doet om tegemoet te komen aan de maatregelen die boven zijn hoofd worden afgekondigd, bijvoorbeeld om een aantal stagiairs op te nemen in zijn onderneming. Het was de dag waarop het fameuze koninklijk besluit in het *Staatsblad* was verschenen. Hij hief de schouders op en verwees naar de beroepsorganisatie van de sector waartoe zijn bedrijf behoort en zei: « Zij zullen mij wel alle inlichtingen geven. Ik zal het doodgewoon ondergaan en de nodige besluiten trekken. »

Het is toch pijnlijk te moeten ervaren dat bij een dergelijke belangrijke maatregel, die een aantal jonge mensen de kans wil geven om voor het eerst in een bedrijf tewerkgesteld te worden, een bedrijfsleider niet goed weet wat met die mensen aan te vangen.

De vloed, het springtij van deze teksten is bovendien van die aard dat we de nodige twijfels hebben nopens de algemene draagwijdte. De tijd zal wel voor de nodige schifting zorgen.

Veroorloof mij een laatste opmerking, die te maken heeft met de algemene manier van werken inzake het afkondigen van teksten bij wijze van bijzondere machten. Het moet moeilijk zijn voor de volgende wetgevers die teksten te overschouwen die bijvoorbeeld, inhouden dat een koninklijk besluit bij bijzondere macht wordt gewijzigd, waardoor een onderdeel van dit koninklijk besluit het karakter van een wet krijgt, terwijl een ander onderdeel bij gewone maatregel kan worden aangevuld of bijgestuurd. Dit illustreert waarom wij over het vormelijk karakter de meeste vragen hebben.

Ik heb de indruk dat de Eerste minister ook stilaan tot het besef komt dat deze manier van werken niet de goede is en dat een Parlement, dat alert is, dat geen zwijgende meerderheid heeft en dat bereid is mee te werken bij het tot-stand-komen van belangrijke teksten, een grotere bijdrage zou kunnen leveren om de teksten vormelijk en inhoudelijk tot een betere wetgeving te maken.

Ik kom tot het inhoudelijk aspect van deze teksten. Het eerste wat ons treft, is dat deze teksten te nemen of te laten zijn: er is geen enkele speling mogelijk. Het ergert mij dat tijdens commissiebesprekingen — ook wanneer onze commissie de bekrachtiging van deze teksten behandelde, mijnheer Lagae —, de leden van de meerderheid en dus ook van de fractie waartoe de heer Lagae behoort, daar als stomme vissen

bijzaten. Ik kan niet geloven dat de leden van deze fracties geen opmerkingen, geen bezwaren noch vragen zouden hebben.

De werkwijze, die ons inhoudelijk wordt opgedrongen — die u wordt opgedrongen, mijnheer Lagae —, laat niet toe nog argumenten of toevoegingen te opperen. Voor het algemeen karakter van ons werk en vooral voor de ernst van ons ambt is dit een verbijsterend uitgangspunt. Staan wij allicht niet aan de vooravond van een nieuwe reeks maatregelen in dezelfde zin?

Ik heb tot mijn spijt moeten vaststellen, de commissievoorzitter zal mij niet tegenspreken, dat de leden van de meerderheid toen de niet-onbelangrijke maatregelen in verband met de sociale herstelwet werden besproken, *im großen Ganzen* wel talrijk aanwezig waren maar er evenzeer als stomme vissen zwegen. Ik kan mij niet voorstellen dat de leden van de PVV, de PRL, de PSC en de CVP zo onbehouden en afgestompt zijn dat zij ten aanzien van die belangrijke initiatieven niets hadden bij te dragen, geen argumenten wensten aan te voeren, verbeteringen wensten voor te stellen of een algemeen politiek beleid wensten uit te stippelen.

De heer Lagae. — Mijnheer Van In, ik bewonder uw bescheidenheid.

M. Egelmeers. — La vérité blesse.

De heer Van In. — Uw bewondering zal in de *Parlementaire Handelingen* worden geboekstaafd, mijnheer Lagae.

Mijnheer de Voorzitter, ik ga nu even in op de teksten die bij wijze van bijzondere machten werden afgekondigd.

Allereerst, dat zal ook de minister van Sociale Zaken interesseren, is er het spel van de fondsen. Ten aanzien van de fondsen ben ik de tel kwijt geraakt. Waar gaat men met het beleid naartoe wanneer er voor elk probleem dat rijst een afzonderlijk fonds wordt opgericht? De regering — die al zo volumineus is! — zal uiteindelijk geen ministers en staatssecretarissen genoeg meer hebben om al die fondsen te beheren. Dit is een louter nuchtere vaststelling.

Wij vrezen daarbij dat die fondsen allemaal een eigen bestaan gaan leiden. Dat is het geval voor de fondsen die indertijd werden opgericht en worden beheerd in overleg tussen patronaat en werknemers. Wij denken aan de fondsen voor bestaanszekerheid, bijvoorbeeld. Bij ons rijzen vragen over de financiële evolutie, de inhoudelijke draagkracht en het beheer van een reeks andere fondsen die buiten en boven de begroting worden opgericht en waarover het Parlement geen enkele controle heeft.

Deze regering heeft een fonds voor de tewerkstelling opgericht. In feite is het een fonds dat eerder zal dienen voor het financieren van de tekorten van de sociale zekerheid. Minister Hansenne speelt met de gedachte voor het oprichten van een «hulpfonds voor het financieren van experimenten voor de verkorting van de werktijd». Daarnaast is er, onder het beheer van minister Dehaene, een fonds in verband met het financieel evenwicht in de sociale zekerheid.

Mijnheer de Voorzitter, is het niet de hoogste tijd om een rem te plaatsen op deze wildgroei? Is ons modern politiek apparaat niet bij machte om met de middelen die aanwezig zijn, ook de budgettaire middelen, niet in staat om te zorgen voor een behoorlijke en doorzichtige beheersvorm? Moeten er absoluut gelden van de budgettaire middelen worden overgeheveld naar bijzondere fondsen? De minister van Sociale Zaken heeft immers gezegd dat hetgeen overblijft van het fonds tot beheer van de sociale zekerheid, zal terugvloeien naar de rijksmiddelen.

Er doen allerlei geuchten de ronde nopens de financiële toestand van een aantal zelfstandig bestaande fondsen die eigenlijk zijn opgericht om de sociale zekerheid in de ruimste zin van de werknemers te behartigen. Sommige van die fondsen zouden zich hopeloos in de schulden hebben gewerkt. Sommige van die fondsen zouden niet in staat zijn om hun reglementaire verplichtingen op korte tijd nog na te leven.

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — Welke fondsen, mijnheer Van In?

De heer Van In. — De fondsen voor bestaanszekerheid, mijnheer de minister.

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — Mag ik u doen opmerken dat de fondsen voor bestaanszekerheid uitsluitend onder de sociale partners werden opgericht en dat de regering daar niets mee te maken heeft?

De heer Van In. — U weet zeer goed, mijnheer de minister, dat de fondsen voor bestaanszekerheid het resultaat zijn van een gesprek. Door wie werd dit gesprek georganiseerd?

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — De fondsen voor bestaanszekerheid zijn er al jaren en werden opgericht in onderling akkoord tussen de patroons en vakbonden in bepaalde sectoren, zonder dat dit bij mijn weten ergens in wetten of reglementen is vastgelegd. Dat is gewoon privé-beheer.

De heer Van In. — Moet dat dan betekenen, mijnheer de minister, in het geval dat, wat u zegt juist is, dat men deze fondsen in de onzekerheid moet laten?

De heer Egelmeers. — Zeer juiste opmerking.

De heer Van In. — Moet men de mensen die ervan afhankelijk zijn evenzeer die onzekerheid geven? Interesseert de toestand van die fondsen u dan niet?

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — Dat interesseert mij wel.

U moet echter zien waar u gaat uitkomen. Indien de regering moet instaan voor alle factoren van onzekerheid omtrent privé-contracten, dan gaat dat ons nog ver leiden.

De heer Van In. — U weet zeer goed dat de middelen die in die fondsen voorhanden zijn een onderdeel zijn van de arbeidsverhoudingen.

De heer Egelmeers. — Op basis van collectieve arbeidsovereenkomst en wetgeving.

De heer Van In. — Als u die arbeidsverhoudingen op een of andere manier beïnvloedt dan is het normaal dat er een grotere aanspraak op die middelen van die fondsen wordt gemaakt.

M. Hansenne, ministre de l'Emploi et du Travail. — Je présume que M. Egelmeers veut simplement référer au fait que, dans un certain nombre de cas, il s'agit de conventions collectives reconnues par arrêté royal et qu'il y a donc un habillage légal à des fonds privés.

M. Van In. — Inderdaad.

Dat wil zeggen dat de overheid, dus u onrechtstreeks, ergens de solvabiliteit van deze fondsen moet helpen verzekeren.

M. Hansenne, ministre de l'Emploi et du Travail. — Quand vous aurez terminé votre stage dans une entreprise, venez faire un stage chez nous.

De heer Van In. — De minister van Tewerkstelling en Arbeid heeft trouwens een waar woord gezegd, nog niet zo lang geleden. Hij heeft ons toen gezegd dat hij na drie jaar uitoefenen van zijn ambt min of meer begint inzicht te krijgen in het geheel van de mechanismen van arbeid en tewerkstelling. Mijn stage duurde veertien dagen, mijnheer de minister. De uwe heeft al drie jaar geduurd. Ik durf zeggen dat ik in veertien dagen meer heb geleerd dan u in drie jaar.

Ik stap nu over naar een ander onderdeel van de volmachtmaterie, namelijk de experimenten in verband met het verkorten van de arbeidsduur. U weet dat de fractie van de Volksunie deze experimenten niet alleen met een belangstellend oog volgt, maar dat zij in wezen voor deze nieuwe technieken gewonnen is.

Wij zullen er de kans toe hebben, mijnheer de Voorzitter, ter gelegenheid van de bespreking van het ontwerp van sociale herstelwet nader op deze gegevens in te gaan. Het enige wat ik nu al aan mijn collega's mag aantonen, dat is ook belangrijk voor de geestesgesteldheid in ons land en dat danken wij aan onze rapporteur, de heer Claeys, is dat van de 31 experimenten die in het verslag nominatim zijn opgenomen er slechts 2 plaatsvinden in het zuiden van het land.

Negenentwintig van deze experimenten die uiteindelijk geleid hebben tot een bijkomende aanwerving van circa 700 personen vinden plaats in Vlaanderen. Zowel de patroons als de werknemers in Vlaanderen hebben voldoende inzicht en flexibiliteit om zich aan de hand van nieuwe arbeidsvoorwaarden te organiseren.

M. Hansenne, ministre de l'Emploi et du Travail. — Le ministre est francophone.

De heer Van In. — Dat is dan ook het enige wat ervan overblijft.

Een derde punt waarop ik wilde ingaan, is de stage, niet de stage van politici in ondernemingen natuurlijk, maar de stage van jonge afgestudeerden die in de privé- of in de openbare sector bij wijze van een opleiding contact kunnen krijgen met de zogeheten werkelijkheid.

De opmerkingen van de rapporteur moeten hier zeker niet worden herhaald. Ik heb de indruk dat die stage mank loopt. Er is een duidelijk gebrek aan begeleiding en in de openbare diensten heerst er zelfs een mentaliteit van *laisser faire, laisser passer*. Men ondergaat er de opname van een aantal stagiairs, maar men schijnt niet te beseffen hoe de begeleiding van deze jonge mensen kan bijdragen tot hun verdere beroepsvorming.

Ik hoop dat wij nopens deze materie meer klaarheid zullen krijgen ter gelegenheid van deze bespreking, van de bespreking van de sociale herstelwet en van de bespreking van de begroting van Tewerkstelling en Arbeid. Ik hoop eveneens dat de minister ons de verzekering zal geven dat de stage op een andere manier zal worden aangepakt zodat zij een springplank wordt voor de integratie van jonge mensen in het geheel van de arbeidsmarkt.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil nu mijn uiteenzetting besluiten. Wij hebben onze algemene opstelling ten aanzien van de teksten die bij wijze van bijzondere machten werden aangenomen, reeds ten overvloede duidelijk gemaakt. Wij kunnen *post factum* beweren dat met een beetje fantasie en inventiviteit een zelfde aantal maatregelen zou kunnen genomen zijn in samenwerking met het Parlement. De meeste maatregelen hebben trouwens een tijdelijk karakter. Vele ervan hebben enkel betrekking op randproblemen en zullen dus zeer vlug tot het verleden behoren.

Wat de resultaten van de bijkomende tewerkstelling betreft door experimenten inzake de arbeidsduur en wat de algemene invloed op de arbeidsverhoudingen betreft, kan de Volksunie slechts toejuichen dat er inspanningen werden gedaan om een vastgevroren situatie te ontgooien.

Het doel is goed maar de middelen hebben op dat vlak misschien gefaald. Wij kunnen maar betreuren dat het op die manier moet gebeuren. Wij zouden liever onderdeel per onderdeel hebben aangetoond hoe onze groep bepaalde projecten goedkeurt en andere afkeurt. Het is jammer dat door alles te passen in dezelfde keurs, het niet mogelijk is hier een gedifferentieerd oordeel over deze materie te geven. Dit zijn dan ook mijn laatste woorden. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. Hansenne, ministre.

M. Hansenne, ministre de l'Emploi et du Travail. — M. le Président, ma réponse sera brève dans la mesure où, en définitive, seuls deux arrêtés de pouvoirs spéciaux soumis à votre ratification ont suscité certains problèmes dans le chef des intervenants.

Je voudrais avant tout rectifier un point de l'intervention de M. Van In. Non seulement il y a beaucoup de fonds, mais il y a fonds et fonds ! Il existe des fonds publics et des fonds privés — ne nous occupons pas de ces derniers — et, parmi les fonds publics, des fonds de diverses natures.

Les fonds prévus dans les arrêtés de pouvoirs spéciaux relevant du département de l'Emploi et du Travail sont purement et simplement des inscriptions budgétaires particulières. Il me paraissait nécessaire de le rappeler. Aucun de ces fonds n'échappe au contrôle du Parlement ni quant aux montants qu'il contient ni quant à leur utilisation. Nous aurons l'occasion, lors de la discussion du budget de l'Emploi et du Travail, de voir que l'ensemble des fonds prévus par ces arrêtés est strictement soumis au contrôle du Parlement. Il était important de le souligner pour éviter toute confusion à cet égard.

La technique du fonds est généralement utilisée dès lors qu'il s'agit de prévoir le versement de certains montants à un poste spécifique du budget. Cette technique budgétaire bien connue n'implique ni inflation administrative ni cachotteries politiques.

Mme Remy a formulé quelques réserves au sujet de l'arrêté n° 225. Je l'ai dit à diverses reprises à cette tribune, depuis que je suis parlementaire, c'est-à-dire depuis dix ans, j'ai relevé dans les déclarations gouvernementales une phrase précisant : « Le gouvernement s'engage à lutter contre les heures supplémentaires. »

Nous avons, pour la première fois, pris des dispositions dures, difficiles. Il ne s'agit pas, dans le chef des différents gouvernements, des groupes

politiques ou des organisations syndicales de supprimer toutes les heures supplémentaires comme telles, car il ne convient pas d'enserrer la vie des entreprises dans un corset trop étroit, mais bien d'éviter l'abus des heures supplémentaires, régulières, traditionnelles, récurrentes.

Notre arrêté n° 225, tout en établissant une certaine souplesse dans le mode d'organisation du travail des entreprises, fait payer au-delà d'une certaine limite les heures supplémentaires à un prix tellement élevé puisqu'elles impliquent des repos compensatoires, que ni les travailleurs ni les entreprises n'ont intérêt à s'y livrer. Tel était notre objectif.

Le texte, indépendamment de ses aspects de pouvoirs spéciaux, demeurera longtemps dans notre législation sociale. Ou bien on se contente de dire qu'on veut supprimer les heures supplémentaires, ou bien on veut véritablement s'attaquer au problème et l'on ne peut, même si l'on en discute le détail, échapper aux modalités fondamentales prévues à l'arrêté n° 225.

Mme Remy-Oger. — Je n'ai pas dit que j'y étais opposée, au contraire. Je considère que c'est un moyen de lutter contre le chômage, mais je me demande — et peut-être pouvez-vous éclairer le Parlement sur ce point — si le fonds instauré par l'arrêté vous permettra d'atteindre votre but.

M. Hansenne, ministre de l'Emploi et du Travail. — Nous aurons l'occasion d'y revenir durant l'année 1985, car il s'agit d'un sujet de préoccupation générale.

Je voudrais à présent émettre quelques considérations sur les remarques de M. Egelmeers à l'égard de l'arrêté n° 253.

M. Egelmeers a enfourché son cheval favori...

M. Egelmeers. — C'est un bon.

M. Hansenne, ministre de l'Emploi et du Travail. — ... et a exprimé une nouvelle fois, avec la vigueur que nous lui connaissons, son opposition radicale à l'arrêté n° 179, qui n'est pas en cause puisqu'il ne s'agit ici que de l'arrêté n° 253 qui le modifie sur des points de détail.

M. Egelmeers considère que l'arrêté n° 179 fait partie si je l'ai bien compris, de mon univers onirique, et, à la limite, qu'il relève de mes fantasmes.

Vous n'ignorez pas, monsieur Egelmeers, qu'une trentaine d'entreprises sont disposées à partager ces « fantasmes » et que, dans les prochains jours, d'autres entreprises encore viendront les rejoindre. Ces fantasmes ont permis de créer 700 emplois, sans réduction de salaire. Nous menons actuellement des enquêtes scientifiques sur le degré de satisfaction des travailleurs, et nous serons en mesure de fournir, notamment au Parlement, des conclusions qui sont loin de correspondre à ce que vous craignez.

Vous avez dit également que, dans mon univers onirique, je ne m'occu-pais pas de la base. Comment est-il possible de tenir un tel discours ? Aucune expérience d'aménagement du temps de travail n'a pu être menée sans l'accord des patrons et des syndicats d'une entreprise déterminée. C'est le retour à la base, la négociation au niveau d'une entreprise qui a permis de dégager de nouvelles formules d'aménagement du temps de travail. C'est la base elle-même qui a dû décider de s'engager dans de nouvelles expériences.

Enfin, vous considérez que l'arrêté n° 179 est un monstre. Et le cri que vous poussez à cet égard me fait songer à celui de certaines dames de la bonne société en 1900 lorsqu'elles virent pour la première fois un homme en maillot de bain ! (*Sourires.*)

M. de Wasseige. — Qu'est-ce qui vous fait dire cela, monsieur le ministre ?

M. Hansenne, ministre de l'Emploi et du Travail. — C'est le cri du cœur de quelqu'un qui a peur de l'innovation ou du changement. C'est le cri du cœur de celui qui, habitué à une certaine pratique, à des traditions, n'ose pas s'engager.

Monsieur Egelmeers, vous avez la pudibonderie « légalomaniaque ». (*Exclamations.*) Vous avez tort et cette attitude, à mon sens, doit être abandonnée.

L'arrêté n° 179 vise à essayer de dégager ensemble — et je vous invite à nous rejoindre — des formules d'aménagement du temps de travail, économes de revenus et de temps, créatrices aussi d'emplois nouveaux. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Dehaene.

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — Mijnheer de Voorzitter, aangezien de betogen vrij algemeen werden gehouden, wil ik mij beperken tot een aantal algemene beschouwingen.

Enerzijds stelt men dat de hervorming achterblijft en anderzijds beweert de heer Egemeers dat de hervorming volop bezig is. De waarheid zal wel tussenin liggen.

Ik heb steeds gesteld dat de hervorming voor mij nooit een momentopname zou zijn, maar wel een proces. Dat proces werd in de bijzondere-machtenbesluiten ingezet. Ik heb inderdaad gepoogd met mijn voorstellen het algemeen kader van die hervorming te omschrijven.

Al bevatten de besluiten punctuele en afzonderlijke maatregelen, toch zijn ze onderling coherent.

Wat de opmerking van de heer Egemeers betreft als zou de Raad van State in verband met verschillende besluiten hebben verklaard dat zij niet conform de machtigingswet waren, wil ik er hem attent op maken dat de adviezen van de Raad van State steeds op de oorspronkelijke besluiten slaan. De regering heeft haar oorspronkelijke teksten aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State. Men kan die adviezen niet zonder meer doen slaan op de tekst zoals hij uiteindelijk aan het Parlement werd voorgelegd.

De ratio van het geheel van besluiten die met betrekking tot de sociale zekerheid werden genomen, is tweërlei: enerzijds, het financieel evenwicht van de sociale zekerheid herstellen en anderzijds, de essentie van de sociale zekerheid vrijwaren.

We hebben daartoe een beroep gedaan op bijdragen en op meer inkomsten vanwege de actieven. Deden we dat niet dan moesten we het evenwicht herstellen door uitsluitend de uitgaven te verminderen. Uitgaven in de sociale zekerheid verminderen staat vrijwel steeds gelijk met de vermindering van inkomsten van mensen. In die betekenis is het woord besparing in de sociale zekerheid in feite een eufemisme.

We hebben enerzijds, de bijdragen verhoogt en anderzijds, de uitgaven beperkt door een grotere selectiviteit in te bouwen. Daarbij werd uitgegaan van twee voorwaarden: niet raken aan de laagste inkomens en de prioriteit geven aan die gezinnen die in hoofddorpe van één vervangingsinkomen moeten leven. Ik meen dat u die lijn zult terugvinden in het geheel van de maatregelen.

De selectiviteit in het kader van de sociale zekerheid zoals zij nu is, kan op een bepaald ogenblik worden besproken. Men kan zich afvragen of men wel de juiste invalshoek heeft gekozen. Collega Egemeers heeft onder meer gesproken over de kinderbijslag. In dit verband durf ik stellen dat men in de mate van het mogelijke een inspanning heeft gevraagd in de sector van de kinderbijslagen maar ook van de gezinnen zonder kinderen. Wij hebben ook getracht de inspanning « kindneutraal » te maken, zodat zij geen belasting op het aantal kinderen kon zijn; dit is zeker nooit de bedoeling geweest en kan ook nooit de bedoeling zijn.

Tenslotte wil ik even ingaan op de opmerking van collega Van In in verband met de fondsen. Ik meen inderdaad dat men, wat het woordgebruik betreft, best een zekere diversificatie zou toepassen. Op het ogenblik is dit begrip toepasselijk op zaken die vrij veelzijdig van aard zijn.

De fondsen die hier ter sprake zijn gekomen — ik denk meer bepaald aan het Tewerkstellingsfonds en aan het Fonds voor het financieel evenwicht van de sociale zekerheid —, zijn louter budgettaire fondsen die op geen enkel ogenblik gepaard gaan met het instellen van nieuwe organismen of van een nieuwe administratie.

Het is een budgettaire techniek die het mogelijk maakt op bepaalde posten of binnen een bepaald geheel, zoals de sociale zekerheid, een rekening te hebben waar inkomsten en uitgaven kunnen worden opgenomen, zodanig dat daar een stroming kan ontstaan. Meer bepaald is dit het geval voor het Fonds voor het financieel evenwicht van de sociale zekerheid. Wij pogen via dat fonds tot een meer globaal beleid te komen, een minder opgedeeld beleid, sector per sector. We zullen nog de gelegenheid hebben daarop uitvoerig terug te komen naar aanleiding van de bespreking van het ontwerp van wet.

U weet dat het één van mijn uitgangspunten is dat dit globaal financieel beleid een voorwaarde is om het evenwicht in de toekomst te kunnen behouden. *(Applaus op de banken van de meerderheid.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Egemeers.

De heer Egemeers. — Mijnheer de Voorzitter, il wil aan minister Hansenne antwoorden dat hij voorzichtig moet zijn met de collectieve arbeidsovereenkomsten die gesloten zijn op basis van zijn experiment, wanneer er een conflictsituatie zou ontstaan.

In het kader van de wet van 5 december 1968 op de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comité's waaraan hij gehecht is, zou kunnen blijken dat de verzoeningsprocedure en de resultaten daarvan alleen maar zullen bewijzen hoe waardeloos uw belang is, te steunen op CAO'S die afgesloten werden buiten de gestructureerde en daartoe aangewezen partijen, met andere woorden, in onze huidige overlegstructuur kunt u de daartoe geëigende partijen niet uitsluiten. Het belang van de onderneming of de bedrijfssector zal er niet mee gediend zijn.

Wat de dames van 1900 betreft, zou hij moeten weten waar we nu in 1984 met de badkostumen staan. Dan zal hij weten welk lot zijn experimentbesluit is beschoren, met andere woorden er al niet veel meer van overblijven.

Aan het adres van minister Dehaene wil ik zeggen dat voor de selectiviteit zoals ze zou moeten worden toegepast in het kader van de genummerde volmachtbesluiten, de huidige regeling in de kinderbijslagen plus de fiscaliteit voldoende middelen geven om rekening te houden met de gezinsvriendelijkheid of de kindvriendelijkheid.

U hebt, mijnheer de minister, nu via een volmachtbesluit die notie ingevoerd, wat door ditzelfde volmachtbesluit niet is toegestaan. *(Applaus op de socialistische banken.)*

De Voorzitter. — Vraagt niemand meer het woord in de beraadslaging over het verslag namens de commissie voor de Sociale Aangelegenheden? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot het onderzoek van de artikelen die behandeld werden door deze commissie.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion du rapport de la commission des Affaires Sociales, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles examinés par cette commission.

Artikel 7 van wetsontwerp 758 luidt:

Art. 7. 1° Het koninklijk besluit nr. 213 van 26 september 1983 betreffende de arbeidsduur in de ondernemingen die onder het paritair comité voor het bouwbedrijf ressorteren, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

2° Het koninklijk besluit nr. 216 van 20 oktober 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 181 van 30 december 1982 tot oprichting van een fonds met het oog op de aanwending van de bijkomende loonmatiging voor de tewerkstelling, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

3° Het koninklijk besluit nr. 224 van 7 december 1983 tot wijziging van artikel 81, § 1, van de wet van 22 december 1977 betreffende de budgettaire voorstellen 1977-1978, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

4° Het koninklijk besluit nr. 225 van 7 december 1983 houdende maatregelen met het oog op de beperking van het overwerk, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

5° Het koninklijk besluit nr. 230 van 21 december 1983 betreffende de stage en de inschakeling van jongeren in het arbeidsproces, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

6° Het koninklijk besluit nr. 231 van 21 december 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 213 van 26 september 1983 betreffende de arbeidsduur in de ondernemingen die onder het paritair comité voor het bouwbedrijf ressorteren, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

7° Het koninklijk besluit nr. 253 van 31 december 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 179 van 30 december 1982 betreffende de experimenten van aanpassing van de arbeidstijd in de ondernemingen met het oog op een herverdeling van de beschikbare arbeid, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

8° Het koninklijk besluit nr. 254 van 31 december 1983 tot wijziging van de artikelen 49 en 51 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

9° Het koninklijk besluit nr. 255 van 31 december 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 25 van 24 maart 1982 tot opzetten van een programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de niet-commerciële sector, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

10° Het koninklijk besluit nr. 257 van 31 december 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 123 van 30 december 1982 betreffende de indienstneming van werklozen voor bepaalde projecten van economische expansie ten bate van kleine en middelgrote ondernemingen, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

11° Het koninklijk besluit nr. 258 van 31 december 1983 betreffende de indienstneming van werklozen voor bepaalde bijstandsprojecten ten behoeve van kleine en middelgrote ondernemingen, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

Art. 7. 1° L'arrêté royal n° 213 du 26 septembre 1983 relatif à la durée du travail dans les entreprises ressortissant à la commission paritaire de la construction, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

2° L'arrêté royal n° 216 du 20 octobre 1983 modifiant l'arrêté royal n° 181 du 30 décembre 1982 créant un fonds en vue de l'utilisation de la modération salariale complémentaire pour l'emploi, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

3° L'arrêté royal n° 224 du 7 décembre 1983 modifiant l'article 81, § 1er, de la loi du 22 décembre 1977 relative aux propositions budgétaires 1977-1978, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

4° L'arrêté royal n° 225 du 7 décembre 1983 portant des mesures en vue de la limitation du travail supplémentaire, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

5° L'arrêté royal n° 230 du 21 décembre 1983 relatif au stage et à l'insertion professionnelle des jeunes, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

6° L'arrêté royal n° 231 du 21 décembre 1983 modifiant l'arrêté royal n° 213 du 26 septembre 1983 relatif à la durée du travail dans les entreprises ressortissant à la commission paritaire de la construction, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

7° L'arrêté royal n° 253 du 31 décembre 1983 modifiant l'arrêté royal n° 179 du 30 décembre 1982 relatif aux expériences d'aménagement du temps de travail dans les entreprises en vue d'une redistribution du travail disponible, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

8° L'arrêté royal n° 254 du 31 décembre 1983 modifiant les articles 49 et 51 de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

9° L'arrêté royal n° 255 du 31 décembre 1983 modifiant l'arrêté royal n° 25 du 24 mars 1982 créant un programme de promotion de l'emploi dans le secteur non marchand, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

10° L'arrêté royal n° 257 du 31 décembre 1983 modifiant l'arrêté royal n° 123 du 30 décembre 1982 relatif à l'engagement de chômeurs affectés à certains projets d'expansion économique au bénéfice de petites et moyennes entreprises, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

11° L'arrêté royal n° 258 du 31 décembre 1983 relatif à l'engagement de chômeurs affectés à certains projets d'assistance aux petites et moyennes entreprises, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 8 van wetsontwerp 759 luidt:

Art. 8. 1° Het koninklijk besluit nr. 203 van 8 augustus 1983 tot wijziging van artikel 3 van de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

2° Het koninklijk besluit nr. 207 van 13 september 1983 tot wijziging van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

3° Het koninklijk besluit nr. 212 van 26 september 1983 tot wijziging van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 en van artikel 3 van het koninklijk besluit nr. 85 van 31 juli 1982 tot storting van een bedrag van 400 miljoen frank door de verzekeringsondernemingen aan het Fonds voor arbeidsongevallen, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

4° Het koninklijk besluit nr. 220 van 30 november 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 214 van 30 september 1983 tot wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, van de besluitwet van 10 januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers en ermede gelijkgestelden, van de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij, en van de wet van 9 augustus 1983 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

5° Het koninklijk besluit nr. 221 van 30 november 1983 tot wijziging van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

6° Het koninklijk besluit nr. 227 van 9 december 1983 tot instelling voor de loon- en weddetrekkenden van de openbare en van de privé-sector, van een bijzondere bijdrage ten laste van de alleenstaanden en van de gezinnen zonder kinderen, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

7° Het koninklijk besluit nr. 228 van 9 december 1983 houdende vermindering van de kinderbijslag voor werknemers en voor de personeelsleden van de openbare sector, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

8° Het koninklijk besluit nr. 242 van 31 december 1983 tot wijziging van de wet van 20 juli 1971 tot instelling van gewaarborgde gezinsbijslag, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

9° Het koninklijk besluit nr. 277 van 14 februari 1984 betreffende de hoofdelijke bijdragen verschuldigd in de kinderbijslagregeling voor loonarbeiders, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

10° Het koninklijk besluit nr. 278 van 30 maart 1984 houdende bepaalde maatregelen inzake loonmatiging met het oog op de bevordering van de tewerkstelling, de vermindering van de openbare lasten en het financieel evenwicht van de stelsels van sociale zekerheid, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

11° Het koninklijk besluit nr. 281 van 31 maart 1984 houdende bepaalde tijdelijke wijzigingen in de regeling inzake de koppeling van sommige sociale uitkeringen van de maatschappelijke zekerheid en uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijs van het Rijk, en tot toekenning van een inhaalpremie aan sommige gerechtigden op sociale uitkeringen, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

12° Het koninklijk besluit nr. 282 van 31 maart 1984 tot wijziging van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders en houdende zekere bepalingen betreffende de gezinnen, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

13° Het koninklijk besluit nr. 283 van 31 maart 1984 tot wijziging van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

14° Het koninklijk besluit nr. 285 van 31 maart 1984 tot wijziging van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

15° Het koninklijk besluit nr. 286 van 31 maart 1984 houdende maatregelen om een betere inning te verzekeren van de sociale-zekerheidsbijdragen en de solidariteitsbijdragen verschuldigd door publiek-rechtelijke rechtspersonen, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

16° Het koninklijk besluit nr. 287 van 31 maart 1984 tot wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

17° Het koninklijk besluit nr. 288 van 31 maart 1984 tot opheffing van de Dienst voor maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

Art. 8. 1° L'arrêté royal n° 203 du 8 août 1983 modifiant l'article 3 de l'arrêté-loi du 7 février 1945 concernant la sécurité sociale des marins de la marine marchande, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

2° L'arrêté royal n° 207 du 13 septembre 1983 modifiant les lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

3° L'arrêté royal n° 212 du 26 septembre 1983 modifiant la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail et l'article 3 de l'arrêté royal n° 85 du 31 juillet 1982 portant versement d'un montant de 400 millions de francs par les entreprises d'assurances au Fonds des accidents du travail, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

4° L'arrêté royal n° 220 du 30 novembre 1983 modifiant l'arrêté royal n° 214 du 30 septembre 1983 modifiant la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés, l'arrêté-loi du 10 janvier 1945 concernant la sécurité sociale des ouvriers mineurs et assimilés, l'arrêté-loi du 7 février 1945 concernant la sécurité sociale des marins de la marine marchande et la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

5° L'arrêté royal n° 221 du 30 novembre 1983 modifiant la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

6° L'arrêté royal n° 227 du 9 décembre 1983 fixant pour les appointés et salariés du secteur public et privé une cotisation spéciale à charge des isolés et des familles sans enfants, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

7° L'arrêté royal n° 228 du 9 décembre 1983 portant diminution des allocations familiales pour travailleurs salariés et pour les membres du personnel du secteur public, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

8° L'arrêté royal n° 242 du 31 décembre 1983 modifiant la loi du 20 juillet 1971 instituant des prestations familiales garanties, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

9° L'arrêté royal n° 277 du 14 février 1984 relatif aux cotisations capitatives dues dans le régime d'allocations familiales pour travailleurs salariés, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

10° L'arrêté royal n° 278 du 30 mars 1984 portant certaines mesures concernant la modulation salariale en vue d'encourager l'emploi, la réduction des charges publiques et l'équilibre financier des régimes de la sécurité sociale, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

11° L'arrêté royal n° 281 du 31 mars 1984 portant certaines modifications temporaires au régime de liaison à l'indice des prix à la consommation du royaume, de certaines prestations sociales de la sécurité sociale et dépenses du secteur public et accordant une prime de rattrapage à certains bénéficiaires de prestations sociales, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

12° L'arrêté royal n° 282 du 31 mars 1984 modifiant les lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés et contenant certaines dispositions relatives aux familles, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

13° L'arrêté royal n° 283 du 31 mars 1984 modifiant la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

14° L'arrêté royal n° 285 du 31 mars 1984 modifiant la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

15° L'arrêté royal n° 286 du 31 mars 1984 portant des mesures en vue d'améliorer la perception des cotisations de sécurité sociale et de solidarité dues par des personnes morales de droit public, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

16° L'arrêté royal n° 287 du 31 mars 1984 modifiant la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

17° L'arrêté royal n° 288 du 31 mars 1984 portant suppression de l'Office de sécurité sociale des marins de la marine marchande, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 9, 1°, van wetsontwerp 759 luidt:

Art. 9. 1° Het koninklijk besluit nr. 205 van 29 augustus 1983 tot wijziging van de wetgeving betreffende de pensioenen van de sociale sector, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

Art. 9. 1° L'arrêté royal n° 205 du 29 août 1983 modifiant la législation relative aux pensions du secteur social, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

Personne ne demandant la parole, je mets le 1° de l'article 9 aux voix.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 10, 1° en 2°, van wetsontwerp 758 luidt:

Art. 10. 1° Het koninklijk besluit nr. 214 van 30 september 1983 tot wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, van de besluitwet van 10 januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers en ermede gelijkgestellten, van de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij en van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

2° Het koninklijk besluit nr. 222 van 1 december 1983 tot wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid der werknemers, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

Art. 10. 1° L'arrêté royal n° 214 du 30 septembre 1983 modifiant la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés, l'arrêté-loi du 10 janvier 1945 concernant la sécurité sociale des ouvriers mineurs et assimilés, l'arrêté-loi du 7 février 1945 concernant la sécurité sociale des marins de la marine marchande et la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

2° L'arrêté royal n° 222 du 1er décembre 1983 portant modification de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Wij gaan nu over tot de bespreking van het verslag namen de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu.

Nous abordons la discussion du rapport de la commission de la Santé publique et de l'Environnement.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Vangeel, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, sommige collega's hadden mij gevraagd te verwijzen naar mijn schriftelijk verslag. Ik wens dat niet te doen, ten eerste, omdat ik de laatste in de rij ben en, ten tweede, om wat punten te scoren voor een volgende studie over de individuele werkzaamheden van de senatoren. Maar dit is niet het belangrijkste argument. Het gaat hier eigenlijk over enkele zeer belangrijke artikelen en koninklijke besluiten.

In dit verband zou ik willen verwijzen naar de koninklijke besluiten nrs. 204 en 276 die voor de laboratoria van klinische biologie de termijn verlengen om zich aan te passen om te kunnen blijven functioneren.

Een eerste koninklijk besluit vermeldde de datum van 31 december 1983 en een tweede koninklijk besluit de datum van 31 december 1984. Iedereen in de commissie was het hierover eens. Deze zaak wordt nu verder behandeld in het ontwerp van herstellwet houdende sociale bepalingen.

Dan zijn er twee andere koninklijke besluiten, nrs. 243 en 284. Zij wijzigden de wet van 23 december 1963 op de ziekenhuizen.

Het koninklijk besluit nr. 243 heeft tot doel het tekort ten laste van de andere gemeenten dan de moedergemeente te verminderen indien het openbaar ziekenhuis geen saneringsplan uitvoert. Dit zal de openbare ziekenhuizen er zeker toe aansporen het door het saneringsplan gestelde doel te bereiken.

Het koninklijk besluit nr. 284 wijzigd dezelfde wet. Het streeft na het gebruik van generische geneesmiddelen te bevorderen en ook een lacune in de wet op de zware medische apparatuur weg te werken. Tenslotte beoogt het de beperking van het aantal bedden, niet alleen per ziekenhuis, maar ook per ziekenhuisdienst. Er worden betere omschrijvingen gegeven om aldus doeltreffender te kunnen optreden.

In verband met de saneringsplannen van de openbare ziekenhuizen heeft de minister de toestand einde oktober 1984 weergegeven. Dat is ook opgenomen in het verslag.

Het resultaat van de maatregelen lijkt hoopvol en laat verwachten dat de invloed van de deficits op de gemeenten sterk zal verminderen. Vanaf het jaar 1986 zal dit merkbaar zijn.

De meeste kritiek, zowel binnen als buiten het Parlement, geldt het koninklijk besluit nr. 244.

Door dit koninklijk besluit worden drie wetten gewijzigd: de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de wet op het bestaansminimum en de wet op de onderstandswoonst.

Inzake de organieke wet betreffende de OCMW wordt een betere relatie tussen de gemeenten en de OCMW nagestreefd. Deze relatie wordt hechter gemaakt zodat de gemeenten niet kunnen worden verrast door bepaalde beslissingen van de openbare centra. Het overleg, dat al enigszins bestond, wordt verplichtend gemaakt wanneer het gaat over nieuwe maatregelen met een belangrijke financiële weerslag.

De terugvordering, die volgens de organieke wet facultatief was, wordt nu als een principe ingeschreven.

Dit gebeurt ook in de wet op het bestaansminimum, waar terugvordering de regel wordt.

In de wet op de onderstandswoonst wordt voorzien in de mogelijkheid van het toevoegen van andere instellingen aan de lijst van de instellingen waarvan de kosten voor verblijf en dergelijke moeten worden gedragen niet door de gemeente waar de instelling is gevestigd, maar door de gemeente waar de onderstandswoonst zich bevindt.

De staatssecretaris heeft ter gelegenheid van de bespreking hiervan gezegd dat reeds enkele instellingen hieronder ressorteren en dat hij ook overweegt, ingaand op een door mij herhaaldelijk gestelde vraag, onder andere de nomadenkampen in die lijst op te nemen. Dit verheugt mij ten eerste omdat in mijn gemeente een nomadenkamp bestaat dat ons heel wat geld kost.

Het verzet tegen het koninklijk besluit nr. 244 richt zich vooral tegen het drempelverhogend effect van de maatregelen tot terugvordering.

De staatssecretaris wijst echter op het koninklijk besluit nr. 244 en op de omzendbrief ter zake en legt de nadruk op de mogelijkheid om af te wijken op de regel van de terugvordering om redenen van billijkheid. Het is verkeerd zowel systematisch terug te vorderen als het systematisch niet te doen. Wij moeten geval per geval onderzoeken en in geval van niet-terugvordering moet dat worden gemotiveerd.

Ik zou hier ook een persoonlijke bedenking willen aan toevoegen. Door overdrijven in de ene of in de andere richting ontstaan inderdaad dergelijke situaties. Sommigen beweren dat subjectiviteit in de beoordeling zal leiden tot discriminatie. Ik moet er evenwel op wijzen dat er vroeger ook een discriminatie was omdat de ene gemeente wel terugvorderde en de andere gemeente niet. Wij moeten echter vertrouwen hebben in het gezond verstand en in de objectieve beoordeling van de leden van de OCMW.

De besproken artikelen werden aangenomen met twaalf stemmen bij acht onthoudingen. Niemand heeft tegengestemd. Het lijkt mij dat die koninklijke besluiten nog niet zo slecht zijn. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. de Wasseige.

M. de Wasseige. — Monsieur le Président, je voudrais attirer l'attention, en particulier celle de certains membres de la majorité, sur deux mesures bien précises de l'arrêté royal n° 244.

La première concerne l'article 13 qui prévoit expressément que pour pouvoir bénéficier du minimex, c'est-à-dire du minimum de moyens d'existence, il faut faire la preuve qu'on est demandeur d'emploi. Non

seulement le « bénéficiaire » du minimex — si on peut employer ce terme quand il s'agit d'un montant aussi faible! — doit fournir cette preuve au CPAS, mais également le conjoint. Or, par définition, quand il faut avoir recours à cette extrémité qu'est le minimex, c'est bien parce qu'on ne peut pas trouver un emploi ou émarger au chômage.

Je connais des cas où des CPAS demandent en guise de preuve aux bénéficiaires du minimex de fournir des certificats attestant qu'ils se sont présentés pour postuler un emploi. L'exigence peut aller, comme dans une situation que je connais, jusqu'à la production de douze certificats en un mois!

A quoi passent les quelques milliers de francs du minimex? En frais de déplacement et en courses inutiles d'un employeur à un autre. Et encore, obtenir un tel certificat est une chance!

M. Péciaux. — Effectivement, ce n'est pas une obligation pour l'employeur de la délivrer.

M. de Wasseige. — Il est vrai que beaucoup d'employeurs refusent.

Il en résulte qu'en plus des déplacements inutiles, l'intéressé a dépensé de l'argent qui doit servir, en fait, à le faire vivre. C'est incroyable! A ceux qui osent dire que, par cet arrêté, on défend les moins bien nantis, je réponds qu'au contraire, par de telles mesures, on les atteint directement.

En deuxième lieu, je désire attirer l'attention sur des dispositions qui me paraissent se situer exactement dans la même ligne. Il s'agit des articles 7 à 11 et 14 à 18 qui imposent aux CPAS la récupération soit des aides sociales accordées, soit du minimex.

A charge de qui est prévue cette récupération? Il suffit de relire les dispositions de l'arrêté pour se rendre compte qu'elle est à charge des personnes qui seraient débitrices d'une aide alimentaire.

Outre le fait que, sur ce point, on peut considérer que l'Etat intervient dans une matière qui relève des communautés — je n'insisterai toutefois pas sur cet aspect relatif à la compétence —, il s'agit d'une atteinte fondamentale à ce qui a été inscrit dans notre législation, lors de l'institution des CPAS notamment, le droit à l'aide sociale de toute personne qui en a besoin, de manière à lui permettre une vie conforme à la dignité humaine. Cette loi constituait un profond changement et un progrès évident par rapport à la situation antérieure, où il fallait donner la preuve qu'on se trouvait dans le besoin et dans un état d'indigence pour pouvoir bénéficier de l'assistance publique.

Par votre arrêté, dans les faits, en exigeant des CPAS des restrictions budgétaires, on retourne, par le biais financier, à la situation antérieure. C'est un recul d'au moins cinquante ans dans notre conception de l'aide sociale. Personne ne me démentira.

Par l'obligation d'aide et assistance des enfants envers leurs parents et des parents envers leurs enfants, les CPAS iront jusqu'à récupérer des sommes sur les petites pensions de personnes âgées ou récupérer des aides sociales, voire des minimex, sur des allocations de chômage, déjà faibles.

Pour échapper à cela, il n'y a qu'une voie possible, c'est l'exception, la dérogation. On renverse ainsi, et c'est ce qui est grave, l'esprit de la loi. Le droit devient un privilège. En d'autres termes, pour éviter la récupération, on devient tributaire d'une décision administrative, alors que, auparavant, on avait « droit » à l'aide sociale ou au minimex.

Les CPAS étaient d'ailleurs fort bien armés pour déceler les cas de fraude ou de tricherie puisque, de par la loi, ils avaient la faculté de récupérer les sommes indûment versées. En en faisant maintenant une obligation, ils ne sont plus juges de la récupération, mais bien de l'exception à la récupération. C'est tout différent et cela déforme complètement le concept de l'aide sociale.

Autrement dit, au travers de ces mesures, c'est l'aide sociale elle-même qui est prise pour cible, alors que le gouvernement essaie de donner l'image qu'en fait, il protège les moins bien nantis. Or ces derniers sont les victimes directes.

Vous considérez ceux qui hélas! doivent avoir recours, en dernière extrémité, à l'aide sociale et au minimex soit comme des tricheurs, soit comme ayant une conduite irréfléchie.

Ainsi, vous n'hésitez pas à laisser sous-entendre que les intéressés ont pu faire des achats à crédit ou qu'ils ont pu dépenser plus que leurs revenus. Par ailleurs, vous ne faites rien pour modérer la pression qu'exercent sur eux la publicité et le système des ventes à tempérament. Vous ignorez ces éléments qui pèsent pourtant sur les budgets modestes.

Vous pouvez faire croire aussi que ces gens ont le goût du luxe, peut-être parce qu'ils se sont permis d'acheter une télévision! Vous devez vous rendre compte que vous portez ainsi un jugement moral en laissant croire que les personnes qui recourent au minimex ou à l'aide sociale sont incapables de gérer leur budget, sont paresseux et tricheurs. Vous devriez pourtant savoir que la situation économique est telle...

De heer Lagae. — Waar leest u dat allemaal?

M. de Wasseige. — ...que dans certaines régions — et elles sont nombreuses — des gens...

M. Windels. — C'est de la fantaisie!

M. de Wasseige. — Ce n'est pas de la fantaisie, c'est une réalité; sinon, on n'oserait pas prendre de tels arrêtés.

J'ai voulu définir clairement la situation afin que chacun sache à quoi il s'engage en ratifiant ces arrêtés (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Coppens.

De heer Coppens. — Mijnheer de Voorzitter, bij de bespreking van het ontwerp van wet tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten vastgesteld ter uitvoering van artikel 1, 1° en 2°, van de wet van 6 juli 1983 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning, meer bepaald het artikel 10, en het ontwerp van wet tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten vastgesteld ter uitvoering van artikel 1, 3° tot 10°, van de wet van 6 juli 1983 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning, meer bepaald het artikel 10, 3°, en het artikel 11, wil ik me speciaal richten tot de heer Dehaene — minister van Sociale Zaken — wat betreft het artikel 10 van het ontwerp 759 en van het artikel 10, 3°, van het ontwerp 758.

Wat betreft het artikel 11 van het ontwerp 758 zal ik me richten tot de heer Aerts, staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu.

Wat betreft artikel 10, 1 en 2°, van het ontwerp 759, meer bepaald de koninklijke besluiten nrs. 204 en 276, verheugen wij ons over het feit dat het personeel tewerkgesteld door de laboratoria voor klinische biologie de kans krijgen om verder in dienst te blijven en dat aan bedoelde laboratoria de kans wordt geboden om zich aan te passen en aldus verder te kunnen blijven functioneren, wat dan ook de tewerkstelling van voornoemd personeel garandeert.

Wat betreft het artikel 10, 3°, van het ontwerp 758 en 10, 3°, van het ontwerp 759, meer bepaald de koninklijke besluiten nrs. 243 en 284 ben ik niet zo optimistisch gestemd. Inderdaad, het koninklijk besluit nr. 243 van 31 december 1983 wijzigt de wet van 23 december 1963 op de ziekenhuizen alleen maar met het doel het de openbare ziekenhuizen zeker niet gemakkelijker te maken. Van de kant van de regering krijgt dit kind een andere naam, namelijk de ziekenhuizen aansporen tot saneren zoniet zal het tekort minder en minder worden verhaald op de andere gemeenten.

De moedergemeente, toevallig eigenaar van een openbaar ziekenhuis, wordt ingeolge het opgelegde saneringsplan gestraft maar wat erger is, de kwaliteit van de verzorging zal er ongetwijfeld onder lijden, te meer, en excuseer me, mijnheer de minister, maar ik kan me niet van de indruk ontdoen dat deze openbare instellingen aldus zouden worden ontvet qua tewerkgesteld personeel, met als gevolg dat ook daar personeel aan de deur zal worden gezet.

In plaats van een billijk en door de socialistische reeds lang voorgesteld alternatief na te streven, namelijk de kosteloze gezondheidszorg, worden weer eens de arbeiders en de minst-bedeelden de dupe van deze ingreep.

Het koninklijk besluit nr. 284 van 31 maart 1984 wijzigt dezelfde wet, ten einde het gebruik van generische geneesmiddelen te bevorderen, een lacune in de wetgeving op de zware medische apparatuur weg te werken en de beperking van het aantal bedden niet alleen per ziekenhuis, maar ook per ziekenhuisdienst te omschrijven.

Waarom het bevorderen van generische geneesmiddelen opnemen in een koninklijk besluit, wanneer men weet dat een geneesmiddel steeds en altijd wordt voorgeschreven naar de behoeften en het gedragspatroon van de patiënt en van de behandelende geneesheer? Wordt de arts aldus niet beknot in zijn vrijheid van handelen en in de uitoefening van zijn beroep?

Voorts kan ik mij akkoord verklaren met de visie dat de installatie van zware medische apparatuur dient te worden gepland en geregeld en dat het aantal bedden per ziekenhuisdienst dient te worden omschreven, op voorwaarde nochtans — ik heb het al gezegd — dat de kwaliteit van de geneeskunde er niet onder lijdt.

Ik twijfel niet aan de goede bedoelingen van de minister, maar ik krijg stilaan de indruk — en dat heb ik ook al gezegd — dat we meer en meer wegglijden van ons doel, namelijk een gratis gezondheidsdienst voor iedereen. Iedereen droomt ervan. Waarom kan dit dan niet worden gerealiseerd? Vele miljoenen worden gespendeerd aan allerhande studies. Denk maar aan de studie die onlangs werd gemaakt ten behoeve van de NMBS, een instelling die nochtans op sterven na dood is.

Ik meen echter te mogen zeggen dat een degelijke studie gemaakt met betrekking tot de gezondheid, ons veel dichter bij de realiteit zou brengen en dat er vooralsnog meer geloof zou worden gehecht aan dergelijke initiatieven dan aan gelegenheidsverklaringen afgelegd door sommige ministers, verklaringen die doorgaans meer kwaad veroorzaken dan rust brengen onder de bevolking.

Na te hebben gehandeld over een reeks maatregelen die het alleen op de gezondheid hebben gemunt, richt ik mij tot de staatssecretaris, auteur van het ruziestokend koninklijk besluit nr. 244, dat alleen de verarming van de mensen tot doel heeft.

Nooit heb ik een groter monster — ik verwijs naar het badpak van 1900 waarover de minister sprak — onder ogen gekregen dan dit besluit. Dit koninklijk besluit beoogt precies het tegengestelde van wat een OCMW zou moeten zijn met betrekking tot de steunverlening en tot al wat daar verband mee houdt. Zoals trouwens uit het opschrift van dit koninklijk besluit blijkt, wijzigt het drie wetten, namelijk de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de wet van 7 augustus 1984 met betrekking tot het bestaansminimum en de wet van 2 april 1965 in verband met de onderstandswoonst.

Wat de wijziging van punt 1 betreft, wordt de relatie gemeente-OCMW scherper gesteld, met alle gevolgen van dien. Het kan toch niet de bedoeling van de wetgever zijn, gemeentebesturen en OCMW tegen elkaar op te jatten met het oog op wat men zou kunnen noemen «familieverstorende terugvorderingen».

Inderdaad, ter gelegenheid van de bespreking van deze bijzondere machten in de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu schrijft de heer Vangeel, die ik trouwens feliciteer met zijn objectief verslag ter zake, dat het overleg, waarin reeds was voorzien in artikel 26, maar dan zonder sanctie, nu verplicht wordt voor een aantal punten die in het besluit worden opgesomd en die een aanzienlijke financiële weerslag kunnen hebben.

Mijnheer de staatssecretaris, wat betekenen die paar miljoenen, het mogen zelfs nog miljarden zijn, wanneer het gaat om de armen? Is het werkelijk nodig dat ook daar wordt besnoeid?

Het college van burgemeester en schepenen kan bepaalde beslissingen van het OCMW schorsen. Waarom die blancocheck? Wat gedacht van de nietszeggende en heel dure prestigieuze projecten die door de gemeenten worden verwezenlijkt, dikwijls ten koste van een degelijke werking van de OCMW? Waarom wordt er niet meer controle uitgevoerd met betrekking tot de werkingskosten van de gemeenten? Ik denk aan onkosten die in rekening worden gebracht door degenen die doorgaans en meestal kritiek uitoefenen wanneer het lot of de kritieke toestand wordt besproken van de ene of de andere arme sukkelaar.

Mijnheer de staatssecretaris, nog lang zou men kunnen uitweiden over het kunstmatig overleg dat door de wijziging van deze wet in het leven wordt geroepen met betrekking tot de problemen die rechtstreeks de behoeftigen aanbelangen, maar die door het schepencollege meestal zullen worden gebruikt om de werking van het OCMW te boycotten en misschien zijn mandatarissen te pesten.

Aan een dergelijke wending inzake de werking heeft het OCMW geen boodschap. Ik meen dat uw departement slecht is geplaatst om een dergelijk initiatief aan te moedigen.

Alvorens te spreken over het doel van de wet van 7 augustus 1984 met betrekking tot het bestaansminimum, moet ik toch even verwijzen naar de wansmakelijke koppen die dit koninklijk besluit haalt in de pers. Men kan lezen: Mensen in de knoei; Koninklijk besluit 244, georganiseerde afbraak; Steeds meer en meer behoeftigen aangewezen op het bestaansminimum; Maatschappelijke assistenten worden belastingcontroleurs; Hulp van OCMW is niet langer recht maar gunst; Spectaculaire stijging van beroep op OCMW; De OCMW moeten op jacht naar onderhoudsgeld enzovoort.

Ik meen, mijnheer de staatssecretaris, dat deze koppen overduidelijk zijn en niets goeds voorspellen. Dit is zuiver sociale afbraak. Ik wil slechts één voorbeeld ter illustratie daarvan geven, verdere commentaar zou ons te ver leiden.

Ik mag veronderstellen dat om het even wie die aan de opmaak van dit koninklijk besluit heeft geholpen of meegewerkt, nooit is geconfronteerd geweest met mensen die over een bescheiden inkomen beschikken en die plots op een dag een brief in de bus krijgen met de vraag een voorstel te willen formuleren inzake onderhoudsgeld voor iemand van de familie die ergens in een rustoord voor ouden van dagen werd opgenomen. Als klap op de vuurpijl gaat het hier over iemand die zij in twintig jaar niet meer hebben gezien of gehoord of er nooit mee in contact zijn geweest. Dit is sprekend voor de gemoedsgesteltenis van vele arbeiders die in verband met dit koninklijk besluit met de daver op het lijf lopen.

Mijnheer de staatssecretaris, alsof dit alles nog niet volstond, stellen wij vast dat allerhande katholiek geïnspireerde diensten uit de grond rijzen. Op zichzelf is dat geen kwaad initiatief, ware het niet dat zij klaar en duidelijk aanstalten maken om de plaatselijke OCMW te verdringen maar, wat erger is, daarbij een beroep doen op vrijwilligers, meestal werklozen. Is dat sluikwerk of niet?

Men beweert dat dit alles gratis gebeurt. Laten wij elkander geen Lijzabet noemen, er zal wel een en ander uit de mand vallen. Een triestige vaststelling daarbij is dat de OCMW worden afgeremd in hun werking. Door het schepencollege worden, als het ware, sommige activiteiten nog amper gedoogd. Telediensten, welzijnsdiensten enzovoort, worden blijkbaar door het ministerie geholpen. Is de CVP reeds bezig met haar pionnen te plaatsen met het oog op de onvermijdelijke verkiezingen? Het is een mes dat aan twee kanten snijdt. Mijnheer de staatssecretaris, u moet oppassen om niet in eigen vlees te snijden. Als vriend wens ik u dat niet toe. Als u echter niet wil horen, dan moet u maar voelen.

In *De Standaard* van 24 oktober 1984 lezen wij in verband met het genummerd besluit het volgende: «Is het koninklijk besluit nr. 244 geen slag in het water?» In het licht van deze wijsheid, ben ik zo vrij de afschaffing van dit koninklijk besluit te vragen. Ik dank u daarvoor bij voorbaat, mijnheer de minister. *(Applaus op de socialistische banken.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, ik kan over deze materie namens de Volksuniefractie uiterst kort zijn.

Afgezien van de stapels moties die ons werden bezorgd naar aanleiding van de toepassing van het fameuze koninklijk besluit nr. 244, wil ik de staatssecretaris verwijzen naar een verslag van de afdeling maatschappelijk welzijn van de Vereniging van steden en gemeenten.

Ik lees daarin, onder andere, een evaluatie van dit koninklijk besluit: «Het directiecomité kon aan de staatssecretaris aantonen dat de nieuwe bepalingen in de praktijk slechte gevolgen zouden hebben. Het comité had hem daarop voldoende gewezen vooraleer hij het koninklijk besluit nr. 244 vaststelde, maar hij wilde niet luisteren. In de loop van dit jaar begon de staatssecretaris, voor de feiten gesteld, de knoeiboel in te zien. Het comité kon zijn ogen openen voor de rampzalige gevolgen van die maatregelen, die in alle gevallen geen geld in het laatje van het OCMW zouden brengen.» Mijn vraag is vervat in het volgende citaat: «Naar aanleiding van het aandrigen van het directiecomité, tempert het besluit van 9 mei 1984 in zeer sterke mate de bepalingen van het koninklijk besluit nr. 244 en de omzendbrief van 6 september 1984 logenstrafte het besluit nr. 244.»

Mijnheer de Voorzitter, dit is een objectieve weergave van een objectief orgaan. Ik denk dat afgezien van de tremolo's die hier op de tribune zouden kunnen worden geuit omtrent deze materie, de vraag voor de hand ligt of de staatssecretaris het koninklijk besluit nr. 244 zal handhaven. *(Applaus op de banken van de Volksunie.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Aerts.

De heer Aerts, staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, vooraf wil ik de heer Vangeel dank zeggen voor het bijzonder goede verslag van de bespreking in de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu. Zijn mondelinge uitleg op het spreekgestoelte was een perfecte weergave van de argumenten die in de commissie werden aangevoerd en vandaag herhaald en eveneens van de ambiance bij de commissiebesprekingen.

Vous avez, madame Remy, rappelé combien vous étiez préoccupée par le sort de ceux qui n'ont rien ou presque rien. Je souscris à cette préoccupation.

Je tiens à souligner que le droit aux prestations sociales et au minimum de moyens d'existence reste entièrement maintenu. Je n'ignore pas que d'aucuns prétendent le contraire, sans toutefois en apporter la preuve. Je répète qu'à cet égard, cet arrêté royal ne modifie en rien la loi sur les CPAS.

Il n'est, en outre, jamais entré dans les intentions du gouvernement de rendre plus difficile le droit, pour les plus défavorisés, de bénéficier de l'aide sociale.

Le seul changement apporté par cet arrêté réside dans l'obligation d'examiner chaque cas séparément en vue d'une récupération éventuelle mais en ayant toujours à l'esprit la sauvegarde du principe de l'équité.

J'ai d'ailleurs, à plusieurs reprises, confirmé que ce principe était, à mes yeux, primordial.

De heer Van In heeft een citaat voorgelezen uit een verslag van de Vereniging van steden en gemeenten. Welnu, het koninklijk besluit van 9 mei 1984 en de daaropvolgende circulaire doen geen afbreuk aan het bestaande koninklijk besluit, maar zijn er integendeel een verdere expliciatie van. Zij vervolledigen wat wij hebben willen bereiken met de invoering van dit koninklijk besluit, namelijk dat de sociale werker in het OCMW zich met de vragende partij zou bezighouden, dat hij de tijd zou nemen voor degene die om hulp komt vragen, dat hij zou overgaan tot een gesprek met de hulpbehoevende en dat hij, voortgaand op dit gesprek en de besluiten ervan, hulp zou verlenen.

Er is dus absoluut geen sprake van op onze stappen terug te komen. Het gaat slechts om het expliciteren van een besluit, dat naar onze mening een meer humane regeling schept voor de tegemoetkoming van het OCMW dan de bestaande wetgeving.

Monsieur de Wasseige, j'ai été étonné de constater que vous avez fait une caricature de l'article 13 de cet arrêté royal. Si telle était votre intention, je pourrais l'admettre. Mais si vos paroles reflètent votre conviction, je voudrais quand même rappeler ce qui est inscrit dans le rapport au Roi, ce qui est prévu dans l'arrêté royal d'exécution, de même que dans la circulaire que j'ai adressée aux présidents des CPAS.

Après lecture de ces documents, il ne m'est plus possible de vous suivre. D'ailleurs, votre critique concernant l'article 13 se base sur un exemple que vous donnez, et cette thèse, vous allez la généraliser. A partir de ce moment, je me vois contraint de vous contredire.

D'ailleurs, lors de la lecture de l'article 13 de cet arrêté, vous attirez l'attention sur le fait que la preuve doit être fournie qu'on est disposé à être mis au travail. Mais il faut lire la suite de l'article. Il n'est pas demandé uniquement qu'on apporte la preuve. Le texte se poursuit ainsi: «... à moins que cela s'avère impossible ou pour des raisons de santé, ou pour des raisons d'équité.»

Nous n'avons jamais eu l'intention d'intervenir dans l'organisation des CPAS; leur autonomie est reconnue par la loi. C'est, par conséquent, aux CPAS de faire la preuve de ce que M. Vangeel a dit lors de la présentation de son rapport, à cette tribune.

Het is een kwestie van blijk te geven van gezond verstand en de situatie te beoordelen naargelang van het geval dat zich voordoet.

De heer Coppers heeft een hele reeks persartikelen voorgelezen. Hij heeft tot slot slot een pesartikel geciteerd waarin men de vraag stelt of dit allemaal wel nodig is dan wel of het een slag in het water is. Wanneer men al deze persartikelen minutieus zou nakijken dan zou men merken dat inderdaad de inspiratiebron van deze persartikelen dezelfde is. Zij zijn eenvoudig een herhaling van een boodschap komende uit één en dezelfde hoek.

Mijn ondervinding in deze materie is dat geen enkele beheerder van het OCMW dit koninklijk besluit aanvalt. Wel integendeel, de beleids-mensen van het OCMW zijn met dit werkinstrument tevreden. Zij kunnen hun taak beter aan dan vroeger. Er komt inderdaad reactie van de degenen die zich sociale helpers noemen.

De sociale helpers — u niet, ik ben objectief —, die hun taak tot nu toe hebben volbracht zoals men dat van hen mag verwachten, reclameren niet tegen dit koninklijk besluit. Het zijn alleen de anderen die van hun dienstbetoon aan de vragende partijen een papieren winkel hebben gemaakt met een administratie, die opmerkingen hebben. Aan de hand van dit koninklijk besluit vraagt men reflectie over de vraag die komt. Het gaat er helemaal niet om een belastingcontroleur te worden of een inquisitie in te voeren. Het gaat er alleen om een gesprek te voeren. Wij

dachten dat degenen die in het OCMW terecht komen waardig genoeg zijn om beluisterd te worden.

Mevrouw N. Maes. — Geloof u daar nu zelf in, mijnheer de staatssecretaris?

De heer Aerts, staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken. — Waarom zou ik dit zeggen wanneer ik er zelf niet in geloof, mevrouw Maes?

Mevrouw N. Maes. — Dan hebt u nog nooit iemand van die mensen bij u gehad.

De heer Aerts, staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken. — Ik denk dat ik inzake dienstbetoon heel weinig lessen heb te ontvangen gezien ik daar al zo vele jaren mee bezig ben. Ook geen lessen wat mijn beleid betreft. Gelukkig paste men in mijn gemeente de wet op de OCMW toe zoals wij dat nu van alle gemeentebesturen vragen.

Madame Remy, ces nouvelles dispositions ne doivent pas nécessairement occasionner un travail supplémentaire et n'alourdiront pas forcément l'administration.

Nous demandons tout simplement qu'un dossier soit établi, sur base d'une conversation avec le demandeur et permettant d'introduire une proposition d'intervention au conseil du CPAS.

Je reste persuadé que cette nouvelle façon de voir est beaucoup plus humaine que celle qui était prévue auparavant.

M. Pécriaux. — Beaucoup plus politique aussi, dans la mesure où la personne qui devra interroger aura à faire un choix. Cette mesure va créer une dépendance entre les personnes qui sollicitent une aide du CPAS et les responsables du CPAS. Nous devons être attentif à cette dépendance qui n'est pas souhaitable sur le plan des relations humaines. Ce sera vite de la charité!

M. Aerts, secrétaire d'Etat à la Santé publique et à l'Environnement, adjoint au ministre des Affaires sociales. — Nous ne pouvons éterniser cette discussion.

Je souligne toutefois que vos affirmations ne sont étayées par aucun argument.

M. Pécriaux. — Si, monsieur le ministre, par l'argument historique.

Nous avons vécu cette situation, il y a quarante ou cinquante ans, ainsi que notre collègue l'a rappelé. Les victoires sociales qui ont été arrachées par des gens comme Léon-Eli Troclet et ses successeurs sont étouffées par de telles mesures.

M. Aerts, secrétaire d'Etat à la Santé publique et à l'Environnement, adjoint au ministre des Affaires sociales. — Si vous donnez de telles explications de cet arrêté royal, ...

M. Pécriaux. — Je les donne!

M. Aerts, secrétaire d'Etat à la Santé publique et à l'Environnement, adjoint au ministre des Affaires sociales. — ... nous ne sommes pas du tout sur la même voie.

Vous oubliez l'article 1er de la loi sur les CPAS, article qui n'est pas modifié et qui donne un droit très réel aux personnes qui sollicitent l'aide des CPAS.

Des interventions politiques me paraissent beaucoup moins probables avec ce nouveau système. Un dossier sera maintenant nécessaire et il faudra prouver qu'on y a réfléchi. Par ailleurs, si le demandeur n'obtient pas satisfaction, il peut se présenter devant le tribunal de travail ou la commission d'appel, en ayant en main un document sur lequel il pourra se baser pour prouver qu'il est en droit de solliciter l'aide du CPAS.

Les travailleurs sociaux auront donc, à l'avenir, un rôle très important à jouer. C'est sur eux que repose la constitution de dossiers fondés sur lesquels les conseils des CPAS prendront leur décision.

Mijnheer de Voorzitter, ik ben ervan overtuigd dat het predicaat «ruziestokend koninklijk besluit» werkelijk een verzinsel is. Wij zijn niet zinnens bij de armsten der armen terugvorderingen te doen. Dergelijke taal kan alleen voortspruiten uit verkeerd begrepen doelstellingen of verkeerd begrepen reglementeringen. Indien er bij de toepassing moeilijk-

heden zouden rijzen, dan kan dat zoals bij elke wetgeving gecontroleerd worden en de OCMW die de filosofie van dit koninklijk besluit niet respecteren zullen op het rechte pad moeten worden gezet.

Wij vragen derhalve de bekrachtiging van deze koninklijke besluiten. *(Applaus op de banken van de meerderheid.)*

M. le Président. — La parole est à Mme Remy.

M. Remy-Oger. — Monsieur le Président, je serai très brève parce que si l'opinion que j'ai émise à propos de l'arrêté n° 244 n'a pas varié, je suis persuadée que M. le secrétaire d'Etat, qui se croit dans son bon droit, ne changera pas non plus la sienne.

Il est cependant des choses que je ne peux pas laisser passer.

Rien ne sera modifié, dites-vous. Ce n'est pas exact, puisqu'il faut maintenant l'élaboration d'un dossier qui, selon vous, peut être élaboré à la suite d'une simple conversation avec le requérant.

Imaginons un cas de récupération. La personne hébergée dans un home du CPAS a cinq enfants. C'est sur base d'une conversation toute simple que vous allez établir si tous les cinq sont débiteurs d'aliments et s'ils le sont dans la même mesure.

Je réfute donc l'argument qu'il n'y aura pas de travail supplémentaire. Or vous savez dans quelles conditions sont obligés de travailler des CPAS, principalement dans les grandes communes. Une des premières conséquences des plans d'assainissement qui sont imposés aux communes en raison de leur situation financière — et je n'en nie pas la nécessité dans certains cas —, est la «rationalisation» du cadre du personnel.

D'un autre côté, vous dites que les cas devront être examinés avec équité. L'équité, c'est comme l'objectivité, monsieur le ministre. La définition qu'on en donne soi-même est subjective et cette équité devra être jugée par des travailleurs sociaux qui peuvent avoir chacun une notion différente de l'équité.

Leur rapport sera soumis à des conseils de l'aide sociale qui ne partageront pas nécessairement leur conception et, *in fine*, c'est le mandataire politique qui est responsable puisque c'est lui qui rendra compte à la commune de ses libéralités ou de sa sévérité excessive. C'est un problème politique.

Je réfute donc, je le répète, l'argument que cet arrêté n'entraîne pas de travail supplémentaire. Je vous demande donc de voir avec vos collègues du gouvernement si, comme M. le ministre Hansenne le prévoit pour le redressement de la carte de sécurité sociale, il n'est pas possible d'envisager, en tous cas pour les CPAS importants, un troisième circuit de travail. C'est indispensable si vous voulez arriver à appliquer cet arrêté royal n° 244 tel qu'il est libellé et tel qu'il doit être promoteur d'économies ou peut-être de rentrées supplémentaires.

Il est des sources possibles de recettes pour les CPAS: des dons, des legs ou des héritages. Ne pourriez-vous imaginer un moyen de taxer différemment les dons, les legs ou les héritages faits à ces institutions?

Voici un exemple pour illustrer mon propos. Il y a deux ans, j'ai hérité d'une personne hébergée dans un home du CPAS. J'ai voulu en faire don à cette institution. Je pouvais le faire, mais je devais payer 700 000 francs de droits de succession. Le CPAS a ainsi perdu plus de deux millions. Je laisse cela à votre réflexion. *(Applaudissements sur les bancs socialistes.)*

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion du rapport de la commission de la Santé publique et de l'Environnement, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles discutés par cette commission.

Vraagt niemand meer het woord in de beraadslaging over het verslag van de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot het onderzoek van de door deze commissie behandelde artikelen.

L'article 10 du projet 759 est ainsi rédigé:

Art. 10. 1° Het koninklijk besluit nr. 204 van 29 augustus 1983 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 143 van 30 december 1982 tot vaststelling van de voorwaarden waaraan de laboratoria moeten voldoen voor de tegemoetkoming van de ziekteverzekering voor verstrekkende van klinische biologie, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding;

2° Het koninklijk besluit nr. 276 van 10 februari 1984 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 143 van 30 december 1982 tot vaststelling

van de voorwaarden waaraan de laboratoria moeten voldoen voor de tegemoetkoming van de ziekteverzekering voor verstrekkingen van klinische biologie, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding;

3° Het koninklijk besluit nr. 284 van 31 maart 1984 tot wijziging van de wet van 23 december 1983 op de ziekenhuizen, wordt bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

Art. 10. 1° L'arrêté royal n° 204 du 29 août 1983 modifiant l'arrêté royal n° 143 du 30 décembre 1982 fixant les conditions auxquelles les laboratoires doivent répondre en vue de l'intervention de l'assurance-maladie pour les prestations de biologie clinique, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

2° L'arrêté royal n° 276 du 10 février 1984 modifiant l'arrêté royal n° 143 du 30 décembre 1982 fixant les conditions auxquelles les laboratoires doivent répondre en vue de l'intervention de l'assurance-maladie pour les prestations de biologie clinique, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

3° L'arrêté royal n° 284 du 31 mars 1984 modifiant la loi du 23 décembre 1983 sur les hôpitaux, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — L'article 10, 3°, du projet 758 est ainsi rédigé:

Art. 10. 3° Het koninklijk besluit nr. 243 van 31 december 1983 tot wijziging van artikel 13, § 5, van de wet van 23 december 1963 op de ziekenhuizen, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

Art. 10. 3° L'arrêté royal n° 243 du 31 décembre 1983 modifiant l'article 13, § 5, de la loi du 23 décembre 1963 sur les hôpitaux, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 11. Het koninklijk besluit nr. 244 van 31 december 1983 tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, tot wijziging van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum en tot wijziging van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de commissies van openbare onderstand, is bekrachtigd met uitwerking vanaf de datum van zijn inwerkingtreding.

Art. 11. L'arrêté royal n° 244 du 31 décembre 1983 modifiant la loi organique du 8 juillet 1976 des centres publics d'aide sociale, modifiant la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence et modifiant la loi du 2 avril 1965 relative à la prise en charge des secours accordés par les commissions d'assistance publique, est confirmé avec effet à la date de son entrée en vigueur.

M. le Président. — M. Trussart et consorts présentent les amendements que voici:

« Supprimer cet article. »

« Dit artikel te doen vervallen. »

« Subsidiarement:

Remplacer cet article par ce qui suit:

« Les articles 1er à 7, 12 à 14, 19 et 20 de l'arrêté royal n° 244 du 31 décembre 1983, modifiant la loi organique du 8 juillet 1976 des centres publics d'aide sociale, modifiant la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence, et modifiant la loi du 2 avril 1965 relative à la prise en charge des secours accordés par les commissions d'assistance publique, sont confirmés avec effet à la date de leur entrée en vigueur. »

« Subsidiar:

Dit artikel te vervangen als volgt:

« De artikelen 1 tot 7, 12 tot 14, 19 en 20 van het koninklijk besluit nr. 244 van 31 december 1983, tot wijziging van de organieke wet van

8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, tot wijziging van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum en tot wijziging van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de commissies van openbare onderstand, zijn bekrachtigd met uitwerking op de datum van hun inwerkingtreding. »

La parole est à M. Trussart.

M. Trussart. — Monsieur le Président, plusieurs associations et mouvements proches de la population la plus pauvre, c'est-à-dire notamment ATD quart/monde, la Ligue des familles, Vie féminine, la Ligue des droits de l'homme, les Juristes démocrates, et j'en passe, ayant constaté les effets réels de la nouvelle législation, sont extrêmement inquiets car, malgré les déclarations d'intentions du rapport au Roi, l'arrêté n° 244 a un effet dissuasif prononcé auprès de ceux qui devraient demander l'aide d'un centre. Cet effet est d'autant plus grand que la personne a davantage besoin d'aide. Les centres appliquent, en effet, souvent mal les nouvelles dispositions en obligeant les requérants à introduire un recours contre les débiteurs d'aliments avant d'être aidés.

S'il est vrai que le centre peut renoncer à des récupérations pour motif d'équité, il n'en reste pas moins que le CPAS adresse systématiquement des demandes de renseignements aux débiteurs d'aliments bien avant de prendre une décision au sujet de la récupération.

Cette manière d'agir est bien celle qui a été prévue et qui est obligatoirement appliquée.

Ces seules demandes de renseignements ont pour effet de briser les familles et surtout d'empêcher les demandes.

Les circulaires ministérielles ont beau rappeler que l'arrêté doit être appliqué selon l'esprit décrit dans le rapport au Roi, dans la pratique, on est loin du compte. L'arrêté royal d'application du 9 mai 1984 a tenté d'améliorer ou d'atténuer le processus en cours, mais il faut dire que, de manière habituelle, si le remboursement est la règle, il y a toujours des exceptions possibles, notamment dans le cas d'aides occasionnelles octroyées lors de certains événements ou dans certaines circonstances.

Malgré l'imprécision du texte, tout le monde peut comprendre que la pauvreté persistante est ici visée. Les plafonds extrêmement bas des revenus pris en considération ne permettent pas de croire que les pauvres ne paieront pas pour les plus pauvres. (*Applaudissements sur les bancs Ecolo-Agalev et sur les bancs socialistes.*)

M. le Président. — Nous voterons dans un instant sur ces amendements et sur l'article 11.

Wij stemmen straks over deze amendementen en over artikel 11.

M. Trussart et consorts proposent l'insertion de l'article 12 nouveau que voici:

« Art. 12. Les articles 1er à 12 ne portent pas préjudice à l'application des dispositions du chapitre II du titre III des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat en ce qui concerne les recours introduits contre les arrêtés confirmés par ces articles. »

Art. 12. De artikelen 1 tot 12 doen geen afbreuk aan de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk II van titel III van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, wat betreft het beroep dat tegen de bij deze artikelen bekrachtigde besluiten is ingesteld. »

La parole est à M. Trussart.

M. Trussart. — Monsieur le Président, l'article 12 nouveau permet, en fait, à la section d'administration du Conseil d'Etat d'apprécier le bien-fondé des recours et, éventuellement, de prononcer l'annulation des arrêtés de pouvoirs spéciaux.

M. le Président. — Nous passons au vote sur les amendements et articles réservés.

Wij stemmen eerst over de aangehouden amendementen bij het ontwerp nr. 758.

Nous passons au vote sur l'amendement de Mme De Pauw et consorts à l'article 8.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van mevrouw De Pauw c.s. bij artikel 8.

— Il est procédé au vote nominatif.
Er wordt tot naamstemming overgegaan.

143 membres sont présents.
143 leden zijn aanwezig.
87 votent non.
87 stemmen neen.
43 votent oui.
43 stemmen ja.
13 s'abstiennent.
13 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.
Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :
Hebben geen gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleeck, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :
Hebben ja gestemd :

MM. Belot, Boel, Canipel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debusseré, Delcroix, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egelmeeers, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Lallemant, Leclercq, Lepaffe, Luyten, R. Maes, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Pécriaux, P. Peeters, W. Peeters, Poulain, Mme Remy-Oger, MM. Seeuws, Thys, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :
Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Califice, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Paque, Mme Saive-Boniver, MM. Trussart, Van der Elst, Van der Niepen, Mme Van Puymbroeck et M. Van Roye.

M. le Président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

De heer Van der Elst. — Ik ben afgesproken met mevrouw Staels.

M. Gramme. — J'ai pairé avec M. Spitaels.

De heer Lowis. — Ik ben afgesproken met de heer Vandersmissen.

M. Paque. — J'ai pairé avec M. Lagneau.

M. Donnay. — J'ai pairé avec M. Lutgen.

M. Basecq. — J'ai pairé avec M. Cuvelier.

M. Eicher. — J'ai pairé avec M. Close.

De heer Van Der Niepen. — Ik ben afgesproken met de heer Noerens.

M. Califice. — J'ai pairé avec M. Delmotte à qui je souhaite un prompt rétablissement.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de Mme Nelly Maes au même article.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van mevrouw Nelly Maes bij hetzelfde artikel.

— Il est procédé au vote nominatif.
Er wordt tot naamstemming overgegaan.

142 membres sont présents.
142 leden zijn aanwezig.
86 votent non.
86 stemmen neen.
47 votent oui.
47 stemmen ja.
9 s'abstiennent.
9 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.
Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :
Hebben geen gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleeck, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, MM. Hatry, Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :
Hebben ja gestemd :

MM. Belot, Boel, Canipel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debusseré, Delcroix, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egelmeeers, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Lallemant, Leclercq, Lepaffe, Luyten, R. Maes, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Pécriaux, P. Peeters, W. Peeters, Poulain, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Thys, Trussart, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :
Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Califice, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Paque, Van der Elst et Van Der Niepen.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 8 in stemming.
Je mets aux voix l'article 8.
— Aangenomen.
Adopté.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de M. Trussart et consorts à l'article 11.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heer Trussart c.s. bij artikel 11.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

144 membres sont présents.

144 leden zijn aanwezig.

87 votent non.

87 stemmen neen.

48 votent oui.

48 stemmen ja.

9 s'abstiennent.

9 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleeck, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poma, Poulet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Belot, Boel, Canipel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Mme De Pauw-Deveene, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egelmeers, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblert, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Luyten, R. Maes, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, P. Peeters, W. Peeters, Poulain, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Thys, Trussart, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Califice, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Paque, Van der Elst et Van Der Niepen.

Mevrouw N. Maes. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij bij de stemming van apparaat vergist.

M. le Président. — Je présume que les autres membres qui se sont abstenus l'ont fait pour les motifs invoqués précédemment. (*Assentiment.*)

Nous passons au vote sur l'amendement subsidiaire de M. Trussart à ce même article 11.

Wij gaan over tot de stemming over het subsidiair amendement van de heer Trussart bij hetzelfde artikel 11.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

144 membres sont présents.

144 leden zijn aanwezig.

87 votent non.

87 stemmen neen.

48 votent oui.

48 stemmen ja.

9 s'abstiennent.

9 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement subsidiaire n'est pas adopté.

Derhalve is het subsidiair amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleeck, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poma, Poulet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Belot, Boel, Canipel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Mme De Pauw-Deveene, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egelmeers, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblert, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, P. Peeters, W. Peeters, Poulain, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Trussart, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Califice, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Paque, Van der Elst et Van Der Niepen.

M. le Président. — Je mets aux voix l'article 11.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Nous devons nous prononcer à présent sur un amendement de M. Trussart et consorts tendant à l'insertion d'un article 12 nouveau.

Het woord is aan de heer Van In voor een stemverklaring.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, het voorstel van de heer Trussart om een nieuw artikel 12 in te laten, lijkt mij zeer belangrijk. De heer Trussart heeft erop gewezen dat nopens het koninklijk besluit nr. 244, verhaal werd ingediend bij de Raad van State en vestigt er onze aandacht op dat de bekrachtiging van dat koninklijk besluit niet tot gevolg mag hebben dat het verhaal bij de Raad van State zonder grond zou zijn. Dit is een ernstig probleem dat ten eerste zonder aandacht verdient. In naam van onze fractie vraag ik dan ook dat de Senaat dit amendement zou willen aannemen. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

144 membres sont présents.

144 leden zijn aanwezig.

87 votent non.

87 stemmen neen.

48 votent oui.

48 stemmen ja.

9 s'abstiennent.

9 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.
Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Belot, Boel, Canipel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, De Smeyster, de Wasseige, Egelmeers, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblet, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, P. Peeters, W. Peeters, Poulain, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Trussart, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Califice, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Paque, Van der Elst et Van Der Niepen.

De Voorzitter. — Wij gaan nu over tot ontwerp nr. 759. Bij artikel 3 van dit ontwerp werd een amendement ingediend door de heren Canipel en De Smeyster. Er werden ook drie subsidiaire amendementen ingediend door de heren Canipel en De Smeyster.

Wij stemmen eerst over het amendement.

Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

142 membres sont présents.

142 leden zijn aanwezig.

86 votent non.

86 stemmen neen.

47 votent oui.

47 stemmen ja.

9 s'abstiennent.

9 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, De Cooman,

Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poma, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Belot, Boel, Canipel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, De Smeyster, de Wasseige, Egelmeers, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblet, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, P. Peeters, W. Peeters, Poulain, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Trussart, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Califice, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Paque, Van der Elst et Van Der Niepen.

M. le Président. — Nous passons au vote sur le premier amendement subsidiaire de MM. Canipel et De Smeyster.

Wij gaan over tot de stemming over het eerste subsidiair amendement van de heren Canipel en De Smeyster.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

144 membres sont présents.

144 leden zijn aanwezig.

87 votent non.

87 stemmen neen.

48 votent oui.

48 stemmen ja.

9 s'abstiennent.

9 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Belot, Boel, Canipel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egemeers, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblet, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Pécriaux, P. Peeters, W. Peeters, Poulain, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Trussart, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus:

Hebben zich onthouden:

MM. Basecq, Califice, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Paque, Van der Elst et Van Der Niepen.

De Voorzitter. — Wij gaan over tot de stemming over het tweede subsidiair amendement van de heren Canipel en De Smeyter.

Nous passons au vote sur le deuxième amendement subsidiaire de MM. Canipel et De Smeyter.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

144 membres sont présents.

144 leden zijn aanwezig.

87 votent non.

87 stemmen neen.

48 votent oui.

48 stemmen ja.

9 s'abstiennent.

9 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bossicart, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleeck, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Belot, Boel, Canipel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egemeers, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblet, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Pécriaux, P. Peeters, W. Peeters, Poulain, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Trussart, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus:

Hebben zich onthouden:

MM. Basecq, Califice, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Paque, Van der Elst et Van Der Niepen.

De Voorzitter. — Wij moeten nu stemmen over het derde subsidiair amendement van de heren Canipel en De Smeyter.

Nous passons au vote sur le troisième amendement subsidiaire de MM. Canipel et De Smeyter.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

143 membres sont présents.

143 leden zijn aanwezig.

86 votent non.

86 stemmen neen.

47 votent oui.

47 stemmen ja.

10 s'abstiennent.

10 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleeck, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Belot, Boel, Canipel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egemeers, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Pécriaux, P. Peeters, W. Peeters, Poulain, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Trussart, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus:

Hebben zich onthouden:

MM. Basecq, Califice, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Paque, Edg. Peetermans, Van der Elst et Van Der Niepen.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 3 in stemming.

Je mets l'article 3 aux voix.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Mijnheer Seeuws, u heeft bij artikel 7 amendementen A, B en C ingediend evenals, daarmee verband houdend, drie subsidiaire amendementen.

Is u het ermede eens dat wij ons in één stemming uitspreken over de drie delen van uw amendementen?

De heer Seeuws. — Ja, mijnheer de Voorzitter.

M. le Président. — Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

142 membres sont présents.

142 leden zijn aanwezig.

85 votent non.

85 stemmen neen.

37 votent oui.

37 stemmen ja.

20 s'abstiennent.

20 onthouden zich.

En conséquence, les amendements ne sont pas adoptés.

Derhalve zijn de amendementen niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleeck, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, Février, Flagothier, François, Friederichs, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Belot, Boel, Canipel, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, Delcroix, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egelmeeers, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblet, Lallemant, Leclercq, Lepaffe, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Pécriaux, Poulain, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Trussart, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Califice, Capoen, de Bruyne, Debusséré, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Paque, P. Peeters, W. Peeters, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In et Van Ooteghem.

De Voorzitter. — Ik verzoek mevrouw Nelly Maes de reden van de onthouding van haar fractie mede te delen.

Mevrouw N. Maes. — Mijnheer de Voorzitter, in naam van onze fractie zou ik graag de onthouding bij deze stemming motiveren. Ik zal deze motivering niet meer herhalen, zij ligt eveneens ten grondslag aan de houding die wij zullen aannemen bij de stemming over een aantal onderwerpen.

Wat betreft in het algemeen bezuinigingsmaatregelen ten aanzien van het meesters-, vak- en dienstpersoneel willen wij beklemtonen dat wij principieel voorstander zijn van statutaire aanwervingen via de normale procedure van het Vast Wervingssecretariaat. Wij keuren bijgevolg het systematisch aanwerven van tijdelijken af, zoals dat in de administratie, in dit geval het onderwijs herhaaldelijk gebeurt. Wij menen dat daardoor de kans van sommigen om op een normale manier te worden aangeworven wordt verminderd of verhinderd en dat anderzijds de kans bestaat dat overbodige aanwervingen worden gedaan.

Nochtans menen wij dat de halvering van de enveloppe een soort lineaire bezuiniging meebrengt, die in sommige gevallen kwaliteitsvermindering tot gevolg kan hebben. Bovendien kan deze halvering een beletsel vormen voor de normale aanwerving van geslaagden via het Vast Wervingssecretariaat. Wij menen overigens dat deze bezuinigingen de waarde verminderen van de autonomie van de scholen, waarvan wij

nochtans principieel voorstander zijn. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Wij stemmen over de subsidiaire amendementen A, B en C. van de heer Seeuws c.s.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

142 membres sont présents.

142 leden zijn aanwezig.

86 votent non.

86 stemmen neen.

34 votent oui.

34 stemmen ja.

22 s'abstiennent.

22 onthouden zich.

En conséquence, les amendements subsidiaires ne sont pas adoptés.

Derhalve zijn de subsidiaire amendementen niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleeck, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Boel, Canipel, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, Delcroix, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egelmeeers, Gevenois, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblet, Lallemant, Leclercq, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Pécriaux, Poulain, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Trussart, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Califice, Capoen, de Bruyne, Debusséré, Donnay, Eicher, R. Gillet, Gramme, Lepaffe, Lowis, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Paque, P. Peeters, W. Peeters, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In et Van Ooteghem.

De Voorzitter. — Mevrouw De Pauw, is u het eens dat de Senaat zich in één stemming uitspreekt over uw amendementen A, B en C?

Mevrouw De Pauw-Deveen. — Ja, mijnheer de Voorzitter.

M. le Président. — Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

144 membres sont présents.

144 leden zijn aanwezig.

87 votent non.

87 stemmen neen.

48 votent oui.

48 stemmen ja.

9 s'abstiennent.

9 onthouden zich.

En conséquence, les amendements ne sont pas adoptés.
Derhalve zijn de amendementen niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Chabert, Claey, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Dumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pedé, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborgh, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Belot, Boel, Canipel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debusseré, Delcroix, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egemeers, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblet, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, P. Peeters, W. Peeters, Poulain, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Trussart, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Califice, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Paque, Van der Elst et Van Der Niepen.

M. le Président. — Nous allons nous prononcer sur les amendements A, B et C de M. Hismans et consorts.

Pouvons-nous procéder à un vote groupé, monsieur Hismans ?

M. Hismans. — Je souhaiterais un vote séparé, monsieur le Président. Les amendements A et B ont le même objet et l'amendement C un objet différent.

M. le Président. — Nous passons donc au vote sur les amendements A et B.

Wij gaan dus over tot de stemming over amendementen A en B.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

143 membres sont présents.

143 leden zijn aanwezig.

85 votent non.

85 stemmen neen.

49 votent oui.

49 stemmen ja.

9 s'abstiennent.

9 onthouden zich.

En conséquence, les amendements ne sont pas adoptés.

Derhalve zijn de amendementen niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Chabert, Claey, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le

chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Dumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Pedé, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborgh, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Belot, Boel, Canipel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debusseré, Delcroix, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egemeers, Geldolf, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblet, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, P. Peeters, W. Peeters, Poulain, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Trussart, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Califice, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Paque, Van der Elst et Van Der Niepen.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement C.

Wij gaan over tot de stemming over amendement C.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

143 membres sont présents.

143 leden zijn aanwezig.

85 votent non.

85 stemmen neen.

38 votent oui.

38 stemmen ja.

20 s'abstiennent.

20 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bossicart, Chabert, Claey, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Dumont, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pedé, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborgh, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Belot, Boel, Canipel, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, Delcroix, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egemeers, Geldolf, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Grosjean,

Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblet, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, Poulain, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Trussart, Mme Van Puymbroek, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Califice, Capoen, de Bruyne, Debussère, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Paque, P. Peeters, W. Peeters, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In et Van Ooteghem.

De Voorzitter. — Wij moeten nu stemmen over de amendementen A, B, C en D en over de subsidiaire amendementen van de heer Van Der Niepen c.s. bij artikel 7.

Mijnheer Van Der Niepen, kunnen wij ons in één stemming daarover uitspreken?

De heer Van Der Niepen. — Ik ga daarmee akkoord, mijnheer de Voorzitter.

M. le Président. — La parole est à M. Trussart.

M. Trussart. — Monsieur le Président, je demande un vote séparé sur l'amendement A.

M. le Président. — Nous passons donc au vote sur l'amendement A.

Wij gaan dus over de stemming over het amendement A.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

142 membres sont présents.

142 leden zijn aanwezig.

84 votent non.

84 stemmen neen.

45 votent oui.

45 stemmen ja.

13 s'abstiennent.

13 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Correman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poma, Poulet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vandenborgh, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Belot, Boel, Canipel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egelmeers, Geldolf, Geveno, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblet, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, P. Peeters,

W. Peeters, Poulain, Mme Remy-Oger, MM. Seeuws, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Califice, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Paque, Mme Saive-Boniver, MM. Trussart, Van der Elst, Van Der Niepen, Mme Van Puymbroek et M. Van Roye.

M. le Président. — Nous passons au vote sur les amendements B, C et D.

Wij gaan over tot de stemming over de amendementen B, C en D.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

143 membres sont présents.

143 leden zijn aanwezig.

87 votent non.

87 stemmen neen.

47 votent oui.

47 stemmen ja.

9 s'abstiennent.

9 onthouden zich.

En conséquence, les amendements ne sont pas adoptés.

Derhalve zijn de amendementen niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Correman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poma, Poulet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vandenborgh, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Belot, Boel, Canipel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egelmeers, Geldolf, Geveno, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Humblet, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, P. Peeters, W. Peeters, Poulain, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Trussart, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroek, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Califice, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Paque, Van der Elst et Van Der Niepen.

M. le Président. — Nous passons au vote sur les amendements subsidiaires de M. Van Der Niepen et consorts.

Wij gaan over tot de stemming over de subsidiaire amendementen van de heer Van Der Niepen c.s.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

144 membres sont présents.

144 leden zijn aanwezig.

87 votent non.

87 stemmen neen.

44 votent oui.

44 stemmen ja.

13 s'abstiennent.

13 onthouden zich.

En conséquence, les amendements ne sont pas adoptés.

Derhalve zijn de amendementen niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Belot, Boel, Canipel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egelmeers, Geldolf, Gevenois, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblert, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, P. Peeters, W. Peeters, Poulain, Mme Remy-Oger, MM. Seeuws, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Califice, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Paque, Mme Saive-Boniver, MM. Trussart, Van der Elst, Van Der Niepen, Mme Van Puymbroeck et M. Van Roye.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 7 in stemming.

Je mets aux voix l'article 7.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Nous passons au vote sur les amendements A et B de M. De Smeyter à l'article 9, 2° et 3°, du projet de loi 759.

Wij gaan over tot de stemming over de amendementen A en B van de heer De Smeyter bij artikel 9, 2° en 3°, van het ontwerp van wet 759.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

144 membres sont présents.

144 leden zijn aanwezig.

99 votent non.

99 stemmen neen.

37 votent oui.

37 stemmen ja.

8 s'abstiennent.

8 onthouden zich.

En conséquence, les amendements ne sont pas adoptés.

Derhalve zijn de amendementen niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Capoen, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, de Bruyne, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van In, Van Nevel, Van Ooteghem, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Belot, Boel, Canipel, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, Delcroix, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egelmeers, Geldolf, Gevenois, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblert, Lallemand, Leclercq, Lepaffe, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, Poulain, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Trussart, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Califice, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Paque et Van Der Niepen.

De Voorzitter. — Wij stemmen nu over het subsidiair amendement van de heer De Smeyter.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

144 membres sont présents.

144 leden zijn aanwezig.

99 votent non.

99 stemmen neen.

37 votent oui.

37 stemmen ja.

8 s'abstiennent.

8 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement subsidiaire n'est pas adopté.

Derhalve is het subsidiair amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Capoen, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, de Bruyne, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Poma, Pouillet,

Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van In, Van Nevel, Van Ooteghem, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Belot, Boel, Canipel, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, Delcroix, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egelmeers, Geldolf, Gevenois, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblet, Lallemant, Leclercq, Lepaffe, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, Poulain, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Trussart, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Califice, Eicher, Gramme, Lowis, Paque et Van Der Niepen.

M. le Président. — Je mets aux voix le 2° et le 3° de l'article 9 du projet 759.

Ik breng het 2° en het 3° van artikel 9 van het ontwerp 759 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — Wij moeten nu stemmen over het geheel van de ontwerpen van wet nrs. 759 en 758.

Ik stel de Senaat voor één enkele stemming te houden over deze beide ontwerpen van wet.

Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur l'ensemble des projets de loi 759 et 758. (*Assentiment.*)

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble des projets de loi.

Er wordt tot aanstemming overgegaan over het geheel van de ontwerpen van wet.

144 membres sont présents.

144 leden zijn aanwezig.

86 votent oui.

86 stemmen ja.

49 votent non.

46 stemmen neen.

9 s'abstiennent.

9 onthouden zich.

En conséquence, les projets de loi sont adoptés.

Derhalve zijn de ontwerpen van wet aangenomen.

Ils seront soumis à la sanction royale.

Zij zullen aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Aerts, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleeck, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eybens, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Mainil, Mme Mayence-Goossens, M. Nicolas, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte,

Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Belot, Boel, Canipel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debusseré, de Clippele, Delcroix, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Egelmeers, Geldolf, Gevenois, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblet, Lallemant, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, P. Peeters, W. Peeters, Poulain, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Trussart, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Califice, Donnay, Eicher, Gramme, Lowis, Paque, Van der Elst et Van Der Niepen.

De Voorzitter. — Indien ik het goed begrepen heb, is het voorstel van wet van de heer Wyninckx tot opheffing van het koninklijk besluit nr. 279 van 30 maart 1984 ingetrokken.

De heer Wyninckx. — Inderdaad, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter. — Het voorstel van wet is dus ingetrokken.

La proposition de loi est donc retirée.

Wij zullen hier onze werkzaamheden onderbreken en ze te 19 u. 45 hervatten.

Nous interrompons ici nos travaux et les reprendrons à 19 h 45 m.

VOORSTEL VAN WET — PROPOSITION DE LOI

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De heer Edgard Peetermans heeft ingediend een voorstel van wet waarbij aan de gemeente Zoutleeuw opnieuw de titel van stad wordt verleend.

M. Edgard Peetermans a déposé une proposition de loi restituant à la commune de Léau le titre de ville.

Dit voorstel van wet zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Cette proposition de loi sera traduite, imprimée et distribuée.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

INTERPELLATION — INTERPELLATIE

Demande — Verzoek

M. le Président. — M. Deworme désire interpeller le ministre des Relations extérieures sur « l'attitude prise par le gouvernement du grand-duché de Luxembourg à l'égard des travailleurs frontaliers belges et le non-respect du traité instituant la Communauté économique européenne ».

De heer Deworme wenst de minister van Buitenlandse Betrekkingen te interpellieren over « het standpunt van de regering van het groothertogdom Luxemburg ten opzichte van de grensarbeiders en de schending van het verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap ».

La date de cette interpellation sera fixée ultérieurement.

De datum van deze interpellatie zal later worden bepaald.

Le Sénat se réunira ce soir à 19 h 45 m.

De Senaat vergadert opnieuw vanavond om 19 u. 45 m.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 18 h 50 m.)

(De vergadering wordt gesloten te 18 u. 50 m.)

482